

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Halakhot ketanot

Ḥagiz, Ya'aqov Ben Shemu'el

לאומש ןב בקעי, זיגח

Poh Ṽinizi'ah, 464 [1703 oder 1704]

[א קלח]

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9379

כמו החמאה לא שאינס מקושרת ופה כחמאה ופה ליורכו
כתברד לי מפי מגידי חמת סהריקוטה מקפואין אותה
עו" עוד הקיבה וכמנא ולכן אין להקל בה כלל ודלא
כהרב פ"ח סמתורה .

שאלה ב'

העוקר כר החוכס ממקומה אי הני
במוטב בטה : **ת** טובה אפשר דלא
יבא כמוידי מובתו דהרואה או לכרבו הוא דאדלקה
מתחילס וז"ת לאמר טעבר ומנה דמותר להסתמש לאורה
ב"כ ואמר לכרכו הדלנקס מתחילס ליתא דלאחר זמנה אין
טס טעס רואין . ולפי זה אם עבר ובסתמש לאורה בתוך
זמנה י"ל כן .

שאלה ג'

עוד אם הדליק כר ראשון ולא כרך
אם יש לו לברך על השאר ואם ככת
הראשון מהו . **ת** אפשר שכל זמן שפוסק בהדור יזכור
י"ט לו לברך . שמעתי שיותר טוב לברך להדליק כר הגובה
ולא על ע"י הפוד כח"ל .

שאלה ד'

במור טבא מח"ל ללמוד תורה כה"י .
ויש לו טס בתים מבעינא אם יש לו
לעשות טמי י"ט ט"ג . **ת** אפשר דעליו באמר אין בית אלא
אשה דסו"ל בית זו אשה וכל מקום שהולך טס ביתו עמו
נעוין מנהרדבז ז"ל כמודפסות טי ע"ג .

א' המניח

הואיל ואתא לירי ראיתי ופסוק
אל לבי לחבר אל אהל העדות אשר
במצא כאמתחתי . למען ברר האמת ושלח יבטלו מורי
סהוראה טכזמכו זה והכאים אחרים לבטל הוראת
ומנהג הראשונים דבני ונאובי ע"ק ת'ו בענין בחור מ"ת
העולה לא"י לחנו א"ת טב המצות וכיובא מהחבלים כמנהג
הירוש סקורים הל"ה אחיזארה אם יש לו לכהנב ה"ט טבי
ט"ג או יש לו לכהנב ככני א"י ושלח לעשות כי אם י"ט א'
שמענא ואתה דע לך כי זכורני בשמימי תיביק מורכבעל
פתפוגל מרי הרב המאור הגדול מר זקני הרב המופלא
כמס"ר משה גאלכטוי ז"ל כתארכו הדברים בין גדולי הדור'
עד"ז והוא ז"ל היה חוכך להחמיר הן מטעם דמפסטי
השמועה דפרק מקום טכננו וע"ק דחולין ליכא למשמיע
מידי דסתמא אתמרו כל מדעתו לחזור כותנים עליו ח"מ
שיבא משם מדינא ומ"מ שהלך לשם מפני המלוקת וכל
שאין דעתו לחזור כ"ע ח"מ שהלך לשם מדינא ומ"מ שיבא
וכ"ו כמו שכת' הרד"כ ז"ל ב"י הכ"ז גס מ"ט עוד בסי'
ר"ל בכתס נער טעדין לא נשא אשה ע"ט דאם איתא
להאי מנהגא דהוסכס עפ"י ותיקין הראשונים נותי עדן
עדיף הוא והיה ליה לאשמועין לכל נער אף מדעתו
לחזור מיד הרי הוא כאנשי המקום שהלך לשם משום
הקמוכות והטעמים אשר תשמע מאחרין טכמכו למנהג
והוראה זו . גס מההוא דכת' הר"ן ז"ל בתמוכת י"א היה
מתקפה ברבר מנהג זה והיה א"י אם אפשר זה גס
אפשר שיבא אותה כתס ואח"כ יכריח את אשתו להולוכה

שאלה א'

אם מותר לאכול הקוימ' אף
טלגוים : **ת** טובה זה הקוימ' אף
הוא טעוסין מן החלב טקורין בלמון איעליח קא"ווי די
לאטי וכפי אשר הוגר טנותין החלב בלילה תחת אויר
הרקיע ועולה כמין זיעה למעלה ומלקטין אותה מ"עב
החלב ואח"כ תקטין בחלב ונקפאת החמאה ואחר
תקפוא ועוס' הבכינה עוד ע"י בוסול מוציא מן הכסיוכי
הכארי טה טקורין ריקוט"ה ושאר מי חלב יועיל לתרופה :
וכראה זה עס מ"ט טככל הדכרים המורכבים יס"ד'
וקודות וע"י הקי"מקאה הטיגו כמי אהס להפריד ביניהם
במצא טהבגיבס עם הקא" רישא טוח יקוד העפריי והמים
וקוד המוס והחמאה וקוד האויר נוס הקוימ' אף כנגד'
יקוד האש טעולה למעלה מכולס ואם אחז"ל טחלב
טמא אינו נקפא לא אמרו טאינוטעלה זיעה למעלה פזה
אובו נקרא הקפאה אלא עליות האדום האוירים והאשויס
מעצמס ולפי זה היה מקום להסתפק בו . אם לא טכאמר
טמטעס טחלב טמא אינו נקפא להפריד היסודות הטכזוס
זה מזה ב"כ אינו מפריד האשוי והאוירו מטאר יסודות
א"כ איפס במקום טנהגו בו הותר אין לי כח לאסוד . אבל
הבא ליטאל אפשר טלא הייתי מתיר לו כי אין לסקל
באיסורין בלא ראיה ברורה .

אמר המניח

ראיתי למוהריק"ס ז"ל
טכתב ז"ל הקטט הפנקראת
בלעו קוימאק טל גוים אסורה ובפרט כמסיח לכה טהסלב
כראה לעין בתוכה ומרבתי ז"ל קבלתי לאסור לבי שאי
אפשר לומר טתהיה יבטס עכ"ל . והכראה טוס לכדר
להקל כיגס בחמאה יש נחמותי חלב וכ"ע אכלי לס בלא
ביטול וסנה הטעס מבוחר דבין טסגוי רובה להקפוא
החלב למס יערב חלב טמא בכרו כיון טאינו עומר
ונקפא . ורבתי ורבני ע"ק ירושלס ת"ו הס מחמירין
דיימאק כמו בריקוט"א ולא סיו מוכיג סיתר אלא
דוקא בחמאה וטפאר היו אסורין יקוו מעניטין כדיון את
המקיל כיון כקוימ' אף בין בריקוט"א ומכריזין בב"ה
והמביין יבין טעמיהו דהחמירין ורבני המקילין עיון
בהר"ס ז"ל ח"ב כ"ו טכתב טהרפ"ז ז"ל לא התיר לא
בחמאה טהוא בקפית כמו הבכינה אבל במקפא זו שאינס
קטואה במורה מאן לימא לן טהתירה עכ"ל ע"ט . ואפילו
למקיל בקאימ' ראיתי מחמיר בריקוט"א . ואופן טשיית
הקוימאק איני שמעתי בזה טאופן דהיינו טמרתיתין החלב
על האור ולוקחים הקטואה טעולה על פני החלב ומטמיים
אותו בקערה וחוזרים ומטמיים אותו עד פירתיח ויעסה
הקפואה וטמן אותה בקערה וכפ"ה עד טכתמלאת
ומכיוון אותה לילה א' תחת אויר הרקיע ומוכרין אותה
למחר בטוק והרי קוטא הוא ממה טכאמר אחר טעוסים
הבכינה טנקרא כסויבו דחלבא מרתימין אותו מעט עד
טנקפא אבל לא ביובס אלא כטאר לח ער טכמעט כראה

עמו למקומו וכדאיתא בתוס' שהביא ה'רן עיין עליו • או
 שיתנה עמה להלוכה למקומו בפי' • גם מההיא תשובה
 הרב בעל סגלמורא כי מ'ח הוא קשה ליה עובא דאס
 אבו נאמר דכל שהוא בחור יחסיכון ליה כמו שאין דעתו
 לחזור כדי שינהוג כאכשי המקום שהלך לפס להקל ולהחמ'
 מהיכא תיתי לחיוב מן הדיון לנער ההוא לפרוע מן עמסה
 והרי קנה מקומו בת'ת ואם יזמן לו אשה וקבע דירתו
 וזוה לא היה צורך לכל הנהו טעמי דכת' לפטורו לפי
 פירו' הואבאילו לא יטב פס לעולם •

ולביסקנא

דמלתא הוה מרגלא בפומים שהיה
 מגלה טפח מסבתו ומכסה טפחים
 לביבת' בסוף כל סוף היה מוכרח להביב שואלו דבר טכך
 קבל מרכותיו וגם נתדרר לו שמנהג העיר הוא סכל רווח
 מח'ל ועשה יבא'יוס ח' דוקא ותו לא ומנהג זה היה
 קרום ומתוקן מגאוני עולם ופלא היה רשאי לבעלו וכן
 זכרנו כמה פעמים בישיבת הב'ה הוא אל בחברת
 הרבנים המובהקים גדולים ועומים כמהרס אלגוי
 כמה'רא חמיגו וכמה'רס גארמיהאן ז'לה וואף בבית
 המדרס בחברת רבני ההסגר כולם פה ח' עלתה הכמת'
 שלא ועסה בחורמ'ל כי אם יוס א' כדו'פלא לבטל המכ'
 יען כל'מוסכס הוא דהיכא שנהגו במירו דרבנן אולני
 בתר מנהגא כ'סוק' בנדון זה כי אפיקרא דרינא פרכא'
 מה שסוי עשין בזמן בית שני י'ט היה מן הס' לפי שלא היו
 יודעין אם נתקדש הקדש וכו' ולדין הסתא דבקיאינן
 בקיבועא דירחא י'ט פני ודאי חול הוא כמו סכת' הריבס
 ז'ל בתפובותיו פעם ופתים עיין עליו דלא ינהגו בו לא
 משום דמלחו מתם הזהרו במנהג אבותיכם וכו' והרדזה
 מנהג ימבטל מנהג דאפיקרא דרינא הוא דחוי משיקרו
 מאי חיות דהאי מנהג כומק טפי ממנהג זה של עשיית
 הבחורים העולים לא' יום טוב ח' כלכד לא כרזה כומק
 טפי ובפרט לפי מ'ס הר'אס אל סרק מקום סנהגו ל'ה ולא
 מציעא כי ההיא דאיתרא שיש לו לנהגו כח'מ שהלך
 לשם ולא יקל מפני הממלוקת אלא אפי' ההולך ממקום
 ממחירים למקום ממקילים ואפי' דעתו לחזור י'ט לו
 לנהגו כקוליה המקום שהלך לשם ואל יחמיר במנהג מקומו
 בדבר שכיכר בו סיני מפני הממלוקת וכו' עי'ס הרי
 לך כהדוא שיותר לעשות איסור כידים בקיום עשה מפני
 הממלוקת ובלכד שלא יגע באיסור תורה וכן כתב מהר"ק
 ז'ל בשורס ט' ראש' אס י'ט במנהג כד איסור אין לצו
 ממנו וי'ט לילך אחריו עי'ס ולא קשיא מו'ה'רוק דוריס אידר'
 למ'ס'פ'רסו פעמים רבות ראשי במירו דממוכא כ'רוך
 להיות למנהג ראייה מן התורה דשאני ההוא דרודס'
 דהתיקון הוא יותר גדול מן המעוות הנעשה כאשר יראה
 הרואה ככרון ההוא דשורס ט' וכמו סכת'ו הדאסוים
 על ענין תפיסת הלום בשבת ובאופן כזה דמכר ח' נתקן
 תיקון גדול יותר בערך מן האיסור שיעשה כגד ההלכה

אז ודאי שמנהג מבטל הלכה ואם על עכורה לסמה אחר
 גדולה היא ממנהג שלא לסמה כ'ס וקו' ככרון זה דעשית
 הבחור טבא לא' להסתטח י'ט ח' לבד הוא מנהג ותיקון
 להחזיר הרבר לכמו שהיה ראוי להיות לכל מאמר דאבן
 בקיאינן בקיבועא דירחא ולולי מה שאמרו הזהרו במנהג
 אבותי' וכו' היו נקראים עוברי' על דת ונפלים בכרכות
 לבעלה וביעול התפלה כאשר נכאר ואם כן ודאי דתיקון
 זה בהקדחת והשוואת המנהג להבריו תורה הוא מצוה
 יותר גדולה מערך מה שנראה בפניו וההמון שצבירים
 ידא' מולול במעוררות וכמו סכת' מו'ה'ראי כי ס'ב דראוי
 ונכון להקדק בוטיב אס מכל לסעות כל המנהגים לד'פ'
 כמו כ'ד דסוי חומר'ד חתי לירי קולא וכמו עזה פשוט
 שאס מתפלל י'ט והזביר ס'ל י'ט לא צמצא סקין בתפלתו
 ויכא י'ט דאפי' בשבת אס התפלל י'ט י'ט אכל אס
 מתפלל שבע צמצא סקין בתפלתו שאמרו י'ט מ'ק
 הזה ופותס'מי' והמנוס ו'ע' דכת' הרשבא בתשובה
 דח'מ נקרא י'ט כימא ב'ט ח' ב'ט אחרון שאי איכא
 למימר וכו' ועוד דלא יכא י'ט שבע וכו' י'ט אס כן
 דון מכל הכי מילי מעליותא סכת'ו ס'אין להחזור כלל
 ולהצרכו י'ט סני כגד כל גאוני עולם אשר קבעו המנהג
 מטוס דהוי חומר'ד דאפי' לירי קולא וכל דין שאתה דן
 תחלתו להחמי'אופו לסקל אינו דין ולכן כדן כזה שיהיה
 בתור העולם לאויריה והוא ברשות עכמו דוקא יעשה יוס
 ח' אכל אס הוא כומך על דעת אחרים כאב וואס אף
 שהיה מקום לו כדיון דיש מדבתינו ספקסודמנות דירת
 ח' רבה היא לדחות את מצות כבוד או' לפי שסנייהס
 חייבים בה אפי' אין להקל כלל וזכר ח'י שחרב מרי
 ח' אל הים מחמיר ולעולם התמידה ההלכה למעשה
 בדורות אשר באו אחריו לנהגו כן דהבחור שהוא ברשות
 עכמו הבא לז'וארה מח'ל אעפי' מדעתו לחזור לחרכו
 הרי הוא תקבוע לעשות י'ט ככני א' לפי שאפשר שאס
 יזמן לו אשה במהר ומתן י'ט אר באי' ושרי הוא כאילו
 כשא אשה רכל ירחווי לבילה אין בילה מעסקת איתו וכל
 בחור מדעתו סומסת בדעת אחרים כאמור יעשה כ'ימים
 טובים וכן הוקבעה הלכה לדורות מפי גדולי הדור ואין
 לנו לזלזל בכבודם ולהוציא לעז על הראשונים כי הלא
 תראה במס גדול כחס ער שאמרו בהקומץ רבה אס יבא
 אליהו אין שומעין לו סכבר נהגו העס ולעשוב סגויא זו
 פס ההיא דעק' דר'ה ג'בי ונהגו העס בחרובין כר'
 כחמיא וכו' ככר האריכו למעניות סמפרס'ס הראשונים
 א'להלא בספרתס תקיקוס בעט בחזל ועופרת ומ זאת כי
 תרגסס דדקון דבריהס במה שחלקו בין כשהמנהג הוא
 בביעול מצוה מן התורה כשהיא ר'ה ובין כשאינו איסור
 תורה לא מדרס חמי' כחלי'ס מעל' וסכר דכ'י האי בונא
 וו אי' אז'י'ן בתר מנהג'וכין סנתקווי המנהג בקיוב פלס
 אין שומעין אפילו לליהו אל וכא' בירוסלמי מנהג מבטל
 הלכה

הלכה עיון בהם כי ומתק לחכך עוד מצאתי מועתק אכלו
 שם אחר אשר העתקתו מכתובות הרב המובהק כמה ר'
 א"ח ז"ל אב"ד אומדן יע"א כאשר היתה אלמנתו בשכונתי
 אשר הוא ז"ל מעיד שהעתיקו מכ"ס של הרב המופלא המק"
 האלהי כמה ר' ישראל בנימין הזקן ז"ל שהיה כמשיב
 להרב המובהק מוהרר שמואל ק"ן סיד"אב"ד דמצרים יע"א
 ז"ל על שש"א ממנו לרע"ה מה מכהב ע"ק יח"ץ בענין האורחים
 העולים לראות ג"כ ב שנה והשיב לו זה לשונו תשובה
 למאי דברייך לן מר לפי שאין מקרבין לגדול זאת השיב
 ראיתי אחרירואי בילדותי ובזמנתי בינותי בספרי ומה
 שהעלתה מצדתי ודעתי הפעוטה והפחותה הוא כי כל
 הבא מח"ל לארץ כל זמן שאינם עשרה ב"ב אל יתפללו
 י"ט אלא בצנעה וכ"ס שאין להם להוציא ס"ת וללמוד בו
 בעניינה דיומא עד שיצדפו לעשרה א' או ב' מבני העיר
 ועל זה וכוצא בו שנינו במסכתנו אל יצטו אדם מפני
 המחלוקת לפי שאין לך פרהסויא גדולה מצאת ואם תראה
 פנוהנין בהסך מזה אינו מנהג קבוע ע"פי חכמים אלא
 מפני הכבוד ודוחק השעה ועניות בני א"י כי רבה היא
 גרמ' להם לטבול מנהג שלא כדנין פעם ופתיים וכשאר קבוע
 עד היום ודקא עשרה בעלי בתים אבל אם היו כולם או
 מקצתם בחורים שמעתי משם הרב ר' איצור ק"ן ארחא שראה
 לרבני צפת כ' עשרה מורים להם לכהונ' י"ט א' בלבר כתוב'
 א"י אע"פ שרעתם לחזור שאם ימצאו להם ניסוחין
 הגוני' יקבעו דירת' בא"י אבל אם הם י' ב' ב' או יותר הרי
 הם קהל ועדה ויכולים לעשות מנהג מקומם בשלימות
 בכל פרטיו בפרהסייא ואין בזו משום ואל יצטו מפני
 המחלוקת דהתם ביחוד מורו והכירוהו לישא דכולה
 מתניתין ודייקא כמי דיקתני אדם דלא הי"ל מלת אדם אלא
 לדייקא דאי הוי קהל ועדה אין כאן מחלוקת גס אין בזה
 משום לא תתגודרו לא תעשו אגרות אגרות דמחזי כפתי
 תורות דהא חסיק רבא בסוף פ"ק דיבמות דדוקא ב"ד א'
 פלג מורין כב"ס ופלג מורין כב"ה הוא לא תתגודרו אבל
 שתי בתי דינים בעיר א' כנון בית שמאי וב"ה שאלו
 אוקרין ואלו מקוריים לית לן בה וזהו שנינו שהכפרים
 מקרין ליום הכניסה פי' שבני הכפרים קורים בעירות
 ביום הכניסה דהיינו בשני וב"ה אע"פ שהוא יום י"ב או
 י"ג ובני העיר עצמם אין קורין אלא ב"ד ובני הכפרים
 קורין ביום הכניסה לפני בני העיר ואף אם שלחו
 מנות ותלקו מעות ומתנות לאביונים בו ביום יצאו וזהו
 הוא בעצמו כ"ד רכל קהל וקהל חשוב ב"ד בפני עצמו וכל
 מה שכתבנו מוסבם לדעת הר"ף והר"אש ואפי' לדברי
 הר"מבס ז"ל שספק באבוי דב' בתי דינים בעיר א' עוברין
 משום לא תתגודרו יש לחלק דהתם דוקא שהשתי בתי
 דינים דירתם קבועה בעיר א' וב"ד א' מנהג הסך מחבורו
 הוי לא תתגודרו אבל בכ"ד שבני ח"ל הבאים לא"י שרעתן
 לחזור ולפי"ך מנהגן חומרי תקום שיצאו משם הוי כעיר א'

בפני עצמה גרמי לשתי בד' בשתי עיירות דלית ביה משום
 לא תתגודרו לכ"ע ומצאתי הן לו מתורוצא קמא שכתב
 הראש ז"ל בסוף פ"ק דיבמות וזל ובמגלה אע"פ שקורין
 בני העיר ב"ד ומקדימין לבני הכפרים והוי כמו ב"ד א'
 בעיר א' פלג מורין כב"ס ופלג כב"ה לא קרינן ביה לא
 תתגודרו כיון דלא עבדי הכי משום פלוגתא אלא
 שהמקום גורם ואם היה בן מקום זה הולך למקום אחר
 היה עושה כמותם הלכך לא מחזי כפתי תורות ואע"פ
 שר"ל הקטנה לר"י ממגלה ר"י לא חשש להשיב לו משום דלא
 חשיב ליה כפתי תורות מטעמא דפרושית ומ"ס מקדימין
 לבני הכפרים כוונתו שבני עיירות עצמן היו מקרים
 המגילה לבני הכפרים ביום הכניסה כדמובח שם וע"ס
 נמשס באורה וסמך ברור למ"ס וז"ל ויכלנו משיבאות
 ישראל בזמנין - אלו דבריו אות באות תיבה בתיבה אשר
 המורים מהם בענין הבחורים תלה הדבר באשלי דבריו
 באוגי צפת ז"ל אשר כך היו מורים הלכה למעשה שלא
 יעשו כי אם א"י בלבר אף שרעתם לחזור - א"כ מי הוא
 זה ואי זה הוא המורה שבזמננו זה שומלאנו לבו לחלוק
 ולהורות הסך ממה שהיו מורים באוכי צפת והוקבעה
 הלכה כהוראתם ולית דין כד"ך בספ"כ כל מורי הוראות
 שבזמננו ידעי טובא דקטנס של הגאונים הכו עבה
 ממתניהם ולא ישרצו את הגדר כי מה ידעו ולא אתם
 היה ורוק ומענין לענין באותו ענין ראיתי להודיעך
 ג"כ את אשר קרה לי פה ליוורנו ומה שעמדתי בו הלכה
 למעשה בס' הת"כ ווס שני של חג השבועות קראו אותי
 לעלות לקרות בתורה ולהיות דהוי דבר פרהסייא עליתי
 ואמרתי להם שמתחר שהם מנהגין דלא כהרמבם ז"ל
 דמתיר להזקיף על מנין הקרואים כאשר הובאה בברתו גס
 בהנהגות הרמ"א ז"ל גס משם תפ"ס מהר"מ וה"כ דהוה
 פסיסא לי דטעו להעמיד אותי בקריאת פרשת הרגל
 שלהם להשלים למנין זכר וראיה לדבר דומה בדומה
 ההיא דכתב מוהר"קו ז"ל ש"ט והבואו לפכך הלכה מן
 מוהר"קא א"כ כו' תק"סו ושלכן היה ראוי להם להזקיף
 עוד א' מבני העיר דחל עלייהו חובת פרשת היום והין
 שומע ואין משיב אחר וצאת בה' מצאתי עם הרב הכולל
 בחכמות ובדעות כמה ר' חכמה קונם כר"ו משוורונכויא
 יע"א והגדתי לו כי על דבר כזה עמדתי בהיותי ברשור
 עם הרב הגדול הר"ג והראה לי תשובה א' אשר הובאה לו
 מועתקת מצפת מכ"ס של הרב המובהק מארו דתלמודא
 כמ"ה גבריאל אוקפיראנסה ז"ל אשר אעתיק אותה לך
 פה בכיום דבריו ויאירו דבריו עיני הקורא וה"חך הכ"ז
 דומה כ"ד להיא דהלכו אב"ל כו' ת' דאם קראו את האבל
 לעלות לתורה ב"טק דכריך לפלות וכו' ע"ס גס מעשה
 רב דרית' וכו' ולזה אמר כיון דהתם חייב לעלות משום
 שהוא אינו יכול להמנע מפני שהוא דבר שבפרהסייא
 ודבר ש"פ אינו מנהג בשבת אף הכא כיון דחייב הבן

אף במילוי דפרסויא ועלה למיני הקרואים ואפי' הסבתי לו
 שבמחילה מכבודו החשוב עלי שאין הנדון דומה לראיה
 ופאני התסדדאזי גופא בר חיובא הוא בקריאה זו סכן
 כתב אבל לחזור הפרטה כיון שהיוב אדם להפלים
 פרשיותיו עם הזיבור הוי כקורא את שמע ומותר למכא
 פלהות תרתי טעמי אלימי הדא שהוא חייב בפ' הסבוע
 זאת ועוד דהוי דבר ס'פ משום הכי חייבוהו לעלות מאחר
 טקראו אותו לעלות אבל בכ"ד דלאו בני חיובא ניכחו בני
 אז בקריאת פ' בני בולה מי זה אמר ותהי שיקראוהו
 לעלות כדלמחיובו שיעלה מוטעם שהוא דבר ס'פ והסיב
 חרה ליעל העומדים על הפקודים כי נשאתי בתחלה מא'
 מהם המיוחד מה היה מנהג ע"ק והסבתי לו מה שהייתי'
 זכר באמת שרבי ע"ק הוי מתירוס מהם ב"ט סג'ג
 לעלות בתורה לפי שכוהנים כסברת הרמבם אל הכ'ג
 וכל מקום צמוסיפון הדעת כותן שחכל להיות הבן א"י ח'
 מן הכנסים והרי הוא כקורא בתורה ולא איתקרי ברכה
 לבטלה לבדידותה וגם לבני בולה הרי איכא הני חמשה
 גברו דבני חיובא ניכחו דעולם לקרות בתורה
 ולמקמא דמילתא דהוה כראה לע"ד דהבן א"י אם קראו
 לעלות ב"ט סג'ג משום כבוד כבוד בקרא דידיה דחייב
 לעלות משום דהוי דבר ס'פ אבל שלא יברך ויברך החזן
 במקומו כה"ט שמי הוא ביום אב"ד אבל אם הוא ביום
 ב"וה רבול הוא לברך ופבך היה מקובל אצלי שרבי נפת
 לא הו' מסקבקים בזה ושהיו אומרים דיכול להיות מן
 הכנסים ולברך בלי ספק מאחר דיום זה יום הוא שכל
 ישראל בני חיובא ניכחו בעמיעת קריאת התורה עפי'
 תקבת עזרא וכיון סכן מה לי בקדרא דיומא מ"ל במקום
 אחר מן התורה וכל זה היה דוקא לפי צמוסיפוס אבל
 בלא האי טעמא מה להם ולבן א"י לחיובו שיעלה והרי
 לך פסק המלאך גבריאל הכ'ג כאשר נדרתי.

שאלה

בן א"י שהולך לח"ל אם מותר לעלות לקרוא
 בתור' ב"ט סג'ג ולהשלי' למיני הקרואים
 כיון שהוא אינו מחוייב בקריאת התורה שבאותו יום .
 תשובה כלע"ד ראינו רשאי ל עשות כן דהוי מצרך ברכה
 לבטלה כיון שהוא אינו מחוייב ככ"ל . ועוד ראיה לזה
 מ"ט מזהר"ק שכהן שלא התענה בת"כ לא יסא את
 כפו ולא לעלות לקרוא בתורה דכיון שהוא אינו מחוייב
 בקריאת התורה כיון שלא התענה אע"פ שהזיבור כתחוי'
 לית לן בה וכשתעמיק בדבר תמצא טק"ו הם הדברים
 מה התם שמחוייב בדבר וחל עליו חובת תענית שהרי
 דר הוא באותה העיר אפה" כיון שלא התענה אינו רשאי
 לקרות בתורה כ"ט בכ"ד שמעולם לא חל עליו חובת
 קריאת התורה שבאותו יום שהרי הוא מא"י שפעורין לבר
 זה מצאתי לכאורה והביא תשובה זו של מזהר"ק מרמא
 כ"ב וכן פסק בפ"ע כו' תקס"ו . עוד כראה לי להביא
 ראיה לדין זה משם הר"ן בפ"ב דמגילה גבי מש"ש

לשאל' הדין מתירוס לכפרים להקדים ליום הכנסה הרי
 כאן לח' התגודרו וכו' והסיב סס לזה וו"ל יש לומר דהוי
 מינו כשתי ב"ד בסתי עיורת מקדו שהרי בני הכפרים
 מצויים לעצמם ודעתם לחזור וא' מהם הוא שמוציאין
 שאינו כראה שהוא ח' מבני העיר פוערין כיון שאינו
 מחוייב בדבר הולכך וכו' ע"כ הרי מוכח דכפאחד אינו
 מחוייב בדבר אעפי' שחברו מחוייב אין מי שאינו
 מחוייב בדבר יכול להוציא למחוייב ובדאריה"ה דהוא
 אינו יכול לקרות המגילה ולברך עליה כיון שאינו
 מחוייב הוציאו עינין לא הניע זמנו ורבותא איכא הכא לממה
 בכ"ד ג"כ שאינו יכול לקרוא בתורה ולברך עליה כיון
 שאינו מחוייב הוא ביום זה לקרוא אותה שרפה מה לי
 עתיד מה לי עבר וק"ו הדברים ומה התם במגילה שסופ'
 לבוא לידי חייב קריאתה אפ"ה אינו יושב א"ח בקריאת בני
 המוקדמים ואינו רשאי לברך עכשיו כיון שלא הניע זמנו
 כ"ט בשעבר זמנו וכבר נא' ח' קריאה ואינו חייב בקרי'
 זו דודאי ראינו יכול לברך על מה שאחרים חייבים
 הנלע"ד כתבתי הצעיר גבריאל איספראנסה .

ו

אני הצעיר ערוין לא מתיתבא דעתי הקלוסה מה
 יהיה דינו של הצעיר דפסק הר"ב באספור במלאכה
 ומתפלל תפלה של חול ביום לבין עכמו מה יעשה בענין
 עלית הס'ת כי לפוס דיהט"ז כראה לומר כמש"א בפתס
 בחורים העולם לא' הראוי ואם ימצא עם די מחקורו
 ע"י נטוואין יקבע בית דירה כא נאי ח"ל יחשב ומזר אחר
 תבאר בנדה דוק ותבנה כי אין המקום הזה והפנאי
 מסכים להאריך ובפרט כי העיקר חסר ואין אומן ולא
 כלום לעמוד על עומק ועיקר הדינים ומכאן מודעה
 והתנגלות רב לכל שאר התשובות אשר יבואו לפסוק כי
 לא אוכל לכאת ולבוא בהם להתלמד כאשר היה עם
 לבני הן מחמת העעם הנז' והן מטעם כי רואה אינו
 סכונת א"א אל בקיבור כדי שלא להכביד במשני הוב'
 הקפר ועם כל זה כפעם בפעם לא אסיב אחר ודי
 מלרשום קצת דברים שעמתי עליהם ושלמדתי מרבתי
 הרשומות אצלי עי' כתיבת הקנה אשר קימתי לי
 לחבר ככון וסר וכאמן .

איתא

בפע' א"ח בסו' תפ"ד וכו' וכן מי שרעתו
 לחזור למקומו וכו' מרקאמר וכן משמע
 דריושאמיורי דאין דעתו לחזור וכו' כי רי"ר פסק להפך
 ומצאתי מובה לכן ועבד הוא לשון כפול ואפשר דלעולם
 גרסינן וכן ואתא לטשווי אפי' שמתחלה לא היה ברעתו
 לחזור וא"כ נמלך לחזור מיד או אפשר דפליג אר"ב ז"ל
 שאכתוב בסמוך עיין בדבריו אי כמו דקמ"לן דאם
 דעתו לחזור אפי' שעקר דירתו כיון דבעת שעקר דירתו
 היה ברעתו לחזור למקומו הוא כאכשני מקומו וק"ל ועיין
 מ"ט בסמוך דפשיטא אר"ב רי"ד ויותר ככון לומר
 דלא תימא כוהב כמקומו להחמיר דוקא קמ"ל דאפי' להקל
 ומאי

הוא דבאותות חסן לא בקיאותן בחסרות וותרות
כראותה פ"ק דקידושין וכן תיבות כגון איתא הכי
ואיתא הכי

שאלה טז מי שנתן ידו על גמר' סנדפסה ע"י
גוי ואמר בזאת התורה עבדך

הוא האמת מהו **תשובה** הובא סנדפסה בירי
ישראל לא קמבעיא לן דכיון שפסג היתר הכתיבה
בתורה שבע"פ משום עת לעשות לה' ודאי שהקב"ה

הסכים בדבר אבל כדפסה ביה גוי מבעיא. כריך לדע
שאינו נקרא תורה הדברים ככתבם בלא קדושה והרי
הם כגוף בלא נשמה ולכן אמרו חז"ל הקורא בתורה

במקומות המיוספים עליו הוא אומר וגם אנכי נתתי
להם חוקים לא טובים באופן שהקורא פ' בראשית ד"מ
לשם תורת מרעה ובמקום טהור נקרא קורא בתורה ואם

לאו נקרא כאומר דברים בטלים שאין בהם מעט או
כשירי העבדים שהוא דבור נמאס ולכן ס"ת שכתבו גוי
וגבו שאין בו קדושה ואין סכר לקורא בו! וכן בזמן

איסור כתיבת תורה שבע"פ הקורא אותה מתוך הכתב
אין לו סכר כמו שהבאתי מן הירושלמי בהקדמת זרעים
הא למה זה דומה לכהן שביא על הגרזשה והטיל טפת זרע

הקדש במקום שאינו ראוי שנתחלל אותו זרע כך הוא
מי שהלביט רוחניות התורה שבע"פ בלבוס ככרי
נתחללה וכאלו אינה וכמו כ"ג שמשם בבגדי כהן

הדיוט שחלל עבודתו ולכן אותם ספרים שמדפוסין
הגוים לעצמם תנ"ך באותיות ובלשון הקדש או אותם
שבלשון אחר אינו חושש ללמוד בהם אבל שמדפוסים

לדעת ישראל יש לטעון שיש בהם קדושה **אמר**
המ"כ ולי נראה דרעת נסבע בעינא וכיון שהנסבע
קבול עליה הגמ' המודפסת לתורה הרי הוא כאלו נסבע

ב"ס וזכורתי דאיתא לשאלה זו בפוסקים אחרונים
ומסביתים דעלתה לו שבושה אם זכרוני אינו לי מבייש
כמהגו ועיון מ"ש הב"ד קר' לו והובא בהנה"ס וראש

תפס בירו כתב אשורית ואפילו מהבמה חיוניות או
א"ב וכו' והיו שבושה ועיון מ"ש הבי' פס בשם הרא"ש
בשם רב האי ע"ס. ועיון ס' משאת בנימין ס' כ"ט ועיון

בס' מגיני ארץ ס' רע"ד.

טז מה שאומר ס' בקדוש ואמרו חסן מה עניינו
ולמה אינו אומר כן בתפלה. **ת'** בתפלה
שמדבר בפני המלך לכח אף ראוי לשמוע עם בני אדם
ולזה אפשר שהיה להם שמע הכנסת שהיה מזהיר שיענו
אמן וכההיא דאלכסנדריוא שהיו מניסין בסודרין.

ובכל הסודרים ראיתי ואמרו חסן בבלוס בא"ש ועל
ישראל ויהא שלמא וע"ס! לבר בא' סנדפס באמטארס
שבבלוס כתוב וא"ל לבר בעושה שלום שכתוב חסן בלא
ואמרו. ואפשר חסס להא העושה חסן אחד ברכותיו
וב' לברך מזהיר לאחרים שיענו והוא אינו עונה אבל
בעושה

דוקא שפסגה המספחת הזאת בעור במדס ועל הרועים
היה ר"פ שאין מוחין בירי עובדי עברה מבלי הסבה
והוא ז' כמעט השנה ג' עבודת אלול עבודת חמור'

שכנסו וינו ליהרב ולא לעבור דוק ותפסח ראית בהו
משום לתא דע"ג ע"ד אשר אם זכרתי הית' אעלה את
דבריו על ה' ובריו העומד וכעת הרובה לזהר במה

שהתרה הזהירתינו יש רי והותר בקפרי' ובפרט בס'
הזכרונות הנז' ראשיתו לאדם ההוגה בו ומקיים את
דבריו ועליו תב"ט. **אנב** ראוי להסתפק באלו

טנותיו היון בכלוחית של זכויות ונותנין מעט שמן
עפ"י הכלוחית שהוא על היון כדו שלא ותקלקל ועומד
ימים רבים אם נגע הגוי בשמן מה דינו של יוין שבלול'

וא"ל כתב שאפשר שיש לדמותו למשנת ד' פ"ב דטובול'
יום ונגע טיבוליוס בשמן לא פכל אלא את השמן אוף
הבא איתא הטי נמי וכ"ע. גם נסתפקתי אם השמן

הזה יעלה לחותם א' להיותו על פי הכלוחית ואפשר
שחס היא מלאה עולה לחותם א' דלא ברע ממה שנהגו
במצרים לטוס פרוסת פת ע"פ הכלוחית ומוסרין אותה

ביר הגוי. **עוד** דקדקתי ביר כו' קכ"ג אבוה
ארדיוכטיו של גוים מדקאמר של גוים נראה משם היתר
למעט גוי בא"וה ארדיוכטיו של ישראל נסגע בו גוי

משום דכוף כל כוף הרי הוא זועה והכי נהגו העולם
להקל בזה ולפי מ"ס א"ל נראה דיש להחמיר. **אנב**
ראיתי להודיע שבהיותי פה ליוורנו ודעתו מה שלא היותי

ידע ואיכס יודעים אכסו מקומי סדר ואופן עשוית
האבוה ארדיוכטיו של קאמי' לה של גוים שאנו מהגין בה
הותר משום חכרון ידעית אופן עשויתה והוא שסורין

אותה תחלה ביון עד שיבלע היון בקבלה ואח"כ מבטלים
אותה ומזוהאים ממנה תמצית כחה עי' סימור כריך
הם כר וכיון שכן ודאי דכריך לנהוג בה איסור ושוק חזי

מה שכתב הר"ב ע"ל ס' רכ"ה דאמר אותה לרפואה אפי'
לחולה שיש בו סכנה ואפי' שהיה בקתם יכס.
ש' יא חסין שטוחנין ברחים של יד- אם כריך
להמתין יום או יומים ללוג מכה לפסח.

ת' כפי הכרגס אין עס חימוס כלל אבל טוב
להחמיר.

ש' יב הא דאמרינן מתוך שאינו יכול להשבע
משלם או הו' דרבנן או דאורייתא. **ת'**
בקונטרס הארכתיו להורות שהוא מדרבנן ועיון
במנהר' סך.

שאלה יג' שבועת הוסת מיבעיא או לא טעין
או טענין ליה **תשובה** נראה לחכמי ההקבר יכו'
דטענין ולרדיו לא איתברר:

שאלה יד' הא דאמרינן במגילה שחכר רובא
או הו' רובא באותיות או בתיבות
או בפסוקים. **תשובה** מקתברא דבפסוקים

לחטא זו ולא לאחרת - דע דאז עבר עברי אין חקנה
בחלופין לא משעבר איניס גופיה אלא בכסף או בטטר -
אמר המכיר עמדתו במה שכתבו התו ריש פ"א
דכתו בריבור א' דקנין דברים לא שייך למי קנין

דברים אלא כגון דקנו מנייה לחלוק חצר שאין בו דין
חלוקה אבל מה שמעבר גופו להתחייב בדבר זה ס"ד
ולא הוי קנין דברים : ומשמע דאז הוי חצר שיש בו דין
חלוקה לא הוי קנין דברים ואפי' דלא מעבר גופו אפי'
הכי לא הוי קנין דברים - וכ"ל דלענין דבר שלא בא
לעולם חמירין דאז מעבר נפשיה ס"ד אע"ג דאזי דבט"ל

משום דגופו הוי דבר שבא לעולם משמע הא לחו הכי
לא ולא חמירין דמקמתא הוי כאלו מעבר נפשיה וחמירין
הא גבי מלוה אע"ג דלא מעבר גופו הוי כאלו מעבר
זכר כתב מרכא הב"י בכ"ו כו' על פני כ"ג מעט ר"ת

דטמי טעבדיס יש למלוה על הלוה טעבוד גופו של ליה
שהוא מחוייב לפרוע והוא עיקר הטעבוד וטעבוד על
כספיו אס לא יערע מדין ערב וכו' ולבסוף ראיתי דדבר
כשנשט הא דשאני התס דבבר יש חיוב דהוינו ההלוואה
וממילא עיקר החיוב הוא הגוף אבל הכא מפיקרא חיוב

ליכא דהוי דבר שלא בא לעולם ואיכא נמי דהגוף ממילא
נשתעבר ודברי א"א דדקו משום דבעל חשבונן ליה כלוה
מן האשה ובשעת ההלוואה התנה עמו שלא ישא אשה אחר'
עליה ובקנין כל דהו כגי להיות נקרא דשעבר גופו לה
וכל תנאי שבממון תנאו קיים כשאינו לעבור עד"ת -

ש"ב ד על מה באמר אין דין דית מד"ס ולא
דברו כופרים מדברי תורה - **ה"ש**
ועיין בפ"ג דודיס ומכינו בכמה מקומות שריין זה מזה
ומס בפ"ד רצו ללמוד עמון ומזבחה הן בשביעי מבבל
ומכרים והיה נראה לומר דבשהו באים לגזור גזרה אח
היו למדים ממה שגזרו הראשונים לו כפס שהראשונים

גזרו בדבר זה מטעם זה כך יש לנו לגזור כך מטעם זה
אבל כשלא באו לגזור אלא היו רוצים ללמוד דבר מדבר
ולומר בשם שראינו שגזרו הראשונים בדבר זה כך יש לנו
לומר שגזרו בדבר זה אז אין ללמוד דבר מדבר זה הכי דיוק
דקאמר כמו וגמרו עמון ומזב' מעשרין וכו' שהיתה
גזרה שחדשו והיה דידים שניות הוא שהיו רוצין לומר

שכפס שגזרו הראשונים בזה כך בזה -
ש"ב ד יהוד המתענה שהתפלל עכונו ובא
למשאל מהו להתיר לו' חפס עוקר נדר מעיקרו
אבל אינו עוקר תפלת סקר ממקומה - ומטעם זה אנו
מניח מלומר התפלה המתוקנת לקבלת התענית - ואנו

מקבל תענית בדברים האלו הרינו בתענית יהוד למחר
עד שאשבה פ' פלוני : ובזה אף אס התפלל ענינו לא
נקרא סקרן דהא איכא למ"ד מתענין לשעות - וא"ת א"כ
איכא תפלה סקר בשאחזו בולמוס ליתא דהתס ארעתא
דכוליה ומא כחית אבל הכא לא כחית אלא ארעתא

דשעית -

בעושה שלום שהוא בקיום ברכותיו הוא ג"כ עונה
אמן - ומן הראוי שלא ואמר קדיש אס אין מס עונים
אלא שיש להקל מטעם שכתב ההגה בש"ע שבזמן הזה
אין לחזור בטבול הכוונה ודבר פטרונו וחל עם פ'
ושכורת ולא מיון -

שאלה יז מי שאמר הריני מקבל עלי אהה
תעניות ולפירת עונותי עד כמה
מתענה ואולי - **תשובה** יש לצדד שמתענה
והולך כל ימיו אבל מחוורתא עד שיאמר לא לכך
כתפונותי -

שאלה יח כהן שיש בו נגע צרעת והראהו
לחכם ישראל וטהר מהו שובל הכהן
ועצמו לומר טהור - **תשובה** בפרק טבול וס
מדים מי הקבירה א"ת אהרן אהרן קרוב הוא ואינו
דוחה את הכנענים וזה אליבא דר"מ אבל לרבנן דמכשרי
לקרוב אינו רואה כגבי עצמו לפי שהוא קרוב אבל עצמו
ואין אדם דן את עצמו שאין אדם רואה לעצמו חובה אבל
להוכיח מפני מה שא"ל החכם נראה אפשר דמותר להוכיח

מפני -
שאלה יט כשהתקין ב"ד על פחות משנה
פרוטה אס נשבעין עליה - **ת**
יאטרוהו בי דוכא לא מטרחונין בכדי ואס ואמר הדין
יחייב מוכיחין ממנו דיושבת הדיונס : אחטביה ממון א"כ
ממון שחייב צריך ליטבע לופטר ממנו -

שאלה כ מנהל שכתובים דם המלה בדיו
כיצד יטול דיו לאכול - **תשובה** גרסוקן בזבחים
שבח הוא לבכי אהרן טיהו מהלכיס ארככות' בדם הכ
ל שבח הוא למהל שיהיו דיו כצעות בדם מילה ואידי
דחביב אינו מקפיד עליו ואינו חושך -

שאלה כא חתן שהיה בבה"כ כשהתפללו
הצבור ובשעה שהגיעו לומר
ההחנכים וכ"א וזא לו מזה"כ מי חלונן בתר התחלה -
תשובה נראה מהעכקיס וכתבוס כי פ'
דרבילין החתנים לבאת כרי שיאמרו - וקטש דהרי אס
דזאו ולא נשארו עשרה בבה"כ גומרים קדיש ותקבל
משמע דבתר התחלה במרוקן -

שאלה כב כשמטפין החתן והכלה בטלית
מזונית אס יש לברך - **ת**
כל שזא עוקר ועמו טבלה תברך על העיקר ה"כ האיס
עיקר טלובט הטלית ופורט כפס עליה רמז למ"ס ופרשת
כנסך על אמתך -

שאלה כג מי שקמו ממנו שלא יקח אשה על
אשתו - **תשובה** אפשר
דמשהעבר בכך דבמקנה דבר שלא בא לעולם צריך
לפרט שמעטבר גופו לפי שאינו מקנה כלום אבל כסקמו
ממנו שלא ליקח אשה הוי כאומר בכי שמעטבר גופו

דשעית -

דשעות. ואם נכסער הרבה ואכל פחות נכסעוור כמו ביהב ולא יגרע שיחה לפני ל.

ש' ב'ו מי שנשבע שלא לאכול בשר ושלא לשמות יין בעיוהך מהו. **ת'** לדיורי חזי לי דאין איכור להתענות בערב והב הדרבה מכלל עשרת ימי תשובה הוא ויש מתירים להתענות אפי' ברה' ונשבת בכתום ב'ס ע"הכ אלא שבגליל היו בזהגוס להרבות בו שמחה והסוון אותו לעינוי כדאמרין כל האוכל וסותה בעיהכ כאילו התענה תשיעו ועשירו.

ש' ב'ז טערי חלל כגון פסים או א' ומאה מטערים בהם במדה או במסקל. **ת'** תכן התם המונה מסובח והמודר מסובח הימנו והסוקל מסובח משלם' וכן תמצא שהכריכו בבצים פסים וא' טל היותר מפני שאי אפשר לכמצם וה"ה לשאר מדות מש' אכ במסקל שאין במוהו. ודע שמה שכלע מן האיכור הוא הטעם שאין בו ממש. בל מדות חכמים היו במדה אבל משקל מסובח וז' ע' בפוסקים.

אמר המניה בן נהבו רבותי בע' קתו ואמי בעניי עינתי בסערים וראה זה הדרס מזאתי בטער הגדול טער אפרים הכהן זל ס' א' סקול וטרי הוכי משעריכן ומסיק בעיון ובקואות רב דמשעריכן במדה ולא במסקל עיון עם באורך בי הוא זל טאל להכריזו הגאונים ומהם הסכימו לדעתו וכן דעתי נוטה למדה.

ש' ב'ח מהו לכבוד אשת האב במקום דאיכא קפידא דאם. **ת'** אם אמו נפואה לאביו יניח כבוד אמו ויעסוק בכבוד אשת אביו שהוא כבוד אביו ואם אמו מגורשת ועסוק בכבוד אמו קודם:

ש' ב'ט מאן דהו אס וט טאלה לחכם בקדושין. ועל דא מילתא אפקיה להאי בורבא מרבנן מבי מהרשא כההיא דב"ב דאפקיה לר' גרמיה מפוס דאטרח לרבינן דבעי מלתא דעשטיא. וה"כ מה ענין טאלה אכל קדושין דוכתב לה אמר רחמנא בכתובה מתגרסת ואינה מתגרסת בכסף כ"ס בשלם ועוד אין לך ממזר' בישראל דיתיר הקדושין וחכם עוקר למפרע ולא היתה אשת איש מעולם טלה ליקח רשות לבא לתת טעם להבריו עמדו חכמי ההסגר למנין ויכא ע"פ ארבע המסוות שיטב בחוץ ודבר ולא יכנס לפנים. בא וישב לו על פתח בית המדרש ועמד ואמר תורה היא וללמוד אני צריך וכל כי האי לימא אוניש קמי רביה ולאו טרחנא אכא לימדתנו רבינו דאכר לה איכ' ע' כהקדש דבל דבר טכאמר על ידו דיבור ויכא מרשות לרשות מיקרי הקדש כגון תרומה וחלה והקדש והפקד שאסור למפקיר וטאל לחכם. ובתוספות פ"ק דקדושין דף ז"ל טלכן דקדק רט' ופי' דתא מקורשת בלשון הקדש קאמר לה וכדאמרינן בפ"כ דאכר לה איכ' ע' כהקדש שארס עושה

אונתם כהקדש לפיכך יש לה להיות ריכס בהקדש אבל אם היה אומר מאורכת או חד מהנהו ליטני דלעיל ע"ז לא היה מקדש וכפשוטו קדושין בכלה ע"כ. ומה שהקטנו עלי דבכתיבה מתגרשת אינו לא אמרתי לשאלו בדי פתחא מגורשת אלא שתהיה כמו שלא תקדשה לעולם וקתיה מותרת לבתן. והא דלא יש ממזרים בישראל וכי אחריות ממזרים עליו ועוד בכל הכרדים לא יהיה עם מי סתיר כהרו. ועל דא אעיולה אמרו תורה מבחוץ.

ש' ל' אם האב יבול להסמיך סבן בשחיטה. **תשובה** מההיא דפ"ק דסנהדרין אין ראה קבילא רשותא מאבא מארי דהא קאמר התם במילתא בעלמא הוא דאוקים להו. ועוד דאפשר דאחרים הוו בהדיה והא דלא חשיב להו מפוס כבודו. אבל אין מקום לשאלה זו בדברר איכור הכל כאמנים אפי' אדם על עצמו וא"ת דהא דכל מבוים אכל שחיטה מומחין בעינן דגיטיליה או איתא קמן מיהו להעיד הכל כאמנים ואין צריך חקירה דכל מקום שהעידה תורה עד א' אפילו אשה אפי' קרובים ועד א' נאמן באיסורים:

ש' ל"א המקדש לילד וקדשו בטנה ולא הוכיחו העובר מבעיא אי חסוב בילוד וכמאן דמחב בכד לעמן ירושם ולאכלו וכיוצא בהן. **תשובה** מדאמרינן בעלמא משיכא לאויר העולם ולא אמרו משראה העולם הוה כראה טצריך שיכא ממקום שהוא. אבל אין הדבר בן אלא משכנלו חלו פערי מות ויכא מיקרי.

ש' ל"ב בטיטן שסולחין ממקום למקום אי שפיר טפי לפתוב ואכס לא ימחא בודיכי מן שמי מכו מטא גיטא דכא לודך ולעלם במקום סכותבין מן מוחא דכן. **תשובה** שפיר טפי מה סכותבין דעם כלול טלא וטלת אכלס טליח לבטלו קודם שוגיע גט לדיה דכטה גיט לדיה מיומחה.

ש' ל"ג אם חל לב' לעומר להיות ביום א' והיה בו מילה מיבעיא אם שותר בעל הברית לגלח מעט. **תשובה** האי בעיא לדין דאין אנו מגלחין אלא בל' לעומר ולא ק"ו אם לאשכנזים כשחל לב' ביום א' מגלחין מעט כשחל מילה לא כ"ס. וטבוט לחוס שמיא ימות התינוק ומה בכך מנהג בטל בעלמא ואם בשבת שחל ט"ב מותרים מעט ובחמשי ב'ט אכלות וטנה בזו שאין לה טורס.

ש' ל"ד ביצה שפסו ראשונה בדין אי תרין שבתחת בלול טל תרכובלם מהו.

תשובה חטט גדול הוא זה וכבר בא לדידי אחיה פעמים אלא שהבחורים הפסו ומדדו ומפאו שהיה הכד הא' חד מן האחר כחוט הפערה. אמרתי כל מדות חכמים כן הוא.

ש' ל"ה הסואף דבר איכור דרך נחירו אם הייב

תשובה - חייב דהרי סהנה גרונו ככזית - כל מצוות שבתורה בין עשה בין לא עשה כלום להתחייב מן התורה בגון אחרונ שופר שלא כדרך גדילתן ומוכיא בפיו בסבתו או פשט עני ונתן ל"בה או טל מתוכה - ואמרו התם אכל כחזי זית והקיאנו וחזר ואכל אותו חזי זית עצמו חייב ופסקו הרמבם ה' מ"א - ואם בהעברת האוכל בגרון שלא כדרך העברתו חייב למה לי חזר ואכלו - הנכנס למקדש שלא כדרך ביאה פטור וכן למעשרות -

שאלו - מי שהלביב את חבורו בלאים ולא הפשיטו מיבעיא אם לוקה ואם יש חילוק בין עומד למהלך - **תשובה** - אפסר דמשום דשכי קרא ואמר לא ועלה עליך ולא כתיב לא תעלה לחייבו אפי' שאינו עושה מעשה כאלו עבר בדיס דהא במוך כתיב לא תזרע כלאים וכמוך ליה ובגד בלאים פשטנו לא ועלה עליך וזו מוסק על ענין ראשון ומה התם לוקה אף הכא כמי לוקה אע"ג דלא עבר מעשה -

אמר המניח הכא חין חילוק - והיכא דשייך להסתפקוין אי מהלך כעומד דמי או לאו - ביכתיבי בפריס וקא חזינא בהו דהו פלוגתא דקמחי ובתראי כתב ה"ן דנראה דרב אפס פסק כגון עזאי דמהלך כעומד דמי וסרן פסק כתיק דמהלך לאו כעומד דמי וכן דעת הרמב"ם והר"ם אל פלטי הגבורים פס הריף פ"ק דמבית ריש דף ג"ט ת"ר המוכיא מחנות לפלטיא דרך פטוי חייב ובן עזאי פוטרי דקבבר מהלך כעומד דמי ופרשה ה"ן פ"ט פ"ה ת"ר המוכיא מחנות וכו' ע"ש ועיין בפ"ע אי"ה סו' קס"ד דמוכח משם דרכוב כמהלך דרכוב כעומד דרכוב כיושב -

שאלו - הלוחם על המכה מהו שואמר ב' תיבות מן הפסוק - **תשובה** - אם מתכוין לדברי תורה ולעשות מהם לחם בגון נגע ברעת אפי' בתיבה ה' חכור ואם דרך הלכו לדבר דבריו כודמנו לו ב' תיבות אפסר רחין פס בית מוחוס - וכן יש לומר בההיא דבטיין דפלפסא חין כותבין בלא פור פוט דדוקא כשבא לדרוש הפסוק שלוקחו ע"ג דברי תורה בני חס הבאים משם לכאן הס קיימו בעצמם ויתנו את הילד בזופה סדרש להם הפסוק שבא לדרשה זו אבל אם ינטרך לכתוב לחבירו ד' מדבר אל אהרן אחיך שיעשה דבר זה אפסר שאין לחוס -

שאלו - זיקין מוועות ורוחות במה יהא ביניהם ויהזיר ויברך - **תשובה** - אפסר דרינן פזה לברקיס ורעמיו וטעמא דלא אמרו מ"ל וס ל"ל וס כמו בשאר חידושים דאלו דברים שאין להם טעור ולא יודע זרכס בארץ ולא דרך טבע אלא להבהיל את העולם (כי תהאיהם עשה טיראון מלפניו) כל עשה (שהס באים) יש

לברך עליהם כגון מי שניכול מן הארץ וברך וחזר ובא עליו או הדוב וניכול שחזר ומברך וכן מן החמס וכו' - **שאלו** - תוקע שמת וכנס אחר במקומו וכסגל בנו רצה לרש זכות

אביו - גם שוחט שהיה מושכר לרבים ובא אחר ונתן מעות לקהל כדי ליבנס למקומו - **תשובה** - לראשונה יש לרין דמין דאידחי אידחי דומיא למס הר"ד ב"ז סו' כ"ט והכא כבר נכנס אחר במקומו והוא מת כבר וכן יש לרין שאס באו בני הראשון ובני הב' סיבתן לבן הפני - וע"ד האומט אומנות בעלמא הוא ומאן דאליס גבר **אמר המניח** ולע"ד היה אפשר ג"כ לרמות ענין הראשון להיחיד דהר"ס בא ז"ל סו' פ' והריבס סו' קצו ומה ד' מט' ה' ג' סו' ק"ק והרב בעל מפסט דדק ח"א סו' ע"א דכל מהבן ראוי הוא קודם ולענין פני ג"כ אפשר דהוא נכנס תחת סוג המחזר אחר עני המחפך בחרדה ויש בו משום הכנת גבול -

שאלו - אורז מבושל שלא נתמעך כיצד מברכין עליו - **תשובה** - ברכתו הראויה כפי מקנת הרוב היא ב' מ"ו והמברך עליו שהכל כדברי ההגה לא פכר ולא הפסד - ואם בירך אחריו על המחיה יבא כיון דמכפר כעיד ומה שלא תקימו לכתמילה מעין שלם הוא כדי

שלם להשוותו בכלל מניין שנסתבחה פהם ח"י עיין ב"י ר"ח בטור **שאלו** - מי שטוען על אשתו שגפשה מקנת ביסו והיא אומרת שגנבים באו

לה **תשובה** - טענה גדולה היא לו לה אס גנבים באו לך הלא גנבנו דים ולא ישאורו עוללות יבעלמא איכא פלוגתא אי משביעין על בה"א אי יחשבינן ליה כדלוי - והכא ב"ע מורו דהו באשה הנשאת בתוך הבית ואולי דסלומי כמי משלמא דחוקה היא גנבתם כדאמרונן התם באשה מממשניות ויקן ושאר הנשואין בתוך הבית ישבעו לאשה ויפטר אלא דאפסר דאין מוציאין ממון על החוקה אי לא וגברא רבה כה"ר אש ז"ל דליכפניה ולדוי -

שאלו - מי שהיה חולה וקויה נדור בדבר מצוה וחלה וכסבור שאין יכול לעבור על נדרו אלא בהפטר חכם והלך וכשאל ואח"כ ח"ל למה לך התרה אגם היית והטיב אס כך הייתי יודע לא הייתי נשאל מעולם - **תשובה** - הביא הב"ס ס"ס רכח הריב"ס בתשובה דאס התירו בהונס אינו בלום אף אנו כומר דהתרה בטעות אינה כלום - ובר מן דין דברים אלו שאומר אפסר דלא גרע מידות נדרים -

שאלו - ה' היה חייב טבועה לחבירו וא"ל הרי אני כאלו נסבעתי מי הווא טבועה **תשובה** - מההיא דהתם הרי אני כאלו נתקבלתי חין ראיה שתהא טבועה דהתם לא קבל כלום לא שמתיק טובה

טובה וסאלו קבל חבל אומר כאלו לא היו נשבע ממע
שאה מד עדים שהעידו וחזרו והעידו מבטוח
 או מפסלו מכאן ולסבא: **תשן**
 כיון שהם לפנינו חק סהרי מהם עדי סקר ולא אמרינן
 אין אדם מטיס עצמו רשע במה שנראה חלל דיכולין
 לומר אין חנו רוצים לחוב בדמו של זה כמו שהובא מסם
 הרן וזהו דוקא באותו ב"ד שמאחר שבאין לעשות
 מעשה על פיהם ח"ך יפסלו אותם ומכאן תרתי דסתרו
 אבל הולבין ומעידים עליהם בב"ד אחר ומלקין אותם
 ופוסלין אותם כההיא דנשבע להכחיש את העך

אמר המכ"ח להיותי לומר כעת בענין זה ראיתי
 בהא דאמרו בגמ' דכתובות פ"ב ע"ה אומר תכאי ועד
 ה' אומר אינו תנאי ששומעים לער שאמר תנאי לרעת
 הרמ"בס ז"ל נראה דמפרש לה הכי דהיינו דוקא בשאין
 כתב ידם יוצא ממקום אחר והוא ליה כאילו מקתרי
 השתא ולא גמר עדותו וכיון שדבריו האחרונים אינם
 סותרים לבמרי הראשונים מהני חבל אם כתב ידם יוצא
 מ"הא הרי נחקרה עדותם ושוב אינם יכולים לחזור
 ולהגיד בן כתב לה בפ"ג מה' עדות אמרו על תנאי היה
 שטר זה אם היה כתב ידם יוצא ממ"ה אינם נאמנים ע"ס
 וכן ראיתי שכתבו הפוסקים האחרונים ושמחתי שכוונתי
 ודלא כרב האי ושאר גאוני עולם ז"ל דמברי דאפי' בשכתב
 ידם ומ"ה דיכולים לומר תנאי היו דבריהם עיני ח"מ טור
 כ"י בט"ו ובסי' פ"ב ראיתי עוד בהאי כללא דאוקי חד
 לגבי חד שאם ער ה' אומר תנאי היה וער ה' מכחיש או
 שאין לפנינו כיון דבשטר לא הוזכר דמו התנאי נראה
 דאמרינן אוקי חד לגבי חד דמכחיש זה לזה ושטר אין
 כאן וכריך לישבע היכת דתנאי היה ומיטטר בררב נחמן
 דמחייב שבוטע עיני סו' פ"ב באמוד

שאה מד האומר לאשה הרי (את) מקודשת
 לי ונתן לה הכסף ולא אמר בזה
תשובה האי מלתא תליא בבעיא דלא אפשר
 אי צעיק נרין או לא בעינן מיהו אם ח"ל בטבעתי אפשר
 דאע"ג דלא אמר לה זו דמקודשת דגדולה מכירת טבעת
שאה מה אם מותר לטלטל בהמה חיה ועוף
 לתינוק לשחק בו בטבת

התשובה מדברי התוס' במציעא נראה דקרי ליה
 לשור כלי דכל שששין בו איזה דבר ומיוחד לכך כלי
 מיקרי והא דמרדכי עגלים וכו' אין מדירין אין מביהין
 לא תסום דלאו לשור גופו ומקומו הוא חלל לשור עכמו
 של איסור

שאה מו מי שברך המוציא ומכר שלא ברך
 ע"ני מהו **תשובה** יכול הוא
 שיברך ואין זה הפסק: א"כ יטעוס פחות מכשיעור
 ואח"כ יברך ע"מי:
שאה מו (אמר המכ"ח להמת כ"ס מ' נשפט

מעיקרא שמתו יד למלאת מהמעט שלימה שפסק הס' ע'
 בסי' קס"א ח"ה דין ד' שראוי לנהוג כרעת הראשון אי
 היו חומרא דאתי לירי קולא: **תש** לא הו חומרא דאתי
 לקולא אם יטול מרביעית בלבד ונמצא מוכיף על שיעור
 בטילה דהרי אמרו חכמים מי רביעית נוטלין לא' ואפי'
 לפנים וראי דאין זה התוספת יותר משיעור בטילת ירי
 פנים: ובב"י כתוב ז"ל ונכון להתנות ולומר שאינו מקב'
 זה בתורת חובה כדי שאם לא יודענו כ"כ מים לא יצטרך
 להחמיר במנהגו עכ"ל ולע"ד דאין כוונת הב"י לומר דאם
 יחמיר לטול עד קנה של זרוע יצטרך לטול יותר מרביעית
 דזה ליתא מטעמא דכתובתא לעיל חלל הכוונה אם יהיה
 עת הדוחק ויצטרכו פנים לטול מרביעית לא יצטרכו
 להחמיר: הרמב"ם ז"ל והרא"ב ז"ל חולקים עליו דאפי'
 בפחות מרביעית לכל או' ח"ה ו'ה"י פסק להקל מדרבנן:

שאה מח מי שברך והפריש חלה והוצרך
 לישאל עליה מה ענין הברכה
 שברך: **תשובה** אין כאן ברכה לבטלה מאחר
 שחל שם חלה עליה לפי שעה אח"כ הו כמו שנסרפה
 וקרוב חמי לומר שתועיל הברכה שיברך למה שיפריש

שאה מט המל את בנו איזה עדיף לברך
 בעל או בלמ"ד: **תשובה**
 כסבא לירי קיימתי דברי הרמ"בס ז"ל והוא הנראה
 מפסיטות הקוביא: ואח"כ חזרתי בי ממה שדקדקתי
 מהגהות מוי' פ"ג דמילה ז"ל חבל לא ידענו מה טיבה של
 ברכה זו של להכני' וכי לא סגי ליה במה ששלחו המוהל
 מברך על המילה: וכן מי ששחטו לו פסח צריך לברך
 לשחוט את הפסח ושמה כיון דמוהל בלא אבי הבן שייך
 במצות הולד כדאמרינן בפ"ק דקדושין וכו' עד הילכך
 תקינו ליה ברכה אחרת לעצמו וכו' עד אם מלו אבי
 הבן וברך להבטחו סגי ליה בהכי כיון דתקינו למוהל
 לברך על המילה לא יסנה מן המטבע ומברך שתיים וכו'
 ע"כ משמע דברכת להבטחו היא על חיוב האב על הבן
 וברכת על המילה היא לשורות החיוב כללי שיש על כל
 ישראל זח"כ כשאבי הבן מל את בן מברך להבטחו על
 חיוב פרטי שיש עליו יותר מעל כל ישראל וברכת על המי'
 להורות החיוב הכללי אשר עליו בכלל ישראל זח"כ אם
 יברך להבטחו וברכ' למול את הבן אין לש שחר דמה
 ענין לברך ב' ברכ' המורות החיוב הפרטי וכן יש לדקדק'
 מהגהת פ"ע ז"ל מיהו אם בירך למול או שיברך ברכת
 להבטחו לחוד יצא:

שאה נ כוברים לנהוג במימי החלב: **תש**
 דעת האובד אין לא שחר: מסווא אומר
 שאין לתמוה. סיהא החלב מותר והיוצא ממנו אסור
 שהרי דם שפירט אכור והבשר עם דמה מותר לאוכלו
 חי: ומי יתן ידעתי וחמאסו מה גבול יש בזה שאם
 תאמר שהדם הוא החלב לא שהתורה התירתי ובכפרם
 אכור

שאה נ מי שברך המוציא ומכר שלא ברך
 ע"ני מהו **תשובה** יכול הוא
 שיברך ואין זה הפסק: א"כ יטעוס פחות מכשיעור
 ואח"כ יברך ע"מי:
שאה מו (אמר המכ"ח להמת כ"ס מ' נשפט

א"כ בפירות הראשון שפירט החמאה מן החלב
 יהא השאר אסור ואין יאכלו הבבונים וז"ל ח"ת אה"כ
 והגבינה אסור תאכל היא כסלא קדם הערסת החמאה
 א"כ לתה מתור הריקן ט"א והוא הכסיובי שקודם הנכיו
 קדם הכרל הבבו ואין לו שמה שפיר' אחרון לכל דבר
 הוא דם שפירט ואחר המימי חלב אין עס עוד פירטה אף
 אתה אמר לוכי מי הביד סלא נשאר במימי החלב עוד
 דבר שאס' היו ודעין בני אדם היו מפריסין כי אי
 אפשר סלא נשאר שהרי יש בו עכירות : ועוד יש להשיב
 כי מאחר שצוקר החלב הוא דם יש לנו לומר שהמובחר
 הפורט ממנו הוא פורטו וטובו א"כ היה לנו לאסור
 החמאה והגבינה שהם הטובים והמים הנשפכים
 מותרים כל זה א"כ אמר להלכה אבל המחמיר באסורים
 לזאת ידי הכל תע"ב :

שאלה נא

הלש לשם מצה ונשמר מחימוץ
 וא"כ חשב לעשותה לבוי מהו :

תשובה

א"ע דאיכא לממר ע"ד הראשונה
 אזיל ואתי מ"ת כיון שהסוח דעתו ממנה יש להחמיר :
שאלה נ"ב בואי כלה שאומרים בע"ש אי הויא
 קבלה : **תשובה** כך כראין
 הדברים שע"ת כך מתאספים ואומרים ובתוך אמוניעם
 סגולה באי כלה שבת מלכתא וראיתי בתיוקנים
 שמכריך עשרה לקבלת שבת וטוב הדבר אם אפשר וגם
 מצאתי סמך שאומרים באי כלה וברכת חתנים
 בעשרה ואז"ל כנסת ישראל יהיה בן זוג

שאלה נג

מי טעמא ולבס תפלון של ראש
 קודם לשל ד' אי עדיף טפי להחמיר

תשובה ולחזור וללבס כדרכם או ילבס של יד
 שמעתי שנהגו בכפתתו דכספגע בטל ראש תחלה היה
 לובסו ומברך עליו וחוזר ופוטטו וא"כ לובסם כדרכן
 ויטב הדבר בעיניו והכא ממי אס' אורע לו כך יסיר של
 ראש וחוזר למזונותו אבל אם היה לבוג תפלה של ראש
 סלא היה לו של ד' למה יסירנה - **אמר** המכית
 ראיתי בב"י כ"ה ועמד' בהאי כלל' דאין מעבי' על
 המצות דכ"ל היכא דעדין לא אטפל במצו' כלל לא דאית'
 לפניו אי סיך בזה משום אין מעבירין ע"ה והיה דכו'
 תע"ב ס"ד הנה איכא למדחי דכיון דכבר הזמנים וגם
 עתה הוא לפניו כאטפל הווי ומיהו מההוא דלולב לא
 מברכין אע"ג דאיתא קמן אלא א"כ נטל ליה בידיה
 וכדמיותי הב"י מתפלן דאין מברכין עלהיס אלא
 משיכוסם על הקבורת משמע דמה שהוא לפניו והזמין
 לאו משום הכי מיקרי אטפל במצוה כל שיטנה לפניו
 יש בה משום אין מע"ה אבל מההוא דהרי שהיה הולך
 לשחוט את עכמו ולמול את בנו וכו' אן ראיה דההליכה
 הו' כורך המצוה ונתעסק במצוה קרינן ביה מש"כ
 כשהו מזמנים לפניו. אבל בפי מ"ס הב"י בהא דמברך

משעה שמתחיל להניחם וכו' ולפי זה אם רצה לברך
 קודם הכחת' מעת שהמצוה מזמנת לפניו לעשותה
 הרשות בידו וכו' ע"כ משמע דמשעה שהיא מזמנת
 לפניו אטפל במצוה מיקרי והנה כעת לע"ד לא מברעת
 כ"כ דאיכא לתומר דלפיכך קאי אקודם קטירה ואחר
 הכחה הוא משום קודם דקודם והדבר כריך ישב :
 והיכא דבאה מצוה לידו ואינו עושה אותה מי דנד
 שמתקן האחרת אע"פ שעושה אותה שבאה לידו תחלה
 עושה אותה קודם האחרת מ"מ איכא משום אין מע"ה
 במה שמתקן האחרת אע"פ שאינו עושה אותה האחרת
 תחלה ועיין בב"י סי' המ' דכת' יש כוהבין לתקן תפלה
 של יד וכו' עוד ראיתי עס דרך כלל דאיכא דהמצוה
 האחת היא חובת גברא אבל המצוה האחרת אינה
 חובה גברא לית בההיא שאינה חובת גברא משום אין
 מעבירין ע"ה. עוד דרך כלל שותק ושומע כעונה אבל
 לא הוי הסתיקה הפסק לשיטתך לברך ברכה אחרת
 עי"ט על ההוא דולא יפסיק בניהם לברך אפי' לענות
 אמן. ואגב דיקדקתי במש"ס וז"ל וכת' התוס' מתוך פו'
 משמע דאם טח ובירך שרי וליכא איסורא אלא אדרבא
 מצוה ושכר ברכה ואין כן דעת כל הפוסקים אלא שבכל
 ענין אסור לברך אפי' חוזר ומברך ע"כ. מדקאמר
 שרי משמע דשרי לכתחילה אבל ממאי דקאמר מצוה
 ושכר ברכה ליכא למשמע מוכה דמצוה לממר מצות
 תפלון ושכר ברכה שבירך משום דטח דיעבד אבל
 לכתחילה לא יסית וממאי דקאמר ואין כן דעת כל הפוס'
 וכו' ליכא למשמע מוכה דאסור להביא עצמו לידו כך
 דהוינו ברכה שאינה צריכה דמצוה לממר ולהווי
 דהוינו משום דכלאו הכי אסור להסיח וכדמיותי הב"י
 בתר הכי מכתבי מהר' ישראל ק"י לכת' קובנ' עכ' :
 ומהו מההוא דמהרר ישראל משמע דאסור להביא עצמו
 לידו ברכה שאינה צריכה : ואין לומר דדוקא כה"ג
 דהמצוה מוטלת עליו ומצי מפטר בברכה דמצוה אחריתי
 אבל כי אין מוטלת עליו לעשותה ואי בעי עביר לה ואי
 בעי לא עביר לה וכול להסיח ולהביא עצמו לידו ברכה
 שאינה צריכה : דאי טעמא הוא משום מוציא ס"ס לבטלה
 מה לי הכי ומה לי הכי :

שאלה נ"ד אי עדיף טפי לברך שמים על התפלון :

תשובה שמחה היתה לי אם הויתו
 ממשפחת אשכנזים והויתו מברך שמים דהכי משמע
 יותר פשוט ובתנחומא פ' בא א"פ בא בפירות כן אבל מה
 אעשה שאין לי לשנות ממנהג אבותי : אבר המניח
 ראיתי להרב בעל כ"ה סכתב בכי' כ"ח דטלית ותפלון
 מצות ציזית קודמת לפי ששקולה היא ככל המצות
 ונתקשתי דגם מצות תפלון הוקשה בלתי תורה לתפלון
 כדכתב מרן ז"ל ס' לז' בשם הרא"ש : ואולי שאני ציזית
 דאיתי לידו זכירה ועכ"ל לא מתויתבא דעתי לזה ובפרט
 דמצות

היא חתומה כ"ס שאין לנגע בה וחייב להחזיר דמכתמה
אין לומר שהשליכה קודם שיקראכה :

שאלה ס' מי שברך שהחיימו על שמי מיני פירות
וא"כ ראה פרי מורכב משניהם מהו

שיחזור ויברך שהחיימו : **תשובה** אם המורכב
הוא מין במינו פשוטא דלא וברך לאין כאן פנים חדשות
ואם הוא מין בשאינו מינו אפטר דאין לברך עליו שכל
דבר שעשו בני אדם נגד רצון הבורא איך ואמר שהחיימו
לראות דבר זה וא"כ עבד דמוותרים באכילה גזירת הכתוב
אבל לברך על הראיה לא מסתברא :

שאלה ס"א הגוכב מן הגבש כלי לטווחו
אם מותר : **תשובה** אע"פ

דאמרינן בתר צבא גבוב ושעמא טעים דאקור לבגוב
ממנו הבא למעט בתפלה ספיר דמי ווטלס לורטו :
ומה שטעמו אם גופו מורדין ולא מעלים כ"ס ממונו :
דברים שאין בהם ממנו :

שאלה ס"ב מי שברך שאומרים החנונים
בשבת אם יש לחוש משום שאין

להתפלל בו : **תשובה** אין להתפלל ע"ד שהוא
כורך היום כגון חולה שאין בו סכנה אבל דבר שהוא
להבא אין בכך כלום ה"כ אין לאכול כמים של רפואה
דוקא כמים בית מחוס אבל בלא זה מותר ולמה אין
אנו מתפללין יח מפני טורח צבור : א"כ אי אפטר שלא
יהא עס דבר שהוא כורך היום כגון פרנסה בכל יום
הוא צריך אבל מי שברך כללי אין לחוש :

שאלה ס"ג אבטימין שחוקקין (וגורדין)
בתבוא והיה למים כיצר מברכין

עליו ועוד אותם של מכרים שהם מים מתחולת בריותן :
תשובה אם המים כלולים סירד העבור למטה
מברך על הכלול שהכל דה"ל יצעה בעלמא וכן יש להבין
ההוא דמי רמזים :

שאלה ס"ד כהן הקורא ק"ס אם ישא את
כפיו : **תשובה** היה נראה

שאם יש עס כהנים אחרים יצא לחוץ כפיו גיע ס"ג לרצה
ואם אין עס אלא הוא כבוד הצבור (הוא) שלא יצא
והיו כמטיב מפני הכבוד : כמזא בהר"ב סו' רצ"ג
כהן העומד בתפלה והגיע ס"ג לעבודה שאם אין עס
כהן אחר פוסק ועולה ומברך וחוזר למקומו שברכת
כהנים מן התורה ותפלה דרבנן ע"כ ואנו שמעתי ולא
אבין שאם אומרים לו עלה דאז עובר בעשה אפי' יש
עס אחרים ואם לאו אפי' הוא יחיד : והיה נראה שאם
הוא בהטוב שמך ועלה בין שהוא יחיד בין שיש אחרים
ואם לאו יצא לחוץ דההולך אינו הפסק בתפלה :

אמר המכ"ח היה הלכה למעשה בא' שהיה עומד
ומתפלל בב' והראה התפלגין של חבורו שהיו ביד תיכונ
והפילס ארצה ובראו' ככה הסקין והפסקיע לפנא להקים
התפלגין

דמכות תפלגין שויכא למכות ק"ס ותפלה ובה מקבל עול
מלכות שמים עלימה משא"כ בזכות ומה גם שהם מובת
הבוק מש"אב זכות ואמרו חז"ל איזהו פושעי ישראל בגופן
קרקפתא דלא מנח תפלגין ואמרינן בהתכלת כל מי שאינו
מנח תפלגין עובר ב"ח וכל מי שאין לו זכות עובר
בחמם וידעתי כי שערי הרחמים לא נכעלו אבל לענין
הדין הוא דבר תמוה : וממה שכתב הטור בסו' ס"ו גם
כן נראה דתפלגין עדיפו מזכות כאשר עס לבבו :

שאלה נ"ה ס"ץ סכויס מנן אכרהס והתחיל
מיד אמה גבור אם יש לענות עוד

אמן אחריו : **תשובה** היה נראה דכיון דשלט
ראשונות כחד חטיבוי דספיר דמי לענות אמן אפי' שפי
שהתחיל באחרת אבל יותר נראה לחלק שאם המתין ס"ץ
כדרכו ולא ענו אחריו והתחיל באתה גבור אז אין להם
עוד לענות דהויא כאמן ותומה אבל אם פסע ס"ג ולא
המתין והתחיל מיד אתה גבור לאו כל כמוניה שואבר
אמן מפני הציבור : **אמר** המ"כיה אגב זה ראיתי
חילוק בין דבר שצריכין הציבור לענות אחר הס"ג
להיכא דאין צריכין לענות אחריו ופסקא מינה אי בעינן
רוב דמתחייבי בההוא אז אי סגי בחד כיון דהא מיהא
איכא עשרה עיון כמ"הר לכ"ח סו' וכמדומה לי דגם
מוהר"ט ח"א גבי ברכות השחר דנהגים לאומרים כל
אז"ל והשאר עונים אחריו אמן ע"ש ועיין ס"ע סו'
ו' ס"ד :

שאלה נ"ו אם מותר ללוט ביסקונגם בחלב :

תשובה נראה דלא מיקרי
זה כעין תוארו והוי כשאר פת כיון שעושין תריד מהם
(לא אתי למיסקר) :

שאלה נ"ז רומז בעיניו מורה באצבעותיו אי
הוי הפסק בין תפילה של יד לשל

ראש : **תשובה** אין ענין לכאן אי דיבור כהרהור
דמי דאפי' לא והיה כדיבור שח בין תפילה לתפילה לאו
דוקא דבור אלא כל שהפסק רעתו מהם מברך
שמים :

שאלה נ"ח אמתאי לא התקינו לומר הטוב והמטיב
במקום שהחיימו ברבליס : **תשו'**

במקום הטוב והמטיב התקינו התפילות ובקידוש אתה
בחרתנו וכו' ואין לך הטבה גדולה מזו אבל כלי יחיד
ויחיד יש לו לברך שהחיימו על המזוה סמדרמנה לו כמו
שמברך על כל מזוה סמדרמנה לכל יחיד ולא חילקו בין
מזוה כוללת בזמן א' או פרטות :

שאלה נ"ט המוצא אגרת שתוחה בסוק וכתוב
עליה ופג"ן דרנ"מה אם מותר

לקרותה ואם חייב להחזיר : **תשובה** כהו
דלגבי המקבל איכא למי' כיון דכפל איתרע ולא חס לה
אבל מולח סמא אין רוצה סידעו בעכקיו ולמי זה אם

התפלגין ויך את הנער ויאמר לו למה תעשה כה לזלזל
 בקדשים ובה השואל לשאל כדת מה יעשה האיש הלזה :
 וכראה לי להשיב אליו שמאחר שהפסיק בדבור שיחזור
 לראש ואלא טוב עשה במה שדיבר ולא היה לו אלא
 להקיים התפלגין ולחזור למקומו משום דקח עבר על
 איסור לא תשא במה שדבר דבוראי תפלגין לא עדיפי
 מס'ת פנתגבלג ופסל לכרמלית שהוא איסור מדרבנן
 וא"פ פסק מר' כו' סב' ב' דלא יקאמו ולא חש לזילג' דסת'
 א"כ כ"ט הכא דבהפסק דבור זה שלא לזרוך איכא איכו'
 לא תשא דהרי הוא כרוך לחזור לראש ועליו כאמר ודבר
 שפתוס אך למחסור כי חרו הברכות שבידך הו' לבטלה
 ומה שפסק בהילוך ופה עשה דההילוך אינו הפסק :
 אמנם דע כי רוב מנין ובנין מת'ח טבע"ק על מעשה
 שהיה נמנו וגמרו שאם והיה המציאות הזה באופן
 שהמתפלל היה סגור בבית ובעד החלון הסקיף וראה
 שפגלו התפלגין ואינו יוכל לבתת את רגליו כרו להקימם
 שטוב לו שיפסיק ויאמר לחבירו הקם התפלגין ולא יותר
 כי משום זילותא דתפלגין אינו כל כך רחוק דריבור זה
 לא יקרא הפסק : ולא יחזור לראש : וכמה דקנו
 החסדים ואכשו מעשה במה שתיקנו להתפלל בעינים
 סגורות דהרי לך אם המתפלל הזה היו עיניו סגורות
 לא היה רואה ולא היה כדרך לך והוא קרובא עליה עובם
 עיניו מראות ברעה ברוך שנתן לנו תורת אמת :

שאלה ס"ה מי שהיו בידו מעות של חבירו

אם מותר לו לעשות בהם צדקות
 או לת"ת : **תשובה** הא דאמרינן כיוחא ליה
 לאוינים למעבר מכוז בממכיה הוינו הוא בעצמו להוצי'
 אבל אין חבירו רשאי לשלוח יד בממונו חבירו והיה
 דר' ע"ס ר' טרפון ז"ל שהיה בדעת רע"ק לפרעם לו אם
 לא יתרצה ר"ט שהרי ר"עק עשיר היה :

שאלה ס"ו א' לא היה לו פכא לטול דיוו

ולקח מן הצמקיים וברך עליהם
 ואמר שפועה שהעת והיה טפלה להם מהו : **תשו'**
 אפשר דאין זה בכלל כל שהוא עיקר ועמו טפלה דמברך
 על העיקר וא"ה דלאו בדחיה תליא לעשות העיקר טפל
 והטפל עיקר ובטלה דעתו אבל כל אדם דמליח הוא דרך
 שהפת טפלה לו ואם לא היה לפניו הפת והיה אוכל
 הצמקיים אפשר הוא שיהא הפת הבא אחריהם טפלה
 להם א"כ אותו טעשה כן אשר לא טוב עשה ולפ"ז היה
 כרוך שיברך אחריו ברכת מזון : **ובזה** יתורץ לך
 מ"ט עוד אם הו' לפניו עכבים ולחממת והיה בדעתו
 לאכול העכבים עיקר ולברך עליהם בפ"ה והלחממת
 טפל וקייס בברכתו בת"מ כשראה כך חשב תוך כרו
 דיבור לעשות עיקר מן הלחמניות מה דיונו : **תשו'**
 יבא והרי לך לעיל דעתי בעיקר וטפל : **אמר**
 המכח בהאי כלל דבטלה דעתו אבל כל אדם ראיתי

לעמוד או אמרינן הכי למקום כבללו אי בטלה דעתו אבל
 כל שאר מקומות ואי הוי פלוגתא עיין פרק המכניע
 דשבת דפ' כ"ב תוס' ד"ה וא"תל אכשו הוצל וכו' והאי
 דמיוותו הכא תוס' מפרק החבית דף קמ"ד כי להוות
 הענין הזה ארוך ועמוק נמנע' ממנו כעת ואם יגזור ה'
 אעלה דברי בקונטרס קטן : **ובענין נמלך**
 אם יצטרך לברך כראה לע"ד

דהמלכה מספק שמה המלכה עיין פ' אלו דברוס הר"ף
 דף מ' הרישע"ב רבינו יונה פ"ה והשמש מברך : כלומר
 אע"ג שלא גמר בדעתו בודאי שלא לאכול עוד אלא ספק
 אם יאכל עוד ספק אם לא יאכל עוד א"פ מקרי נמלך
 וצריך לכו לעיין ריש פרק המכניע הרי"ף דאמר אבוי
 הכא כ"ע כגון שהכניעו ושכח למה הכניעו והשתא קא
 מפיך ליה סתמא ת"ד בטולי בטלה מחשבתו ק"מל כל
 העושה על דעת ראשונים הוא עושה עכ"ל : **ועיין**
 סי' קס"ח ס"ו הא דכתב מוה"ר"ן ח"א סי' קע"ג
 בפת הבא בכסמין שמתחלה היה בדעתו לאכול ממנו
 מעט וברך בת"מ וא"כ נמלך לאכול יותר אם לא אכל
 בפעם השניה שיעור לקבוע עליו כי אם בצירוף אכילה
 א' פשוטא דאינו חוזר ומברך לא המוציא ולא בת"מ אך
 אם נמלך לאכול אפעם השניה שיעור שאחרים קובעים
 בלי צירוף אכילה א' מברך המוציא ע"ש :

שאלה ס"ז יש שמות בתורה שפסל בהם ספק

אם קודש או חול ויש שדרשו בהם
 קודש וחול כגון אלהים לא תקלל כיצד יכתוב הסופר :
תשובה יסמוך בזה על מה שקדם כל השמות
 בתחלת הספר דקרבנות של צבור סבין מושבתם למה
 שהם : **שאלת** עוד אם ת"ל דא'דני אם כא
 מנאתי חן יקדש מספק בלהים ל"ת מהו : **תשו'**
 מקוליס הן ויבואו שניהם כדלעיל : **ומישע** עבר
 סופר ולא קדשו מהו שיקראו בו בצבור :

תשובה יסמוך כדלעיל : [אם קדשו לחלוין

מהו לקרות בצבור שהרי יש בו כד חולין דלא דמי
 למקדש ב"מ למזבח דלא חלה קדושה : **תשובה**
 קורא אני בזה אהים ל"ת : ומעוות לא יוכל לתקון :
וישע מי שמחק אהים ל"ת והתרו בו משום לא
 תעשן כן מהו : **תשובה** חולין וקדשים
 מעורבים ולוקה : **ומישע** על פ' הקופר שכך היה
 ונסתו שלא היה זוכר לקדש השם אלא אחר שהיה כתב
 אות ראשונה מהו : **תשובה** מההוא דהיה
 מתכוין לכתוב את ה' וכתב יהודה עושה מרל"ת הא וכו'
 אין ראיה אבל מההוא דכתב א"ד מאדנות יש ראיה
 דפסטה קדושה למפרע : **ועוד** ט' אם שכח לקדש
 מקצת שמות אם יש ט"ם ביטול : **תשובה** אפי'
 באף לא ביטול כדון כל הזבחים : וכל כי האי אפשר דודו
 הסוקקים זל דיועיל קידוש ראשון : **אמר** המכ"ח
 אב

הרבוץ : ועשות כל יום בכף דגם ורפי הרפי מפני
הסופר האלף שששה אותו בגד כפת דמוןך ליהוא :
והדגם מפני הטרחה שהוא טעם מפסיק : וכן לא תרכח :

ל'ת : ל'ת : התאון בדגם ורפי מטעם זה :
שאה ע"א הדור שמכאיון בה האגו זה ארריוכטי
אם כריך טבולה : **תשובה**
המכסה והצמר שבו ונח כריך מדין כלי בעודה והדור
מין מעמוד :

שאה ע"ב מי שאמר הרי עלי לקבל ב' תעניות
ואמר הריני בתעניות למחר ב' פעמים
מאי : **תשובה** כיון דאם כפאל על א' חלה
השניה הוי קבלה הב' תעניות שאמ' ואפי' התענה למחר
וכא דיע נדר בתוך נדר מט' אכ בשבועה שאם מכת
קבלת השבועה ככ'ל התענה ווס א' כריך שיתענה ווס
אחר דאין שבועה בתוך שבועה :

שאה ע"ג מי שלא שאל מטר בליל ז' במרחשוון
אם מחזירין אותו : **תשובה**
מסתברא דכסס שבהזכרה הוי מכוון הס' כך
בשלה וא"כ לא חיכשת לן בלילה כדאיתא בירושלמי
דבאורתא לית תמן עמא :

שאה ע"ד בני ח'ל' הבאים לאי' (ודעתם
לחזור) כיצד יתנהבו לענין שאלת
מטר : **תשובה** אם אומרותן טל ומטר אין כריך
לחזור בימות החמה למ'ד ולפי זה מה יש מברך ברך
עלינו ואפי' למ'ד דלא ובא יורה בזה דיש לו להתפלל
עם אחיו : **אמר המנ"ח** בני א' אם יש
להם אשה ובנים בא' אע"פ שאין דעתו לחזור בזמן
הנשמים שוא כבני א' מוהריק"ט ז'ל

שאלה ע"ה חולה שבאז להאכילו ב"הכ מעט
מעט ולא כמבא מאכל שיכסיק לו
אם לא יפחטו לו תרכובות מפוטמת שמזונה מרובה
מהו : **תשובה** לטעם שאמרו שאין מאכילין אותו
כבלה מפני שמכאיון דעתו וכפסוקה במאכל איסור גם
כאן יותר יתושב דעתו שאינו עובר על איסור כרת :

והטור כתב הטעם שסבת לגבוה דידוה כחול הוא ובחול
לא הו מאכילין אותו כבלה : והרן יהיב טעמא משום
דאכל זית וזית עביר איכורא ואיסור סבת חד הוא
ולרדוהו בכ"ד אין עם היתר לשחוט מ"מ לרודן כקטין
כטעמא דמתיר דאין הולכין בפסעו אחר הרוב כ"ס למ'ר
הותרה סבת דהרבה פוסקים כן :

שאלה ע"ו סוכר סגלדו דק ועשו לו חפוקים
אל ברזל מהו : **תשובה**
אפי' למ'ד אזליק בתר התעמוד הכי מילי איכא דאיכא
כבר דיעותא והוכך לתעמוד אבל הכא לאו מדי
עבוד :

שאלה ע"ז הגודס אם וטול לולב בשיטו :
תשו

אבב ראייתו לעמוד במ"ט מרכא בפ"ע סי' פ"ט א"ח על
שלוס דלע"ד משמע לו מדבריו הריף פרק מי שמתו דף
ז' ע"א דלזינו שמו של הק"בה אלא דמסוס דשמו של
הק"בה דהוינו **הויה** הוי שלום לכל העולמות מפני
הכי חשביון לתיבת שלום כאילו הוא שמו של הק"בה
ולא אמרינן ליה במרחץ וזל הריף א"ר המכנה וכו' אכור
לארס שיתן שלום בבית המרחץ שנה ווקרח לו ה' שלום
כלומר שמו של הק"בה שלמה הוא עכ"ל ע"ס ומלא
קאמר הריף שמו של הק"בה שלום הוא וקאמר שלמה
הוא משמע דלאו דתיבת שלום עצמה הויה עם אלא דשמו
של הק"בה דהוינו ההויה הוי שלמה רבא בעלמא
וכרכתי בנא ודמיה למאי דכתב הריף בתר הכי אלהא
מהומא וע"ס השם וכפר בערי אס טבתי וליבטלו
ולאו דבריו קמיה טביכותיה כעפרא דארעא : וברחוס
איכא פלוגתא אי הוי עם און כינוי הרמ"ב ז' ס"ל שהוא
כינוי ועל ידו החזיק רבינו וונה ורבו וכתבו דהא הדמיק
מיקרי רחוס וחכון : והרא"ב ז' כתב דלא מצינו בשום
מקום רחוס על הארס וכו' עיין הלכות הריף פדק דף
ועמוד הכי פ"ה אבל עם בושה לא חיקרי וכו' ע"ס :

שאה ס"ח אם יש לבתוך במ"ט הס"ע בא"ה
סי' כ' בפטר חזיוכר : **תשו**
מה טקפה עליו דהא ק"ל דאין הבן יורש את אמו בקבר
להחיל לחאים מן האב ויש לחלק דאם מת הבן קמיה
דידה פקע לו כחו אבל כשמתה האם תחילה ירס כל
זכות אמו : והכונן שהכל בכלל תנאי כתובה :

שאלה ס"ט מי שקבל עליו לקרות כמה
כפוקים של תהלים בכל ווס אם
יעלה לו למכח מזמור לרוד וכן כל כוונא כאלו :
תשובה מסתברא דלא עלה לו מן החשבון
שראינו תהלה לרוד ארומתך התחיל האלפא בותא
בארומתך א"כ תהלה לרוד אינו מכלל המזמור דמורה
מקום הוא לו :

שאלה ע' איזה הפסק של פסוקים בעשרת
דברות הוא הנכון לענין תלתא פסוקי

ועוד מה ענין פני בקמץ ופתח ושאר פסוקים
ברקיע : **תשובה** מסתברא דלענין קריאת
א"ת כל הפסוקים הם א' עד הפסוק הגדול : כמבא
דפסוק ראשון אנכי עד מבית עבדים כפי הכמבא בס'
מדויק : לא והיה עד מצותי הפסק סני : לא תשא עד
לשוא : זכור עד ויקדשו : כבד עד כותן לך : לא
תרכח עד סקר : לא תחמוד עד לרעך שבעה פסוקים
אבל בפדמות כראה דעולה בטביל ג' גברי תלתא
קראי כגון ויהי אחרי המבסה ויהו בני ועקב ומה
שהפסק פסוק הגדול לפסוקים קטנים אפשר הפסקיה
עזרא מפני התיבקות : ועל דבר הנקודות פניום תחת
הכונן קמץ ופתח הקמץ מפני הסוף פסוק והפתח מפני

תשובה כמדותה לו שמוס בזכרוננו שאין לקיחה
אלא ביר שפא ויקח את כל אשר לו מידו אעב דהתם
דרוש מרשותו או אפטר שטעות הוא בידו: אבל ממה
שכסאל הרש"א ז"ל קו' אלף ר' בני אטר יד ומינו אס
יטול בשמאל והסוב דאטו בימין כתי' ה"ה שמאל והאריך
בזה ולא הזכיר ההוא דעדיפא מינה דבידמת שחולכת
בשוכה דאטו וחלץ בידה כתיב ומללא הזכיר זה אלא
מימין לשמאל הילכך משמע דפשוטא ליה דיד בעינן הובא
דכתיב לקיחה אבל אין קפידא בין ימין לשמאל:

שאלה עה א"י היה מתפלל ב"ח ובתוך
התפלה נזכר שהוא ר"ח וכשהג'ל

כסתפק אם הזכיר אם לאו: **תשובה**
בשעה אחת ובהלוחו אלף רעיונות ודאי שלא הזכיר שאם
אין אהתאמר כן גם בבקר בשבא לב"ה מזכר שהוא
ר"ח ואין עלה לו: בדודי הוה עובדא שטכתי להזכיר
אל ר"ח ולא כזכרתי עד אחר קדושה וכתתי דעתי לכיון
לברכות ה"ס עאלתה וכן ואילך אחר שהשלים חששתי
שמה כיון שלא היה בדעתי לזאת בתחילת הברכות שמה
לא עלתה לי ובתוך שהייתי מהשב בזה הגיע זמן מוסף
והתפללתי עם הכבוד ולא נראה לי לחזור דלפי דעתי
אם עבר והתפלל מוסף ונחא ואין צריך לחזור ואף אם
יהיה הדבר כפק לחוש לדעת מהר"מ זקפיקו זהו חדושו
מ"מ בהכתרף הספק האחר במה שלא נתכוונתי עם
ה"ס מתחלת הברכות לא חזרתי: **אמר** המ"ח
מה שאירע לאבות ואירע לבנים ואני ג"כ בגלותי זה
פ"א עמדותי בספק זה אם הזכרתי מעין המאורע בר"ח
או לא הזכרתי ולא היה בידי לחזור ושלא לחזור וכוף
כל סוף כפטרתי בתפלת המוסף כאמור אח"כ שלחתי
להביא הס' הגדול מהגאון בעל כנסת הגדולה מאצל
האזהב והסונה בהלכות הגביר החכם כה"ר אברהם
בר דוד דיל ריוו כר"ו ומצאתי בסיורי דסקיל וטרו לענין
דוכא ב"י זה כאשר עיכין תחזונה משרים ומסקנא
דמילתא עס דכיון דאיכא פלוגתא יש מקום בראש לומר
שב ואל תעשה שאני ולא יחזור ומיהו הטוב והישר הוא
שחזור ויתפלל בתורת כדבה למר כדאית ליה ולמר
כדאית ליה למר אפי' שלא חידוש ולמר בחידוש ע"ס
באורך דבריו כי נעמו ובהם כולקתי את עצמי מלעיון
בדבר זה עד אשר ניחא לי בארץ הקדושה תו"ב:

שאלה עט התקוע בשופרו של חברו וכבר
בתקיעה מהו ואם ינח י"ח

תשובה כיון דניחא ליה לאיכנס למעבר מזה
בממוניה במיורי דלא שכיח להתקלקל וזר ברשות מיקרי
והו"ל כמתה מחמת מלאכה גם ינח י"ח

שאלה פ' הנותן מתנה לחבירו ע"מ להחזיר
אומת וחזרכה **תשובה** הב'

קו' רמ"א הביא בשם הרש"א בא מה שהביא והיה נראה

דזמנו של זה כזמנו של שול כההוא דקוחל ע"מ למיכר
בזה פרדסי

שאלה פ"א מהו לזאת בכיס של מעות ע"ס
עם חסוכה: **תשובה**

התם אמרוין אדם עשוי למשמש בכיסו בכל שעה והו"ל
דומיא דתפלין מיהו יש לחלק דבתפלין אמרוין אסור
להביח דעתו מהם וכעין זה נמצא בכתובות מה"י
די בוטון ז"ל

שאלה פב יבס פגילה דעתו בתחילה מהיה
דוזה לויבס לפס ממון ואח"כ אמר

סח'ו שאין לו חפץ אלא לס"ס מהו **תשובה** אהא
חמרא ובטס שרבא ובזה הכל מודו דמתחילת דבריו

אדם נתפס ואכן כהדי

שאלה פג וורדים מה דינס לענין ערלה
ומעשרות וברכה **תשובה**

הדברים עתיקים ויש לנהוג בהם כל דין פדו ולחומרא
ואינו מברך על האגו וה רוח"ה בורא מיני בשמים לזאת
ידו כולם כי מה שדעתו נוטה באמת שיש לברך עליו
כותן ריח טוב בפירות: **אמר** המכ"ח עיון ס"ת
מוהרי"ט ט"ד קו' לר' דהוי פלוגתא דרבנותא וב"ח
מותר בלוקמן בש"ע קו' רז"ד ס"ט וכתב עוד דאפי' בא"י
דספק ערלה אסור לא ראה סנהדר' בזה אפי' שרגילות
לשותלם בכל שנה ע"ס באורך ועיון מהרש"א דס"ק ק"א
שמזא בס' האגור מעס הרשב"ד שיש לברך על הורר
הרט"ב ולזה הסכים הוא ז"ל ע"ס: **וה** בדוינוכאם כתב
א"ח ז"ל הכפ"פ חוכר אותם והוד"בז אחרם בתחילה
ממס ערלה שאינם מתקיימוס ג"ס ופרשתי מהם חזנה
זמן בלח' נדר עד שמצאתי שבשאלה אחרת כשעלה לא"י
כתחדש לו טעם להיתר והיתר הלבן: והשמור הוי פלוגתא
והטעם הוא שאין לך אילן שמוציא הגרעין שלו פרי תוך
שנתו הילכך ירק הוא ומיהו לענין מעשה בא"י צריך
לבדוק אם מוציא עליון מעוקרו ועיון יד קו' רז"ו ובא"ח
קו' רג' וטעם חלוט הוא זה להתיר איכור תורה כפי
הספק הראשון שלו ואכלי כתחדש טעם אחר להתיר
דאיתא התם דבזרו על הגפנים שאינן גבוהין טפח
סיהיו כירק משום שהם טפלים ונראה כירק אח"כ כל
דבר שמינוספל וקצר יש לדנומו כהוא ירק ובטעמים לו
עם הספק הראשון שלא ראיתי בו ממש שאין העץ של
הבראינוסאין דומה לעץ הילכות כגולל מבפנים וראיתי
דעמא דבר לנהוג בהם הותר אזי אמרתי אין
להוש

שאלה פד' אם מותר לעבור כנגד המתפלל
כשיש מקום גבוה עשרה ורחב ארבעה לפניו:

תשובה אע"ג דמקום חשוב כזה הוי הכבד
לכמה דברים הנא אין נראה שיהיה הפסק דשכונה

אין לה הפסק כל זמן שהמתפלל רואה או משום שלא
יטרף:

הלבנות

ישראל: אבל המתפלל הוא במקום כזה אפשר דמותר לעבור לפניו.

שאה פה

מי שנודמן לו לענות אמן על שני דברים או סגו באמן א לכולם

תשובה

מה היא דאומרת אמן על הלא אמן על השבועה אין ראיה ואפשר שאמן א' עולה לכאן ולכאן ואם יאמר אמן ואמן אין כאן אמן שאינו כריך ושפיר דמי

שאה פו

חולה שלקח כס המטלטל והולך יותר מראוי ומצטער מבעווא אס

יברך ע"כ פעם ופעם תשובה

הא למה זה דומה לחולה שאין לו להודות עד שיתרשא ולא יברך ברכה א' ודיו. אמר המכ"ח שאלה זו ותשובתה

בזרה שויכח אפי' לברואים שלוקחים הסודגה מחא"ופי רוחארו וכיוצא דיע ברעתם מתחלה לפנות הבני מעיס עד שתכלה הזוהמא מהס דודאי הרי דעתו על כך ולא הקיח דעתו ולפיכך לע"ד לא יברך כי אס אחר גמר ההוכחא. ואגב ראיתי להודיעך בההיא דפסק מרכא

בס"ע ס' ז' ס"ג במי שהטיל מים והקיח דעתו מלהטיל עוד ואח"כ כמלך והטיל פעם אחרת דוברך ב"פ אשר יזר: דמעולם לא היה דעתי נוח לזה והבאתי ראיה

מדיון כמלך שאינו מברך אלא ראשונה ואינו מברך שתי ברכות באחרונה: עיון בהל'ן דיע פ' ע"פ כדברינו והראיה שהביא מרן הב"י מדיון טעה ולא התפלל מתפלל ב' אינה ענין לזה כלל דהתם משום תמדין תקנוס כאמור

וכך זכיתי ומבאתי בבית חרם ושמעתי משם מוה"ר"קס ז"ל דפסק דלא יברך אלא אחת משום טעמא דכתיבכא וכן עמא דבר בהגו. עוד ראיתי וכתון אל לבי לעיון

פדק אלודברים הרי"ף דף מ"ה ריש ע"ב ורבינו יונה עסקא המתחלת והשמיט מברך דכראה דהמלכה מפסק שמה המלכה: כלומר אע"ג שלא גמר בדעתו בודאי

שלא לאכול עוד אלא ספק אס יאכל עוד ספק אס לא יאכל עוד אפי' מקרי כמלך. וצ"ל ריש פ' המצניע אמר אביו הכא במאי עסקינן כגון שהצניעו ושכח למה הצניעו והשתא קא מפיק ליה סתמא מ"ד בטולי בטלה מחשבתו קמ"ל כל העושה על דעת ראשונים הוא עושה ע"כ והדברים עתיקין וזרכים ישוב דבעונות

השתא ליכא. **שאה פו** אי עדיף טפי לומר ברכו או כברך ב"ב. **תשובה** יותר טוב

היה שואמרו] כברך אלא שנהגו העם לומר כן ולא יכלו לשנות אלא שהוקיפו המברך וכו' לעירחדשה.

שאה פה

הא דתכן האומר מע"ס מה שאני עתיד להפריש למחר וכו' אס

יועיל תכאי זה מתחלת השנה. **תשובה** כל מה שמתנה האדם ועומד על דעתו אפי' ממאה שנה תכאו קיים.

קטנות

שאה פ"ט

אס יש להעמיד דיון שאין לו בנים וזקן **תשובה** היא

בכנהדרין אחר שדמין דינו כפמות ואע"ג דאויכא לכדד דגס בדיוני ממונות מסוס דיע סלך אדם שחביב עליו מומנו מנפס' מ"מ ראינו שלא חסשו רז"ל על זה שהרי מנו כמה מדות יהיו בכנהדרין ולא נמצא שהקפדו ע"ז בממונות.

שאה צ'

אס יש לכהוג בזמן הזה קדר תעניות וכסדר שפנינו במצותינו **תשו'**

כפי מה ששמעתי מפי זקנים שכמהסנה מעוברת אין להתחיל התעניות כס' המשנה ולעיקרא דמלתא אמרינא דשליחותיהו דקמאי קא עבדין.

שאה צ"א

אס מותר להתענות לטעות בסבתות וי"ט **תשובה**

כפי היא שהמתענה ומטלים בע"ס כריך כפרה משמע רכל טס עינוי אסוד בסבת וי"ט ואפי' תענות מבטרווין אע"פ שאין חיוב לאכלס.

שאה צ"ב

מה שנהגין בוויכויא יענא בסבת טיש טורה שטוהין ב"ב ער אחר

חנות אס יפה הם עופין. **תשובה** מסתברא שלא אמרו אסוד ליטב בתענית עד טס טעות אלא כשאין עוסקין בתורה ובמצות אבל כשיושב ולומר או עוסק במצוה כמון"ה קק' שלומדים בס"ת ומתנדבין מעות לכדקס וכיוצא אפשר שאין בכך כלום: מיהו קטיא

מההיא ררב טעת: ובזה נשאתי ומתתי עם אלופינו המוסבל בתורה ויראת חטא הרב החסיד כמוה"ר שמואל אבוהב גר"ו בהיותי טס נהנה מחסידותו ותורתו תזכר לטובה והוא אמר הבו:

שאה צ"ג

המוכץ לינו"ג וס' וס' אג"ס מהו. **תשובה** על הנראנבאס יש

לברך ברכתם אבל על מין הלימנים שהוא חמוץ הרבה אפשר שאין לברך כמו על החומץ דרוקא כשהוא חמוץ מברך וכבר כתבתי לשיל שעל כל מין הפירות שאינו כלול כמים שירד העבורות למטה דאז חסוב כזועה יש לברך ברכת הפרי שכל זמן שלא נכלל יש טס טעמו וממשו **אמר** המכ"ח ואינו בהיותו ברשיד עמדתו על

ספק זה ובהסכמת הרב הד"ג כתבתי שאס שיה אוחס בפני עצמם שאינו מברך כלום דאזקי מוקי ואס שיה אותס ע"י תערובת סוק"אר וכיוצא וברך שהכל דהוה ליה משקה היוצא מן הפרי דמרכא פסק דמברך עליו שהכל

אבל על הכאב"א דכראה דמברך בורא פרי העץ משום דנטעי ליהו אדעתא דהבי וה"ה בלימנים ונארנבאס מתוקים דאס אכלס כמות טהם מברך בורא פרי העץ משום דנטעי ליהו אדעתא דהבי עיון סו' ד"ד

שאה צ"ד

אס מותר להתפלל בצרכיה. **תשובה** כל כמה דכויף

איניס

אזכור בתפילה טעם מעלי אלה דמטעם דאין אדם רשאי
 ליפול על פניו אלא כחובטתו לו מיענה כהואשע מטעם זה
 אין להתיר הברכה: ואין לומר דהכורע על ברכו
 אין קרוי עומד דהא כיון דרוב גופו בעמידה יש
 להחשיבו עומד אם נועץ ארכובותיו בארץ ושאר כל
 הדברים עומד והא דעומד על רגליו כל הרגל עד הארכוב'
 נקרא רגל דהא ביבמה כתב' וחלצה נעלו מעל
 רגלו ותנן מן הארכובה ולמטה חלוצתה כסרה והא
 דאמרנו ביבמה שלא תהא יושבת על ברכיה הוינו
 סהבריכוס בארץ והיא כומצת גופה ויושבת עליהן
 ודוק וכן בשלמה הוא אומר ויקם מכרוע על ברכיו
 וקרוי לזה תפילה:

שאלה צ"ה הלוקח שומעמין מן הגוי באי
 ועושה מהן עמין מהו **תשו'**
 כבר נזמרה מלאכתו ביד גוי דאין מפקה גמר מלאכה
 אלא תירס ויכרה דוקא

שאלה צ"ז האמרת תן חמץ לגוי בפסח
 ואתקדש אנו לך מהו **תשו'**
 מנה לכו' ואתקדש אנו לך מקודשת מדין ערב ומחץ אינו
 תופס דמיו כמזאת אשה זו ערבמת ע"מ שהגוי חייב
 לישראל ומ"ס מקודשת ואכורא דעבר עבר **אמר**
 המכיר ועדיין הדבר בריך עיין ומיתקן:

שאלה צ"ז אם בריך להלן מי גממים
 סתקלטו מן האור: **תשו'**
 אכסר דבורים ביום כריכין הלכה דיומא כולא שמשא
 אבל בלילה אף אם האדם עלן מן היס אכסר לסדר
 דכיון שמתקדשין האדם ביכוד האור הקד ושם נקדשים
 ונעשים מים פנים חדשות באו לבאן **אמר** המכיר
 אגב ראיתי להוריעך שלא בזמנתי כעת רשומה אכלי
 שמשלה בבית המדרש במי שאין לו כי אם דוקא מי
 מעיין ויין אי מוכיחה עדיף ללוס בואת המנה כרי
 לצאת מ' **תשובה** יש לכדוד ולומר דהיין עדיף
 ממי מעיין לפי מה שעבך מרנא דאכור לכתחילה ללוס
 במי מעיין ולא כתב לא יש מתירין בשעת הדחק ויל
 שעדיפי מי מעיין דהרי מוכנו דכריך שואכל לחם עוני
 שכלום במים ובמנה עשירה אינו יוכא יח שהרי אוכלת
 ע"פ קודם שעה עשירית ואין לך שעת הדחק גדול מזה
 שהוא במדבר בערב פסח ואין לו שעת הכושר להלן
 וא"כ הדעת כוטה שילוש במי מעיין ולא ביון ועיין בלשון
 הכ"ס קל תנ"ה ותמצא סעד להאי קברא בתרא וכן
 הקב"מ:

שאלה צ"ח המטכיר בית ב"ר בחוקת
 שאינו בדוק ומצאו בדוק מי הוי
 מקח טעות דאמר בעינא למיעבד מזה: **תשו'**
 מי הגיד לו שהוא בדוק דאכסר בתיקה הבית מן האבל
 אבל לא כיון לבדוק ועדיין בידו לבדוק ואם יש ערוס
 א

מברקו כמותו אכ"ה אכסר שאינו מ"ט כיון דלא הוי
 מוס בגוף המקח ויטלס לו מה שאיכר מזותו ובזמן הזה
 אין מגבין דברים אלו:

שאלה צ"ט אם נפלה טופת טעוה על
 אותיות הק"מ ונראין האותיות
 מהו ועוד אם מותר לקרות בס"ת בבתי עינים
תשובה האיה במורר הוא ע"י זכוכית כהוא
 דערוה בעשפית דאכור לקרות ק"מ כגבדה משום לא
 ידעה והוא דעפרות זהב על האותיות דאכור הוינו
 משום שמתבטל כתב התחתון בכתב העליון דק"ל
 דהוי כתב

שאלה ק' אם כתבו לתימוק א' להכיר בפסח
 אותיות מה אמר בכה זה או בכה
 אי אזלין בתר רובא **תשובה** אמרינן התם
 דכל מקום שהאמונה תורה עד אחר הלך אחר רוב
 דעות כתב מוהר"ט ז"ל גבי הפסוק וי' דויהרוב
 בכוקבא דהוי חכים הוא מבין שבירוק הוא כלפי מעלה
 יש ללמוד שיכול להראות לתימוק כל הסורה ואין בריך
 לכסות שאר האותיות ע"כ כהי דמהא שמעינן שאין
 בריך לכסות שאר אותיות דלקמיה דמאן חכים להבין
 מן המאוחר אל הקודם ולהגיד האותיות אבל מ"מ בריך
 לכסות מה שקודם לו סיתחיל ללמוד מאותה תיבה עמה
 שאם יתחיל מתחילת המקרא כרטיה כקט ואזיל

שאלה ק"א אבך הטאב"קו שבערבי ק"א
 טוט"ן ששואפין אותו בחוטם
 וכותן לתוכו המוכר מעט סם טוב להריח בו לוקח מהו
תשובה אכסר דהא דאמרנו מידי דלריחא עביר
 אפי' באלף לא בטיל לא איתמר אלא לגבי איכורא אבל
 לגבי ברכה בטל הוא בדינו ולא מוקרי אלא ריח שאין
 לו עיקר **אמר** המכיר ראיתי אכסר מעשה שקודם
 שהיו שואפין אותו היו מחזרין לברך על אותה ריח טוב
 שחייב לברך וא"כ הוי שואפין אותו לצאת מידי ספקא
 ומי שירצה לכהונ כן עת"בס' הואיל וכזכר הטוט"ן
 באבך אודיע לך מה ששאלו להרב הגדול כמהרי פוטנו
 ז"ל והשבתו כפי מה שראינו בחתומת ידו והסכמת
 ידו השלמים הרבנים כמה' די צמח זרמ' הרי חנדה' ז"ל

מ"י שרגיל לנסוף תמוד בחוטמו עשב הטוט"ן אם והיה
 אכור לנסוף בו ביום ס"ק משום שהיקת כמנים
תשובה מותר גמור הוא משום הא דרשינו
 במשנה פ"ח פ"ח פ"ח פ"ח פ"ח פ"ח פ"ח פ"ח פ"ח פ"ח
 האוכלים אוכל אדם לרפואה וכו' ופירשי לפי שאינו
 מאכל בריאים ומזבח מלתא דלרפואה עביר ליה אבל
 אוכל הוא את ועזר שהרבה אוכלים אותו כשהם
 בריאים והרמ"ב ז"ל כפי' המשנה כתב כל האוכלים
 אוכל אדם לרפואה ענינו כי כל דבר שאוכלים אותו
 הבריאים ויזנו בו מהוא מותר לאדם לאוכלו ע"ד רש"א
 כיון

אין לו
 ההיא
 לכדוד
 עליו
 ימנו
 ע"ה
 זכוכית
 שו'
 ת אין
 מיתכא
 שעות
 בה
 שמש
 וריון
 שבת
 י אחר
 תברא
 בשאין
 עוסק
 מעות
 קטיל
 ופוטנו
 ה' דר
 תורתו
 מהו
 ז' וס'
 הרבה
 מונב
 שאינו
 ה' יש
 טעמו
 על
 אותם
 סתה
 ה' ליה
 שהכל
 משום
 כנאש
 העץ
 יכה
 יכויף
 יש

כיון שהוא מוזן לכל אדם ובהלכות שבת פכ"א כתב
 הוא ז"ל אכור לברוא להתרפאות בשבת גזירה שמה ואחזק
 הקמטים ביכר לא יאכל דברים שאינם מאכל בריא כגון
 חזב ויון וכו' אבל אוכל אדם אוכלין ומסקין שדרך
 הברואים לאוכלן כגון הכסבר והאזוב וכו' שהם
 מרפאים ואכלן כדי להתרפאות מהם מותר הואיל והם
 מאכל בריאים וכן שמנים שדרך הברואים לסקך בהם
 מותר לסקך בהם בשבת ואע"פ שמתכוין לרפואה ע"כ
 וכפי זה אלנו השואפים תמיד בחיוריהם עשב הטו"טון
 אע"פ שמכוננים בזה לבטל הכוונות כיון שהם בריאים
 ודרכם לשאוף אותו בבריאותם מותר בשבת דלא שאני
 לן בין סוכה שדרך הברואים לסקך בהם דשרי בשבת
 אף שהוא לרפואה לשאיפה הזאת ועוד יש להתייר בזה
 כיון שהשואפים אותו הם בריאים גמורים שאין להם
 חולי כלל דכל הני מילי דמתני' רתנן אין אוכלין אזור ויון
 וכו' לפי שאינו מאכל בריאים מיוירי באדם שחושש
 ואינו נופל למטב ולא חולה אלא שחושש והוא מתחזק
 והולך כבר ה' אבל מי שאין לו מיוחש כלל והוא בריא
 ליכא למיגזר ביה מירי משום שחיקת קמחין וזה מובאר
 בטור א"ח סי' שכ"ח סל"ז ע"ש וכתב מרנא מזהר"קא ז"ל
 כבר כתבתי שכל הדיונים האלו באדם שחושש ומתחזק
 והולך כבר וכו' דכל שאינו חולה כלל מותר לו לאכול
 ולשתות אוכלים ומסקים שאינם מאכל בריאי' דכיון
 שאינו חולה ליכא למיגזר מירי הילכך אפי' אינו רעב
 וכמה מותר לאוכלן ולשתותם זהו דנקט לרעבו ולכמא
 לאו דוקא אלא אורחא דמלתא קקט וכן נראה מהמרדכי
 שמתיר לאכול שרפים מתוקים ולבגמזע ביצה חיה כדי
 להנעים את הקול ואין בו משום רפואה כיון שאין לו
 מכה בגרונו ע"כ וא"כ בכ"ד כיון שאין לו מכה ולא
 מיוחש הוי בגמזע ביצה חיה ושרי ועוד מצינו בחושש
 במתכוין שמתיר לסקך שמן לבדו ואפי' שמן וורד במקום
 שהוא מצוי שדרך בני אדם לסקך בו אפי' בלא רפואה
 וא"כ אף הכא בשאיפת עשב הטו"טון שדרך לשאוף אפי'
 בלא רפואה דשרי אף בשבת וכן מצינו דרוחצים במי
 גרד ומי חמתן ובמי טברוא אע"פ שהם מלוחים קצת
 ואינם ראויים כ"כ לרחיצה בעלמא אס לא לרפואה מ"מ
 כיון שדרך לרחוץ בהם לפעמים אפי' בחול לרחיצה
 בעלמא ולא לרפואה מותר לרחוץ ביום השבת דלא
 מוכחא מלתא דלרפואה עבוד נמצונו למרים דמכל הני
 משמע דאין שום איכור ברבר לשאוף הטוטון בכחיות
 דלא מוכח שהוא לרפואה כיון שרגילים לעשות כן אפי'
 הם בריאים ודבר זה הוא פשוט ודוק

שאלה קב

פיריזאום שמוללן מן העיסה
 בין האצבעות דקיס כמו ראמי
 שבלות וקורס שיעור הלכות מיל מתובטוס כעץ יבט
 מה דינס בפסח **תשובה** לא באלה דיבר

הריבם ז"ל שאמר שהם חמץ גמור שאותם הם גמים
 ופיהה העיסה הרבה וגם מניחין אותם בשמש ואין
 כאן א' מכל אלו א"כ המקור בהם חוששין לקדושתו
 מיהו כריך לבערם משום הנהו דהו"בם ואין לנו להקל
 כלל כי חומרא דקידושין הוא דקא בעינא ולא קילא
 רחמץ

שאלה קג

למד רחמץ חוזר וניעור בפסח
 מביעוא אס קדם ופולק את האיכור
 קורס הפסח אי אמרינן דטעמו חוזר וניעור **תשו'**
 כך עלתה הסכמת רביס אע"ג דיש לרדות קצת מן
 הראיות יש לחוש וזהרבה חוששין לכפס טעמא דחוזר
 וניעור ואין אוכלים שמן וזית ולא כל שומשמן **אמר**
 המכ"ח אין אוכלים כי אס שומן מהותך ומכניסין עממן
 ולביהם אחריהם בתגר גדול בשנת רעבון ברית מה
 יעשו וזכר אמי בשנת הת"מ אחר פטירת מרי הרב
 הגדול מר זקני ז"ל שקרא ה' לרעב בארץ ולא היו במצאים
 חטים שמורים משעת קצירה ולא שומן כדי להשתמש
 בפסח והחמורים ואכסוי מעשה אשר היו מהרים בזה
 נמצאו בצער עצום ובפרט הרבנים המו"קיים הראשון
 סבראסין המלחך במהר"ר יצחקי וכמ' הרא חיון וכמ' רי
 מולכו ז"ל וככתבו פסקים על ככה אס היו יבולים להתייר
 וברית מה לעשות ובעינותי אדרא מימי מלתא ואשיקרא
 דדינא לא יהבית ארעתין כיכר עלתה הסכמת למעשה
 בעבור שלא היויתו מן הנהורים הבו דלא להוסוף עלה
 ומי יתן והיה לאל ידיו להכנס תחת סוג כריך שה"ת היה
 מוחל לי בחמלתו התוספות הללו דלא מצו אינמי למיקס
 בהו ובפרט כעת שאנו נעים וכדים בארבות העמים
 וזר לי על אבדת התורה וביטולם כי אין בידי מה
 להשיב שאלה דבר ברין דברים המותרים שאחרים
 נהנו בהן איכור ויריעתי שקולה היא ואינה מכרעת
 וזריך אמי לעיון אי דוקא הויכא דההוא מנהג אית ביה
 משום גזירה דהא אטו הא הוא דאמרינן אי אתה רשאי
 להתירם בפניהם אבל הויכא דליכא גזירה דהא אטו הא
 לא רבמררם רבנא ויגס פ"ד משמע דאפי' דליכא
 גזירה דהא אטו הא אפי' א"א רשאי להתירם וזל אשין
 דטוטי' הוה כמגדלא והיו נוהגין בהם איכור משום
 קדושה דארון חתון ושאלין לר' חנינא חבריהון דרבנן
 א"ל אל תשנו ממנהג אבותיכם ע"כ ודוחק לומר דכיון
 דאי הוה ארון הוה שויך למגזר אטו ארון זר איכור קרינן
 ביה אבל הב' א"ח סי' תר"ע ס"ל דדוקא הויכא דליכא
 למגזר הא אטו הא וכתב דמרברי הטור משמע דאפי'
 דליכא למגזר הא"ה ול'עד אין הכרח ברברי הטור
 דאפשר דס"ל כדברי הב' ומיהו מדברי המגדל משמע
 דאפי' דליכא גזירה דהא א"ה הוסברת הב' איתא הרי"בם
 ז"ל קי' מ"ד **גם** יש לעיון הויכא דהמנהג בא לו
 מנחלת אבותיו דהתם נגע בו אל תטוש להויכא דבא
 לו

לו מצר עמו דים דרדים לכאן ולכאן דוק ותפסח הר"ב
 מצ"ט וס"ע י"ד ס"ס ר"ד וכמוהו לי סהרב בעל כ"ה
 הצי"ח מזה בטס גדולי' ומהויה רבני בוסן כראה דאפי'
 מהאב לא קיבל' בפירוש אלא מנהב בעלמא נעשה נדר
 איברא דים לחלק בין יחיד לרבים אבל לא משמע הכי
 קרא דשמע בני מבא בכתוב בלשון יחיד ובאמת הדבר
 הזה דריק נבר ובר נבר דאיך יעלה על דעת בן ארס
 שחומרת הבן ובניו וב"ב תהיה יותר חמורה מהנודר
 עצמו דאיהו הוה מצי להתיר ע"י פתח וחרטה והבנים לא
 ימצא להם תרופת התרה שהרי בני ביטן אמרו חנן לא
 אפשר לן וכו' כאלמתי לא אפתח פו כי אין הפנאי מסכים
ורענין הכלים של מי סנוהבים התר למי סנוהבים
 בו איסור באותו דבר כראה דפרו לכתחילה
 עיון י"ד קי' ס"ד לבוס ס"ט וזכורני דרוקא בכי האי
 גונא דמריכא סרי אלא דהנהגים איסור נהגו משום
 חומרא הוא דמריכין אבל במודי דלא פסקא לך דיכא
 ואיכא דכתא דנהגו איסור ואיכא דנהגו היתר בכ"ה
 לא פרו הכלים ואב ענין זה ראיתי

בדין אבסנאי

דכשהבעל הבית יודע
 באורח שנהב איסור בדבר
 אחר כראה דיכול האורח לאכול בביתו של בעל הבית ולא
 חייבין שמה הוא מאותו דבר שהב"ע כהב קולא רבון
 דיודע באורח שנהב איסור ודאי לא פשו ליה לאורח מודי
 דס"ל דאסור ואפי' דהאי מילתא לאו משום קבלה או
 מנהב אפר ליה האורח אלא מסברה דכפטיה דס"ל
 דאסור אפי' לא חייבין דפשו ליה מודי דס"ל להאי
 דאסור עיון הנהגות מרדכי דריס ובימות וס"ע י"ד קי'
 קי"ט ט"ז הנה עיון הרב מוה"ר לנח קי' ק"ב באורך
 והרמבם פ"א מהל מאכלות אסורות ותייה או אותו
 דבר כיכר שהוא מהדברים שאותו אחר אסור מדעת
 סרי להנטיט וליתן לו דכיון דכיכר ודאי לא אכיל אלא
 א"כ הדר ביה ונ"ל כי דוקא שאסור מדעתו אבל מי
 שאסור (משום קבלה שקבל עליו) או משום מנהב
 אבותיו אסור להנטיט לו ואפי' במודי דבלאו דיהיב לה
 הלה הוה מצי כקייט לה דליכא למומר או אכיל הוינו
 משום דהדר ביה דהא לא מצי הדר ביה מודי דהוה
 אמונטי כוס וין לכזיר דאפי' דלא קאו בתרי עברי
 דנהרא אסור הכל עיון מהר"ן חביב סס' אך צ"ל היכא
 דאיסורו משום קבלה דלכאורה לא פייך האי טעמא ואוף
 הכי מהר"ל לא קאמר לענין קבלה

ובאבסנאי בבית החסוד על האיסורין

ולאכול היתר עמו עיון פ"ק דפסח
 הלכות הרי"ף דף ק"ב ע"א בשלטי הגבורים קי' ד'
 המתחיל לשון ר' יסעיה אחרון ונראה בעיני וכו' דמי
 שחסוד על האיכורין שאכור לאכול עמו אפי' דברים של
 היתר שמה והא רביל אכלו וואכלו דברים האכורים

עכ"ל ומשמע דמה דקאמר ונראה בעיני וכו' הוינו
 לאכול אפי' דברים של ודאי היתר אבל להיות רביל
 לאכול עמו בכתמא פשוטא דאסור עיון ג' כ' פסקא
 דוכן לא יאכל ארס עם אשתו כדה וכו' עכ"ל עי' י' וברון
 הגודר איסור בדבר שיס מחלוקת כראה דאינו יכול
 לנהוג אה"כ כדבריו המתיר עיון בדבריו ריבות כ"כ ב'
 מהר"ט ח"א קי' ע"ח ומוה"ר' לוריא קי' ו' ומוה"ר' ס'
 אוסרלאס קי' כ"א ועיון מהר"ל קי' ל"ח ומשפט דרך ח"ב
 קי' מ' מהר"ט דס' קכ"ט מ' ויאורו עיון: **בה"א**
 דכתיבנא לעיל לחלק בין יחיד לרבים מרובת הקולמוס
 וקלות דעתו העלה אותו בספר ובריו וחזינא דלאו מילתא
 זוטרתו היא ואפשר דאס נחפש אחריו נחזקהו
 במסמרום לא ימוט לענון דיכא ולא יהיו דבריו לבטלה
 דס"ס לא יכתונו לו המעיו' דהאי קרא דשמע בני אינו
 כי אס דרך אסמכתא זוטרתו ולרבי אויף דהוכיח אומרנו
 אק"ב וכו' חוכן ע"זה כל מילי דרב' מפ' דס"א אב' דהוא מ"ה
 ל"ל ילפי ג' כ' האי רבני בוסן מיניה לא משום דהאי פ' דס'
 בני הוא מדבר באב ואס הפשוט כי דבריו של שלמה הם
 דבריו מוסר אב דעל רבר תורה לא דריכא ליה דפשוטא
 דהס מחוייבים וע"כ ופה כח הר"בס ז"ל דלמד לומר
 דהיוב הוא שהרי החמי' לבב"ס אע"ג דאמ' חנן לא אפשר
 לן וכיון שכן יכולי' אכולו' דרוק' שיר' א' או קהל' א' דרבים
 הם וקבעו יחד במקום אחד המנהב ההוא יס להטיל ג' כ'
 חומרי אבות על בכיס וכך משמע מריהטת לשון הר"בס
 דהמקום גורס ושאלת בני בוסן דכראה שלהיותם בני
 עיר א' חל עליהו חובת מקום ולהכי החמיר ר' עליהם
 מ"ה אכל לוחיד לא ובפרט לנהוג בו כל החומרות הללו
 ויס סער לזה מההוא דיכא דההולך מ"למ דאס דעתו לחזור
 ינהוג כחומרי ואס אין ד"ל לא ינהוג חומרי מקומו הרי
 לך שהיחיד קיל טפי מש' אכ' לע"ד אס קהלה אחת מעיר
 א' הלכה לה באונס וברבון אל עיר אחרת ודוק לפי דומק
 הטעם ער אסר יאיר הית' את מאורכו במאור תורתו

שאלה קד

האומר על נפשו לעשות זה מהו
תשובה איהו דבר שהוא
 חל על הנפש הוה אומר זה קבלת דברים ואפשר דלא
 גרע מידות שבועה אבל חיי נפשו הוי כמו בחיי ראשו בו
 קללה ואין טע שבועה ואת' מ"ס מא' בשמים ובארץ
 אעפי' שכיון למי שבראס דלא הוה שבועה התם הוין
 ידים שאינם מוכיחות ודברים שבלב אינם דברים
 דבשינן מבטא אבל האומר על נפשו לעשות דבר זה הו
 כאומר הרוני מקבל לעשותו שהנפש היא העיפה והרוני
 הנפש היא מדברת ובראשית חכמה מחמיר הרבה

שאלה קה

חכם שא' מחול לך בלבד או אין
 כחן נדר מהו **תשובה**
 על מחול לך כאמר הוא אינו מחול אבל אחרים מחלים לו

ובאין

ובאין כחן נדר מסבירא חמוכא דמהני דאין לך עוקר
הנדר מעיקרו גדול מזה ואח"כ מכאן חתני החכם
הפלים הדיון המכוון כמה ד' משה ו' חבוב נלו בירושלמי
ובפסקי הרא"ש דריוקו מהרמ"ב פ"ג מכדורים

שאלה קו

כתבוי בבט כרי טיהא כיכר לבן
קניו כי נתגבל בביתו **תשובה** אפשר דאם
כתב בן קני דאין לפלו דא"ע דהר"א שם כסל כסכתב
פ"ט אבו אבו פ' ו' פ' דהתיסקות קורין לאבי אביהן
אבא ו' לחלק דהתם איפלב דרא כההיא דהבוא תוספו'
מירושלמי דאשת פתחם לבני משה דמותרת משום אפלב
דרא וכוין שכן כשתקע עם אבי אביו וכשקורא אותו ו'
פ' ואחריו אין זה פ' אבל זה סגבל בביתו וקורהו קני
אפשר דלא מפסל בכך ודומיא לזה דהוא ס"ד לאסור נשי
החורגים הגדלים בבית משום דמחלפו ואם לכתחילה
יכתוב כלב בן יפונה הקניו וראש לי דלא הפסיד
כלום

שאלה קיז

א' שאמר לחומן אש תלמדני
אומנותך אתן לך כך וכך אחר
זמן אל' תן לי שכרי טראיתך מוכיא כלי למעשהו והלה
טוען קים לו בגואי שאינו יודע ואתרמווי הוא דאתרמי
לי **תשובה** אש הודה לו טעשה כהובן אפשר
דמשלם דאין כריך בזה חוקה שכיון שלמד דרך האומנות
זהאיא דבר כראוי יש להחזיקו לתומחה ואם טוען שמה
לא הוכחתי כלום לאמתו והלה טוען וראי אפשר שיכול
להטביעו

שאלה קח

הכרות הללו שאנו מדליקין לחנוכה
מאורים ומזהירים בכל הבית
והשמש בטל לבבן מהו **תשובה** מסבירא
דכשאתו כריך נר אחר להשתמש לאורו היום במרליק
כמזונו בלבד נר איש וביתו אבל במהדרים היה כריך
נר כנגד נר כי הוכי דהווי זה וזה גורם וצדרכן
התירו א"כ לענין זה אפשר דאין להחשיב התוספת
כעיקר דאין הכל יכולים לתת שמשים כנגדם

שאלה קט

אם מותר לנגן בבית הגוים ביום
חגם **תשובה** אם לא
משום איבה מי יתיר מ"ס אל תשמח ישראל אל גיל בעמים
(**אמר המניח** וקתם עמים אסור)
שאלה קי מי שאמר הריני בתענות מחר אש
לא אשנה פ' זה ואירע שלא במתכוון
שנה אותה מסכתא מהו **תשובה** אין ענין
לכאן מזנות כריכות כוונה אלא מסכתא רבסס דבעינן
הארס בטבועה כך להפטר ממנה כריך כוונה

שאלה קיא

המזהר מלאכול אורז בפסח אם
מותר לבטלו וס' טבועי שחל להיות
ע"ס לצורך השבת **תשובה** ממה שראינו

שהחמירו לבער החמץ מה שאין כן בשאר איסורין משום
דלא ברובי אינטי מוכיח כולו שתא וס' לאסור בזה
אמר המ"ח וכיוצא בזה כסתפקו בזמני ב' עין
תו' אש ביום מוצאי חג הפסח שהוא ח' ס' פ' לבני ח"ל
אם אחר מאי יכול לעשות בביתו ריבוי לחם חתך כדי
להאכיל בערב מוד לאותם האורחים שהם מח' ומתרי
טעמי אית להסתפקוי אש מטעם החמץ שנתחמץ בפסח
ועיקרו אינו עושה אותו אלא בשביל האורחים הנז' לזמנם'
ותו' מפני שטורח ב"ט שלהם מאי דאזכרו לא מצו למעבר
ומרבה בשבילו ויש לעיין מדין העושה ב' יו"הך ומקומות
אחרים וזכורני שמרי הרב המובהק כמה"ר ויכחיו נר'
היה מן החמורים

שאלה קיב

מהו לאכול דו' רח שקורין באוטלייא
פורמינטון בפסח מאחר שאין אלו
בקויאין מהו כוסמין ושיפון **תשובה** דו' רח
הוא מין קטניות ברעיון עגולים ואין יודעים מה הוא וס'
לומר בזה עם מ' שאח"ל לנו ויודע לפי מי שו"ה טעמות
טמאים מועטים לפי' מנאן כמצא ס' רוב הוא הטהור
וקשיא לן עלה א"כ אמאי לא אזלינן בתר רובא אל' משום
דטמאין הוו מעוטא דטכוח זה לפי דעתי הוא מדרבנן
דאחרי רבים להטות דאזרייתא בכל מקום א"כ כל
מיעוטא דטכוח כגון מוסי תבואה וס' לחוש לכל המינין
שלא יתברר מה טובם

שאלה קיג

אם כריך גערה בצפרנים ומי
שאין לו מי שיגער בו כוכד
יעשה **תשובה** אפשר דלא אמרינן גערה אלא
בשער הכראה תמיד אבל אין דרך להסתכל בידים דכוני
לממאסיה ומי שאין לו מי שיגער בו לא דברה תורה
במתים דאו חבורתא או מיתותא וישב עד שילבין
ראשו

שאלה קיד

מי שהיה קורא בפ"ע בליל ח'
למ"ב וקרא עם ואם היום ח' אומר
היום ח' ימים שהם טבוע א' ויס' א' **תשובה** הא
דמזוות אינן כריכות כוונה הוינו בפתם אבל כשעקר
הכוונה מן המזוה ברבר אחר לא עשה מזוה וכאן שהוא
קורא בתורה כוונתו לקרוא בתורה ותלמוד גדול ועוקר
כוונת המזוה כההיא דריש זבחים וההוא נדרר ללכת
על קברי הכדריקוס ונזדמן לו עם דרך שיכא י"ח התם
מתכוון לזה ולזה:

שאלה קטו

מי שהיו לפטיו עופות הרבה לשחוט
וביך ובתוך כך בא א' ולקח
מאותם עופות וביך אש וס' לחוש לברכה **תשו'**
הא למה זה דומה למי שיש לפטיו פירות וביך עליהם
ובא חבירו לאכול מהם שמברך:

שאלה קיז

אם מקרעין לגדול ואם קרע לו וותר
מדאי אש חייב לפלס: **תשו'**
אינו

אינו דומה מתבזה מעצמו או ע"י אחרים ויותר יהיה לו עגמת כפס ע"י אחרים ואמרתי טעם לקריעה שכרי שלא תטרף דעתו ברעה הגדולה דאדם בהול על מתו הכוחו דעתו לד'א כדו טושים דעתו באיבוד ממונו : ולטכניה יש לסאול אס שאל חלוק לילך לבית החולה וקרעו יותר מראוי אס חויב לשלם ואפטר דאינו משלם דא"ל אין אדם מרקרק בטעת מיתה וע"מ כן השאילו ה"כ מבי אחר ליה בהכי אמרתיך ולאז מילתא היא דאמרינן שאס היו אביו ואמו מרקקו עליו כלום מצוה להזיל והכא ואמר אפי' ראית בו שמחמת הצער היותי קורע יותר מראוי היה לך למונעני :

שאלה קי"ז מה טעם ב' ע"א ח"א סי' מ"ו ס"ה שאס קדם וברך זוקף כפופים קודם שברך מתור אקורים לא יברכנה אס כהב עכשו : **תשובה** אפשר שעכשו שאין אומרים אות' כמו שקודמו בגמ' אלא מקודם בב"ה אין קפידא ברועבד וראוי היה לבעור במו שהסך הקדר והדפוס בקדורים כדי שלא יבא ממזר בראשי תיבות וטעות הוא : ואס עדיין לא ברך אותה יש לחוש לספק ברכות ועוד שאין להפוך בקדרי בראשית ולטנות בשבחי המקום ויותר טוב שלא יאמרנה אס לא לאחר זמן מהסך בה :

שאלת קי"ח הנשבע על דבר ב' פעמים וא"ל החכם מותרים לך מהו : **תשובה** היה נראה דבנדורים מותר ובשבועות אכור אלא שמתבא באחרונים להסך ומלבר מ"ס שס יש להביא עוד דכיון דקי"ל דא"ל עב' דלא חל הכרד אס התירו ברועבד מותר ה"כ הוי כבדועבד ומותר :

שאלה קי"ט קמח שהתלוע אס מותר ליתן מים דותחין עליו או לקלותה בתמר : **תשובה** כשנובעים המים על התולעת כבר מיקרי פירש אבל לקלותה בתכור אינו מוכח כד אוסור :

שאלה קד מי מקבל עליו קרוב או פסול והלה אומר שאינו רוצה להעיד אס עובר בואס לא יגיד : **תשובה** נראה דלאו כל כחוינה להכשירו לזה להעבירו על דת וכיון שהתורה סילקו מי הכניסו בתגר זה והוי דומיא דמי שאינו רוצה ללכת לראות בדבר כדי שלא יצטרך להעידו : והכי דיוק לסוף הטור כל מי שמרע עדות לחבירו וראוי וכו' וקרא כמו דיוק והוא עד או ראה שיהא ראוי להיות עד מטעם ראייה :

שאלה קכ"א האומר לכן או קבלת שבועה **תשובה** הרי אמרו אין לכן אלא ל"ס טכא" לכן נשבעתי וכו' ומאי טכא דמין שבועה וכו' והראס ז"ל כתב דלאו שבועה ממש אלא גזרות והיה נראה דלכן הוי על הכן וכן הוא מבניס

אדם כלומר על האמת כן יהיה זה"ל כידות אלא שכבר

שאלה קכ"ב הבאים לא' אחר שברכו דיון האמת על הקריעה אס יש לברך שהחיינו **תשובה** אפשר שככלל הגמול הוא ככלל

שאלה קכ"ג לרבות אחיך הגדול גדול ממס הוא הראשון שכולן תחתיו וכוונתם טוים או כל הגדול מחבירו קודם : **תשו'** מקתברא גדול האחים שככס במקום האב שהוא אב לכולם

שאלה קכ"ד מי שאכל העלים של הקהלו שקור' דרדד כשבאה קהלו פה שהוא הפרי שלו אס יברך שהחיינו **תשובה** כיון שטעם עכיו ופריו טוין למה יחזור ויברך

שאלה קכ"ה המלמדים שמכין לתלמידים אס צריך אומר ואס עוזרים משום פן יוסוף **תשובה** הכל לפי המבויט והמתכויט יש שבמעט חוזקין למוטב וראוי היה להוסיב בתני דיוכן על כך אלא שעולם כמנהגו נוהג

שאלה קכ"ו הכותים שבזמן הזה טכאו להתגייר אס מקבלים אותם

תשובה אפשר דאחר טעמאוס חז"ל כגורים במורים לכל דבריהם גוי שנתגייר כקטן שגולד דמי ויפה כחם מן הקראים שלפי הי"א אין להם תקנה • ואס יטבלו ויקחו דם ברית יש לקבלם

שאלה קכ"ז חמשה שכתבו כלל בתוך הגט סיכתן לכל א' וא' והיו העדים חתומי' מהם כשרי' לא' וכסול' לא' אס יש ברירה **תשו'** היכא דבאו עדים והעידו שכל כת א' חתמו על גט א' דסיק' לו או הן עכמס אומר' שעל דעת כן חתמו כל כת א' להעיד על גט א' יש להכשיר כל הויטון הצעיר משה' חבוב

שאלה קכ"ח מ"ט אשכחן דתקון כמה מולי בגטין ולא חסו להוציא לעז

על ג"ר **תשובה** כל המוסוף אינו גורע אבל לשנות תיבה א' יש לחוש א"כ בראשונה היה הגט מקור לכל אדם אבל עכשו שנעשה ע"פ מומחין אין לחוש **אמר** המכ"ח זל"ע באיזה ענין חייסוין ללעז גטין ראשונים ובאיזה ענין לא חייסוין ועבדינן לחומרא מהני מטראחי ז"ל בראשונות כו' פ"ו: הרי"בס סי' ט"ד: תרומת הדשן כו' ר"ל"ב

שאלה קכ"ט אמר למפור לכתוב ולעדים לחתום גט והם כתבו סתם מהו

תשובה עקרא דהאי מלתא תלוז בסוגיא קמיותא דזבחים ע"ש ביושב :

שאלה

שאלה ק"ל

במקום שחוששין לסבלנות
מובטח אס' ים לברך על
הטבעת מכותן בטעת כניסה לחופה
ממ"ס הר"ם ש"ה ר"ן כי ברכת אירוסין אינה על הקדושין
שא"כ היה לנו לברך אק"בו על הקדושין אלא תקנו
לברך על קדושתן של ישראל מקדמנו במזוונת ליסוף אמה
והפרישנו מן העריות וכו' א"כ עדיף טפי לברך בטעת
כניסה לחופה

שאלה קלא

מה בין רובא לחזקה דק"ל
רובא עדיף תשו'
האוי מולתא נפתח בקטנים ונכתיוס בגדולים ואכתיו
לא אתברר מיהו לפום ריהטא איכא למימר דחזקה
היינו כברא בעלמא דמסתמא וס' להחזיק כך אבל רובא
הוא סגורא בפיו וקוים להו לרבנן טראו כל בני אדם או
רובם נוהגים כן

שאלה קלב

הא דאמרינן בפ' בתרא
דקדושין גבי קפון גרוס
לומר דכתבו התוס' משום ערבות: והא אמרינן דלא
קבלו ישראל ערבות גרוס עליהם תשובה
דלא קבלו עליהם ערבות אבל אס' יעשו שלא כדון למה
לא יענשו אס' לא יוכיחו כשכרס למחות

שאלה קלג

אס' יכול הכר' להיות שקול
ושולכו אחר ג' רביעיס או
שנים שלשים תשובה
בעינן עדה שושטת ועדה
הכלת כלומר מחצה על מחצה דעות ודעת א'
נוטה ורואיה שהוכרז להעמיד ב"ד של כ"ג מגזרת הכתוב ולא
סגי בכ"ב ולהיות על פי שנים בדוכי נפשות

שאלה קלד

אס' דנו בדיעבד ב"ד שקול
אס' דיניהם דין תשו'
בפך דקנה דרין א"ס שנים שלכו דיניהם דין אלא סקרא
ב"ד חזוף ולא מטעם זה אלא דכבר בדרך תשפט
עמיתך ואפי' יחיר והא דקאמר שנים כי היכי דלהו
עליו סהדי והדין יחידו עולה לשלטה כמו יחיד מומחה
לפי שיש בו דעת שלטה הוא הפרקלוט והקטיגור והדין
שחלק ה' עמו בינה דעה והשכל לעמוד במקום ג' אבל
כסצריך יותר מא' או אפשר בפחות מג' אחד מזה וא'
מחייב וא' דן לפי שזכרנו ביניהם ואס' אין דיון בטל דינא

שאלה קלה

במה יתכפרו הלויים ביו"ה
למ"ד תשו' בתוס'
כפ"ק דטבעות דה' כולם קרוים ביתו כסתפק בזה
והניח הדבר בטעם: ואפשר שלא הוזכרו לכך לפי
שכסירד משה בלוחות בכנות היה ב"הך ושם נאמר לו
קלמתי כדברך על מעשה העגל והלויים לא היו זרוכים
כפרה על זה

שאלה קלו

המתפק בשנה שלושית
או רביעית ובא לעשר ב'
כפרה על זה

מעשרות מס' כושר וברך תשובה וסוף השנים
לפני רוב הרעות והטפה שישכחו הרוב עליה וברך
והשאר בכלל הברכה כמו שפירש ר"ד וט"ו

שאלה קלו

למה לא תקנו ברכת אשר
וכר לעושה זרעו וכו'
תשובה דע כיו כל מעשה האלו' עליו אין להוסיף
כי הנה טוב מאד אפ' מחסום ועקרבים הם לתועלת
התרופות והסג' ולית טעם בהם ומת' פיה בהם מן הרע
הו' כדו לחוק החסד' כי כך הו' כרוך כורך הברואה ד"מ
ברוסייתחוק בבשר הנחם סגולת השדוקיה כרו' לערב בה
כ"כ קס המות כדו פיתחוק הטוב בהפכו א"כ כל מאו
דעבדי רחמנ' לטב עבוד אלא שכנו הארס הפכוס לרעה
כגון ד"מ אס' וטמין ארס כלום תחת כנפו אין זה מעשה
רע אבל אס' יקח טליתו מל חבורו ע"מ לבגדה ויתכ' תחת
בגדיו זהו רע וכע' זה בכל דבר: אס' בדרך הסבב אין חוט
המישום חרפ' לכ"ח לא שהנהגוהו במקומות האסורים
זכין שרוב ביאות שכעולם הם באוסור ובאסקירותא
אפשר שלא רצו לתקן ברכה על זה: א"כ משום שהוא
מזיק לבגד כמ"ס הר"ם א"ל ואין מברכין על הקללה:
ואפשר שאס' יהיה בטעת רצון ושצריך לרבר ויטהר
עצמו ויחקה היטב במקום קדוש שיברך ועת' בט:

אמר המכ"ח אחד שאל ממני למה אין אנו מברכין
קודם התשמיש שהרי הוא מצות עשה דעונתה לא יגרע
והטבתי לו כפי מה שראיתי בתשובות הר"ם בא' א"ל ק'
י"ח שנתן טעם למה אין מברכין על החלונה והיבוס
מפני שצריך הדבר משום פ' ויהא אינה מצוה נכח
שבה הטעם קר מהר הספק הזה לפי שהדבר דומה
לפריעת חוב המוטל עליו שאין מברכין ולמאי דסתפק
א"א א"ל כראה לע"ד אס' בריך הו' ברכה לבטלה מפני
דלפי הפי' שפי' הב' מוסרות ברכה זו לא שייך כאן כלל
דאיך ואמר שאס' יסת' ת"ח יעקב מושב פ"ד שנה ולא
אירע לו הרי א"כ איך ואמר שאס' יס' או יפ' כיון שאין
לו גבול: אך הפסרה שבת' שיביא עצמו לרדי כך דהיינו
להסתין אחד התשמיש ושהיות הכטן כמודע ליודעי חן
כי הדברים עתיקין ויש להם על מה שיסמכו או תברך
הברכה בהיותו מכין גם על פתיחת וקתימת סבולי
הזרע שיתן הודאה לפי' טוב מאד

שאלה קלח

אס' תחייב המתוס הוא
מעשה נכוס או ממרה
שסם הבורא ית' מתחלת הברואה בטבע תשו'
כבר הוכחתי בס' ברור החיים שלי בחלק מות ישראל
שיש תחיה טבעית ונכיוית אס' ומות בעתו בתשובה
ויקבר כמו שיצירת' טבעית (בגזרת הבורא) גם תחייתו
טבעית (בגזרת הבורא) כי כשם שהיה מן העפר כך
יצוץ מריח מים ובאח"ל מאו' דלא הוה הוא מאו' דהוה
לכ"ס - והתחיה הטבית הוא לאותם אשר לא כתנו
לקבורה

אפ"ה לא יאכל בבינה אחריו ער שיטהא עם פעות
דנראה שהוא זל ודועתו מכרעת לרעת הרופאים טעמיה
עיוול ט"ס ולכן לא חילק מבשר טור לבשר בדי או היה
ועוף וארבה פי' ואמר אפי' של חיה ועוף ודוק טכן הוא
האמת גם לענין ברכה ועיון סי קפ"ד :

שאלה קמ"ו אם מחלוקת הפוסקים חסוב
ספק : **תשובה**

הפוסקים אחרונים אחזו בער ועשוין ממנו ספק והכי
מסתברא : ומה טעמת עוד אי בעינן מתהסק **תשו'**
כבר רשמתי בגמ' שלי והארכתני במקומו בס' לחם
הפנים אשר לי די והותר ומכאן כי תדרשנו אם יגזור
ה' שיכא לרפוס : ודע כי התוס' עושין ס"ס שאינו מתהסק
וגם בהגהת ס"ע מנחתו :

שאלה קמ"ז הא דוחזור למקומו ויברך
כשאין לו מעט לאכול במקומו

כתב הלחם חסודות דאפי' פחות מכזית : ול"כ דפחות
מכזית לא חסויבא אכילה כלל :

שאלה קמ"ח יש מקומות שנותנין סכר
לסופר כך וכך לכל דף אם

יותר לעשות אותיות גדולות : **תשובה** פשוט
הוא דבעינן כתיבה בינונית אלא שהם עושין כרצונם
וגזל הוא בידם בלי ספק ולא ניתן ליתבע לדיון שמרבה
סכר לסופרו :

שאלה קמ"ט הא דשליח בר' נאמן כבי
תריאי הוי קבוע : **תשו'**

הכי מסתברא כדאמרוין התם ודוקא סכרי דריוכי כרב
כחמן דאית להו אומתא והאומה הוא שלא ישליכם חוכה
חבל אינו בעלמא לא :

שאלה קנ' אשה שנשאת לשני זקנים או
לג' : **תשובה** אפשר ללא

הוי קטלמית מההיא דרבר וכן נמצא במוהר"ן זל :

שאלה קנ"א כיצד יפטר מן המיתה עי' דבור :

תשובה מי שהוציא כזית
תרומה בשבת לר"ה ובאזו הבעלים ונשאלו עליה שחזרה
לטבלה וטבל לא חזי למידי : ואין לומר דמגו דאס יפריש
עליו ממקום אחר דלא אמרוין מגו להוציא נשמתו :

שאלה קנ"ב אשה שמת בעלה ראשון ונשאת
לאחר שהיה נשוי אשה אחרת

ומת אי הויה קטלמית **תשובה** אברא דיש
לכדר שהוחזקה דהא איתרע חזקת' ולא דמי לזקן דהתם
הרעותא באיש :

שאלה קנ"ג שתי נשים נשואו לב'
אנשים או לג' מהו **תשו'**

אפשר דסתיהן יחד לא ינשאו לא' אבל כל א' בפני
עצמה תתלה הקלקלה בחברתה כדון שני טבלין ואין
לומר דאם איתא דהיתה זכות לא' מהן לא היה מת אלא

ודאי שתיהם קטלמיות הא ליתא דאשה אינה כותבת חוים
לעושה ואמותי מתיתה

שאלה קנד אי בעינן למיקם מקמי סבתא'
תשובה מסתברא

דאין חיוב אלא באשת חבר מיהו נמצא בס' החסודים
להסק' **שע'** אי בעינן למיקם מקמי סבא דליתני

ביקריה או דילמא אע"ג דאיהו לא חזי **תשובה**

ביומי חרשי עמדתו על זה ושכחתי והיה ראבוי דהוה
קאי כי הוה חזי אורכיה וכו' רבו שאני דאיכא מורא

ומסתברא דבעינן הדור לפניו הרואות כדכתי' ולא
יראו פני **ומשע'** היסן וכעוד ומכאן זקן ונשב

כנגדו מהו . **תשובה** אפשר דחייב
לעמוד על ראיות פנים מיהו כ"ע עם ההיא דרובב
כיושב דמוי .

שאלה קנה פני ת"ח דפליגי בכמה מילי
דאורויתא אם מותר להתיאבסן

זה אכל זה . **תשובה** איזהו מחלוקת שהוא לס"ס
מחלוקת הלל ושמאי וראינו שלא נמצאו זה מזה הא לאו

הכי אסור דון מינה לכ"ד ועיון בס' חיי עולם שעשיתי לי
ועם תראה סדר ואופן ליתור הת"ח וכדר מחלוקתם

לס"ס לך קחנו משם כי הוא ביאור נחמד מאסף לכל דברי
רזל בפני הת"ח מעלות שהתורה נקנית בהם והדרך ולכו
בה הת"ח כדי לזכות לחיי העולם הבא .

שאלה קנ"ו ביכוס שמנטמקין בחמין אם
מותר לאכלם בכותח : **ת'**

אם נתנם ע"ג הביכוס פשוטא כביעתא בכותחא כיקרא
מיבעיא לן כשהיתה בתוך הקדרה והיה נראה שהקליפה

מפסקת כההיא דהלוחלת (וסיבוס לומר משום כותן
טעם בר כ"ט) מיהו נמצא בהרשב"א זל שהקליפה

מנוקבת בנקבוס דקים סתקראים פור' זס וכל הר ברוס
יש להם פור' זס ולטעמיה איזיל דמתיר למלוח הרגל' שלמי'

אבל בשכיוסלא ההיא דמלוחת הרגלים דטער מוסרק
טריק ולמה לא ימלחו הראש שלם טגס בה יש נקבוס

פור' זס ולמה לא ימלחו החלוחלת הפוכה ומלתא דא
כריכה דקדוקא ופלפולא עיון בלחם הפנים שלי .

שאלה קנ"ז אבל עני טיט לו כלים שאינם
ניכרוס אם מותר לאחרים בלא

ודעתו להטכורס . **תשובה** אין לך משוב
אברה גדול מזה ולא דמי לטותפין דהתם מקומו
כיכר .

שאלה קנ"ח כיצד יתחם אלעזר ו' אהרן .
תשובה אם הוא כשר

יחתו עכמו לפני' הכהן ו' אהרן ואם הוא חלל יחתו לפני'
בן אהרן הכהן ואין למרוין מן הכתוב . וכן לענין גטין

(במקומות שנהגו .) ור' טי רמז זה עם בקדושין גבי
בן לוי אומר כל לוי קרוין בן לוי כלומר אי אפשר ללוי
להיות

להיות חלל וכיון שהוא בן לוי הוא ג' כ' לוי לאחוקי בן כהן וראיה מן הפסוק ליתח' דמקרא כדרש לפסו ולפכו פניו ועוד דתתם לאו תהרין בזה לשעזר הכהונה שהוא נמשח כמנהגו.

שאלה קנט דבור שבלשון א' הוא מנוול ובמקום אחר אין בו דופי

תשובה ואמרו הרמור אקור דבור מותר ובכלל כבלות הפה ודבור המאוס הוא כי א"א בהוציאו מפיו מלא יבא לידי הרמור.

שאלה קס מה ענין כל מי שנענש חבירו על דיו **תשובה** נראה

דהיינו דוקא כשבקש על הדבר שמסר דינו אבל אם מחל לו וארבה אמר שארי ליה מאריה ולא קייט ליה בלבויה דהרמור כדבור דמי נראה דאין נענש עליו וק"ב הוה דתבע בעלבוניה.

שאלה קסא אם קנה ראובן קרקע משמעון וחוזר ומסבירו לו

בסך חמשים גרושם ושכירותו אינו טוה אלא חמשה מהו **תשובה** אם מכרה במורה היא מה יש בזה וכפי הנראה שתחתיה תעמוד הבהרת והערמת רבית אבא הכא וא"כ הדבר נדאי טוה לבטל הדברים האלו בכל כח האפשר דאמרינן התם במקום שמקילין ביון הנוס יש לאסור אפי' בפסד שלהם ולא כחרבה בעונותינו רוסיה ופולין אלא בשביל הרבית שומר כ"מ.

שאלה קסב הא דמלוה אדם לתבירו מנה על תנאי שיתעסק

בו לריוח המלוה עד שיהא שני מכוס ויהיה באחריות המלוה עד אותן זמן וכו' תבעיא אם אחר עבור יום או יומים ויכל הלנה לקנות אחריות המעות בסך מה ואת' דלא אם יוכל המלוה לתת כך מה לשמע' שיקנה האחריו במקום הלנה: **תשובה** מאחר שיט לו הנאה אחר שיהיו ב' מכוס' אם מקבל עליו אחריות מעיקרא כמי שסבין ליה כמלוה ואסור. ועל האת' ל' וכו' פשיטא דפרי. **אמר** האמ"ח הואיל ואתא לידן דין זה דאיתי להעתיק לך מה שמאאתי כתוב בהיותי ברשנד מ' כי הרב הכולל כמה רח' אבן הויס ז"ל ח"ב דאזמור מגדולי תרומה של ע"ק חברון ת'ו ארץ גדלה שעשושה אשר מצא באזמור מכתובת ידו של הרב הגדול בעל כנסת הגדולה בחתימת ידו על פסק' א' מענין רבית היבא דקבל עליו כל האחריות דאפי' לרעת הרב מרנא ב' כי סי' קע"ז דין ו' שכת' שרבינו יטעיא ז"ל אוכר בקצף דבר ידוע אפי' אם קבל עליו האחריות כבר כתב דהיינו דוקא ברבית דאוריותא דאם לא קבל עליו האחריות הו' רבית דאוריותא אבל היבא דאפילו לא קיבל עליו אחריות לא אקור אלא מדרבנן יש להקל ולפסוק כ"מ דאם קבל עליו כל האחריות מותר וכמ"ס שם הרב בעל

המטה ז' וכ"ס למ"ס מוהר"ב ב"ח א"י כ"א על תשובת מהר"ם ז' דלא הו' אלא אבך רבית וכתב פ"ס ובכ"ד בלאו הכי כיון דהו' דרך מקח וממכר לא הו' אלא דרבנן וכ"ס למ"ס הרב בס"ך בסו' הנז' דאפילו ברבית דאוריותא פרי כסקבל עליו כל האחריות ז' וכתב הרב מהר"ח ז' שעשה מעשה והתיר מהטעמים הנז' וכירק טעם אחר דכיון שהוא מנהג כוחרים וכתבו מגדולי האחרונים דרבית דרבנן פריכין מפני מנהג כוחרים וכתב שהסכימו עמו הרבנים המובהקים אבן אבן אמר כמו' דהו' חתן גלגטי ז' וכמוה' דר' ברוך ברזילי ז' **שי"ך** יד' סי' קע"ז ס' ו' ובספק אבך רבית התיר לכתחילה הרב מוהר"ט ז' סי' מ' ע"ט עד כאן **מ"ך**: ומתעסק בענין זה ראיתי לענין.

שכירות מעות דהיינו להסכיר מעותיו לענין רבית דיש ללמוד דפרי וליבא משום רבית מההיא

דהביא הס"ע חה"מ סי' ע"ג כע"י ב"ד דמשבעין על הכחשת הזמן ואי איתא הא ק"ל דאין נשבעין אלא על דבר דאית דררא דממונא וכפין ראיה זו מיתני ה"ב ד' סי' ק"ס מההיא דמכות ודחה אותה ע"ט: ובענין

הריוח זמן לאיכור: אי בעת הריוחה חשיב כשעת הלואה לענין איסור ולענין ממון עיין בס"ע ז' כי

ק"ס ו' ס"ב וענין בחה"מ סי' ע"ג ס"ב הכת' ע"פ: ולענין

אי ולפיכ' **איסורא** מתמונא מקו' או אפכא כ"אל:

והיבא דאיכורא וממונא כחדא תזיכא עיקרא דמלתא במאי תלי או תלי באיכורא חזנין בתר איכורא ואי תלי

בריוח חזנין בתר דיבא ועיין א"ה סי' פ"ה דף ק"ו הב"י

ע"א דא"ע ג' דפלוגת ייהו הכא לענין איכורא פון דעיקר

פלוגתיהו בריוח תלי וכו': ועיין הרב מהר"מ ט' ט"ד סי'

מ' דהאריך הרב בזה ואיתר ההו' דחה מ' סי' כ"ד דשמוטה

וכ"אל ב"ח א' למהר"ט סי' פ': ולענין **מוחזק** בענינוי

רבית נס בזה אמרינן המוציא מע"ה ואם הלנה בא

להוציא משכנו א"ע ג' שלא פרע עדיון או סבב פרע

בכל אלו מיקרי הלנה מוציא והמלוה פטור בלא שבועה

וכל זה דוקא בטוען לקחתי אבל בהיתר לקחתי אבל אם

טוען מעולם לא לקחתי או איכיו יודע אם לקחתי משבעין

ליה למלוה כמו שאר טענות הלבוש סי' קס"ח קס"ט סעיף

כ"ה: ועיין סי' קע"א ס"א: ומיהו כלע"ד דמצו לתרזכי

דבוריה דלא לקחתי או איכיו יודע אם לקחתי דקאמר

היינו ברבית אבל לעולם דידענא דלקחתי וכאמן בלא

שבועה כך כ"ל: ואם אין משכון והמלוה בא להוציא אם

אין פטר על החוב והלה טוען שיש רבית הלנה נשבע

ופטור ואם יש פטר המלוה נשבע ומוטל עיין סי' קס"ט

ס' כ"ה הנה נס' ק"ס וסי' קע"ז **ובתערומת**

רבית אי מוציאין מלוה למלוה או לא הויא פלוגתא

עיין ה"ה פ"ה מהל' מלוה ולנה ועיין הר"ב ס' כי

ט"ה:

שאלה

ד ח 4

שאלה קסג

מי שבא לברוק בליל י"ב
עובשית אם מותר: **תשו'**
אפי' מלה דאקדמי מכוונתא מקדמוק: **אמר**
המכיל וכל שכרי לקיים מצוה כהלכתה יהיה כריך
לחזור ולברוק בליל י"ד ומהכחול לא יועיל לו כי אם ב"ד
כמ"ס בש"ע סי' תל"ג סי"א: ופי' תמ"ד דין ג' ע"ס ולא
ידעתי מאן עס לו לבטל ברכת הברוק:

שאלה קסד

מי שאמר בט"ו זה בט"ו
זה חרם מהו: **תשובה**
איכנו כחרם הנשבר וספק מגורשת: **אמר** המכיל
עיון לקמן בקונטרס הבט סעיף כ"א מש"ס:

שאלה קסה

המלה את חברו כבר
והחזירו לו בפעם חמישית
מהו: **תשובה** מס שהלוח לו לא החזירו ומה
שהחזירו לא הלוח לו הוא הלוח דבר אכילה והוא
החזיר לו הנאה פנים חדשות באו לכאן:

שאלה קסו

על כמה פנים יתכן להחזיר
כ"ס: **תשובה** הרבה
פתחים למקום: א' אם לא הזכיר כל הכי' המובהקים
שבמסכה אבל השמות בלבד לא יועיל: ב' באומר
הריני כשמשון אינו כלום הריני כזיר כשמשון מעייל
ו"א דאפי' חזיר הריני כזיר כשמשון מנחת אינו כלום
ו"א חפי' חזיר הריני כשמשון בלבד כזיר ו"א היכא
דאפקיה בלשון שבועה לאו כלום הוא: גס כשאמר
בלשון אשמכתא גס כשאמרנו בכעס גס מרשקן
לסניף המודעא שעוסי' מראש הסנה וכזירות זה למרוהו
הע"ה האדורס דשכחיו וכל יום היו באים אליו ומצולם
לא מוקקתי להם והייתי שולח אותם לרב האשכנזי כ"ע
ומתירס מיד חבל על דאכרין וחבל על דמשזכחין
ולא דעתי למה לא פטר רש"י מעט שכורה גס את
המודרים דבפינן האדם בשבועה: אמר המכיל להיות
הקצוב הזה כהונ' הרבה בארצות תוגרמה מחמת
הע"ה כמו שבת' א"א אל ראייתי להעתוק בסוף הספר הזה
הלכות חזרות אשר לו מועתקות מהרב מוה"ר יקום אל עם
קצת ליקוטים אשר לקטתי לעצמי מספרי הפוסקים למען
יקל מעל האזורים טורח החיפוש אם מעט ואם הרבה
אפשר והיו לרבון אצל המורים ואל כא תהי פה דרכנו
לזרה כי כן ראינו לראל בכמה דוכתי מילתא אגב
אורחא קמ"ל ועוד אמר הנחיל ואתא לודן נומא ביה
מילתא עיון פ"ה דשבת דף פ"א וביבמות פ"ב דף כ"ב
ובשאר דוכתי בתלמודא לכן דוקא איגוס לפניך
הקורא:

שאלה קסז

ספר שיש בו ללקט פ"ה אותות
משם אלקים אחרים ופרעה
ועמלק מהו להצילו מפני
הדליקה בשבת: **תשו'**
מסתברא כיון דבטל העיקר בטלה הטפילה הא דומה

לחזור שרוכב עליו המלך: כנחמו בני ולא הודל
הבחורים מהיהא דתמכע היתה שלבס והדין עמהם:
שאלה קסח אם יש לברך על טלית של
ספק: **תשובה** עד
שאתה שאלני אם מברכים עליו שאלני אם יש לברכו:
עיון בפוסקים:

שאלה קסט

המזכיר חפץ לחברו וקבל
המעשה ועדיין לא מסך הלוקח
אם מותר למוכר להסתמש באותה מעשה: **תשו'**
מי שפרע מרור המכיל ופרע ממנו שאינו עומד בדבורו
ושאר ית ישראל לא יעשו עולה ולא ימכר בפיהם ל"ת:

שאלה קע

כיצד הוא נוסח גט קטנה
המתגרשת לרעת אביה:

תשובה

א"ל לרדני הון צויתי היוכותבין הרי בתך
מגורס ממני ושכית ותריכות ודן די' ליהוילה מיני וכו'
וחזר ואמר וכך אמר ל"פ' לאחתיה הרי את
מוותרת לכל אדם ודן די' הון לוכי וכו' אין כריך לפני
גטין דיש לחוש לב' גטין כמו שבא בפוסקים וכתבוס:

אמר

המכיל עיון מ"ס סוף הספר בנסח גט קטנה
שאלה קע"א קנה ישראל שלוקח בסר מן
הבנו ומשמכר הבשר נמכר

תשובה

אם חייב לאלה: **תשובה** אם
טרפות בראש אם חייב לאלה: **תשובה** אם
הוא טרפות ודאי אין מקום לשאלה ואם הוא ספק יש
לפטרו בהטרפות הדעות: אבל מסתברא דכול לומר
לא קניתי מתך אלא דבר המותר ולא דבר שיש בו ספק
סכספי קפ"ה:

שאלה קע"ב

האיש את חברו מעותיו
ואומר שאין לו והלה טוען

תשובה

אין רואה שבועת ה' תב"ס הא יש
רואה אין שבועה עבד אינוס דינא לכפשיה ותגלה
חרפתו בקהל להוציא בלעזו משני: ואם יטעון של
אחרים הן הרי הוחזק כפרן לאותו חמון:

שאלה קע"ג

השולח כתב ביד חברו חתום
בפני רב"מ והלה חוטם

תשובה

אם בתוכו דבר המזיקו (כוכא מהיהא דב תב דוד
לאוריה) מהו: **תשובה** כבוד הוא זה אם
יפתחה מועל בחרם אם וילכנה שמא כתוב עליו דבר
מה להחזירה לבעלים ושלחה ביד אחר: אין לו תקנה
אלא פורר וזרק לרוח או מטיל לים:

שאלה קע"ד

דיון שהוא ראוי להוראה
ובכח שלפלו הכריח דבריו

תשובה

היחיד אם יכול לטעון קים לי: **תשובה** הוא
ואחר מצטרפין לפטרו וכי מפני ספק כתב איסר"כי
יופה כמו: ואני עברו לא הבנתי מאי דקאמר וכי וכו':

שאלה קע"ה

השומעים המבילה בב"ה
באותו

באותו בלבלול אם יבא : **תשובה** לא אמר
בזה חידי דחביבא ליה יהיב דעתיה וגם אני אומר
דלא הכמירו עמרה קורין משום חביבותא אלא במצמ
ומבין בלמון אבל קול הברה בעלמא לא יבא :

שאלה קעז שתי חתיכות שאין בכל אח' א'
להתכבד ושניהם יחד ראויין
להתכבד מהו : **תשובה** לסלים ולרביע לא
שמענו ואין כבוד לחשאין ורגלי האוזן שהילך בהם
המב' לא עמם אכבדה וכבודו במקומו מונח כי גדול
הוא בישראל :

שאלה קעז מהו שוכנס בהן בהאחיזי' ארה
של הדיוקים : **תשובה**
קצר אין לו טהרה עולמית וחלילה ליה לזרעא דאחרין
קרושא כוותי למיערי בהאי מלתא אלא טהרה באברו
והרבה מסקרין זולת בידועים מקדש בהם יש לגהוג
קדושה :

שאלה קעח סופר שהתחיל לכתוב ס' פ'
ואמר הריני כותב פ' בראשית
לשמה מהו : **תשובה** כל דבר שבקדושה פטיט
בבוליה מההיא דפ' ק' דקרושין אמר המכיל עיין מזה ר"ס
אבוהב ס' ע' :

שאלה קעט צבי טקבה מרה שלו מהו :
תשובה הניח מעותיו
על ק' ה כפי הי' ולרודי אין קרב פוכל אלא בחלל וצומת
ה גידיון כחלל דמי וסקדרה חלולה היא :
שאלה קפ חולה שברך ל תרגולת א' וביטל
ב' מהו : **תשובה** איכורא
דעבר עבר :

שאלה קפא הנודרין בצבור לחיי הקהל
אוי מיקרו עד רבוס : **ת**
לפירעתו יהולל איס כפי הדין : ונעוה לביהיה לבז
שרומה את בני ארס :

שאלה קפב אם הנין בירוטלס תו' קיס
לי : **תשובה** קיס לי
בבאוי שאינו דן כזה דא' כ' בטלת כל הח' מן העול' ויש
טענות הרבה כנגדו והכ ליה לזרעא דא' פ' שיבא
מני גדולים וקור' אנו בזה עד מתי אתה מכל' ממנס' של
ישראל ונוק' יד' לפושעים ולחמכנים וחוששני שברוב
הימים יבאו לבטול כל דיני הגמרא באומתם קיס לי
כהאי תנא או האי אמורא בטענה שהיא בלבו גלויה
ומלבא לפומא לא גליא : **אמר** המכ' כך מקובלמי
מ' מה מר זקני ז' כי בכל תחום א' אין לומר קיס לי
כגד הרמ' בס' ומוהר' יקא ועל ראשם פ' רשי' ז' אמר הם
המה אשר קבלו עלוהם ועל זרעם אחריהם אבותינו
וח' א' בס' בכל ערי ביסקתן ועל פיהם והיה כל רוב וכל
כגע וכל חד מיכיהוהו' ב' לא בטיל ולקבלת קברת

הרמ' בס' יש רמז בבדק הבית ע"ס ומפיו שמעתי שבזמנו
חזרו ג' אובי כפת תו' בחברת ג' אובי ע"ק תו' וחידשו
תוקף הכמה זו וקבלתה דלא יאמר אדם לחברו קיס
לי כגד טוס א' מה' כז' וכן היה בזה ומיהו ודבר זה
ג' לוי ומפורס' לרבים אלא שבזמנתינו כשרבו בעלי
ההוראה בפנע רחבת ידים פשו להו טובא המורים
כסברת הויחד מהפוק' האחרונים כיון שהובא ברמס
כי באמת עונסיה מקתייה אס' ויבטל רבוי אחד מעמורי
ההוראה הנז' עפ' סברת הויחד אס' לא טהיחור הזה
יהיה מפורס' בראותיו ודבריו שכל חכמי הדור
יבכיומו כמתו מחמת עמק פלפולו וראמתו כי הוכי
דומתו ל' יה' טובא מבטורא :

שאלה קפג סוטה מוחלט שמכור בעצמו
סיכול להתפלל ולדבר בפכ' :

המלך מהו : **תשובה** עד שיערו עליו חכרי :
שאלה קפד מהו לברך ברכת הסותן לועף
כח : **תשובה** כוד ה'
ליראו ואני בבאי לכאן מצאתי שהנהיגו לאומרה ג' ס'
אני באחד מהם :

שאלה קפה אם יש לומר באי' והולכימו
קוממיות בארצנו בבית

תשובה כך מהגיס לאומרה ואס' היו הומרים
לארצנו לא הפסידו כי אין מקומו של כל אדם טבר :
שאלה קפו אם בבית יבני הוו משנים מן
הנוכח : **תשובה** הכל
היו אומרים והיו משכוס מלך המביח וקבוץ גלויות
ומלכות בית דוד ונענשו בני חטונאוי על שלא החזירו
העטרה ליוצנה :

שאלה קפז מפני מה יד' שמאל היא תשת
כח : **תשובה** כשהלך
אלכסנרוס למלכות א' ח' ל' שראוי לחלוק כבוד לכד פבו
ימשכן הלב ולבך נחשב להם יד' שמאל מן הימין וכן היה
כרחה שתחא השמאל מיומן ובהקדמה • כי הק' בה
לנגרנו ואנו בדמות מראה לטבינה כי' וזהו נעשה ארס
בצלמנו בדמותנו שיהיה מתרמה כבודו בנו ולכן בעובה
שלוס נותנין שלום תהילה לכד שמאל זכיון באנו כמראה
הרו כטויר בנו הלב של מעלה כי' • (למען אחי ורעי
הל' תאמנו ברוע) לב חכם ליומו כמוס הכנים לכנוס
שהוא דבר כלל שתראה בבואת הכנים במוס וכמראה
כנים בפנים שהיה מראה של א' יראה באלו בורתו לנגדו
ממש כי החוהם כשחוקקין בו יראה להכך ואספר שתפס
בחד יד' שמאל משום הוימת טכונה שוית' ה' לנגדו תמוד :

שאלה קפח למה ניר הכורים אינו כתוב
כסירה ארוח ע' לבונה •
תשובה כל המורים קדש ושיר המורים ק' ק'
שמספר בו מהבת ה' את עמו ושלל להכרוד ביניהם

כעון כופו בתחילתו ולהורות הדברות רוח לא יבא בוטיהם לכך לא בא ברוחא דליבני.

שאלה קפ"ט האם סלהבת פיוסא בין ההרים מה טיבו. **תשו'**

אומר הטבעיים פניוץ מן השמש נבער במופא הגופיות ומסס האש יוצא. וקשה על זה פלמה אינו הולך ומבעיר עד התהום. יש לומר שהגפרות רבה ומאכילו כדו טובעו כשמן המכפיק לפתילה גם המים החמים בחמי טבריא עזברים דרך שם ומתחממים. ורזל אמרו דחלפי אפתחא דגהינס והיא היא דגפרות ומלח שרפה כל ארצה. **אבל** מה שקשה בזה הוא למה המבטל בחמי טבריה פטור דהא תולדת האור של גהינס הם **תשובה** אפשר דחום הגפרות הוא ואינו אש ממס ולפי מ"ס פניוץ מן השמש נבער בגפרות אשם שהמבטל שם לא מחוייב דתולדת חמה הוא ואין לך אש מחוייבם עליו אלא על האש הטבעי היסודי הדבק למטה ע"י יסוד האויר שמתלהב אש"כ האש שמתהווה מן האבן מכח ההכאה שהוא קלוטת האויר המקיף זה אש יסודי הוא וכל תולדותיו להתחייב עליו. אבל המתהווה ע"י הזכוכית שמתעגל כיוצא השמש וכבער הוא תולדת חמה וכן היוצא מן העששית להפטר המבטל בו בשבת. וא"ת כיון שאין שבות במקדש למה לא היו מבטלים שעיר של יוה"ך בהמכאה זו גם מצאתו להם דרך אחרת לסוים חבל ארוך כשעור ווס ראשו א' דלוק וא' כרוך על העצם ויתנו הבשר ברוד ואש לא ישימו וכשוגיע הלילה יבעירו העצים. הבחורים נסתפקו בזה אם מחבר החבל המערכה באש ולא הותר שבות במקדש אלא בדבר שהוא כורך קרבן וכמה שבותים היו שם כהנהו דמוף עירובין

שאלה קצ"י מי ומי יברכו על הגשמים. **תשובה**

שהם אינם צריכין לגשמים וא"כ למה שואלים מטר אפשר לומר שירד לברכה ולא לקלקול וכבר הייתי במכטואה שהיו מתפללים על רבוי הגשמים ובא' צריך לברך בכל שנה וכ"כ הד"בז שמברכין במזרים בכל שנה כשגדל היוצא. וטעם לעצירה בא' כבר בא כברור החיים שלי.

שאלה קצ"א מהו משירר חתן לקראת כלה. **תשובה** איתא

פ"ק דתעניות מיטרא בעלה דארעא ואמרין תו דאין טפח יורד מלמעלה עד שמעלה התהום טפחים ואר"א רביעה ראשונה כדו שתרד בקרקע טפח ומשמע דאין התהום מתעורר לעלות עד שירד טפח דא"כ הו"ל כנגד מה שיוורד מלמעלה עולה כפלים א"כ כשירדו בעומק טפח היינו חתן לקראת כלה דמים עליונים זכרים ותחתונים נקבות כדאיתא בירושלמי דהרואה

עוד שם אמר ר' זעירא ראה זול בא לעולם וכו'.

שאלה קצ"ב ס"ע כיצד יתנהגו בברכת ההודאה. **תשובה**

מ"ס ר' יוחנן עד ויברכו את שמך לאו דוקא שא"ס רונה להסלים עד ומעולם ועד עולם אתה אל וא"כ יקיים ברוב ההודאות. וכן אכינוהג ומתחיל מנסמת כל חי ואו' מזמור ס' ה"ך דומיה תהלה והללויה כי טוב זמרה ובשוב ה' את טיבת כיון וקדיש בקהל רב. **אמר** המני"ח וכן היה מנהג מרי הרב מ"ז זלה"ה.

שאלה קצ"ג ס"ע מה שבא בפ"ע סו' רכ"א אע"פ שלא ירדו עדיין כדו

רביעה הסדברי ה"רן ונראה דהיינו היכא שלא נתפזרו העבים ונטהר הרקיע דאז אפשר שפסקו וצריכין עוד רחמים כדו שיתקשרו העבים פעם אחרת. וכתב הרי"ב דה"ה אש היו צריכין למי בורות כיון שירדו כשיעור זה מברכין עליהם. ונראה דיש לחלק דב"ב מדות כיון שיכאז שתן ל"כ הרי נתחלחל הקרקע וראוי קצת אבל גבי בומת לא.

שאלה קצ"ד ס"ע למה תקנו רוב ההודאות: **תשובה** משום שצריך

על כל טופס וטיפס ויהיה רוב לשון רבוי. ומה שאני או' הוא אל רוב ההודאות מרובה בהודאות והוא היותר נכון שבכל הדעות אין צריך מלכות שיש בה.

שאלה קצ"ה ס"ע היכי דמי פורתא היא דהרואה. **תשו'** חתן

לקראת כלה קרי ליה פורתא שא"ס בדרך מודים בתחלה כשהתחילו יברך אח"כ כשנכדו הטוב והמטיב ללישנא קמא וללישנא בתרא אפילו אתו טובא היכא דלית ליה ארעא לא מברך הטוב והיכא דלית ליה ארעא בשותפות משיבא חתן או' מודים וכדאיתו טובא או' הטוב והמטיב. ואל תתמה איך יברך ב' ברכו ע"ד א' שהרי למ"ד על רוב יין מברך הטוב אע"פ שברך כבר בפ"הג ואפי' למ"ד על פניו יין ה"כ המים יורדים בפניו תועלויות לכמחים לאילנות בפ"כ.

שאלה קצ"ו נראה דלא כגי בשותפות אשתו וכיון גבי גשמים

שהסרה היא שלו וכל הטובה היא לו לברו אלא שא"כ מאכיל בני ביתו ולא דמי ליון שהטובה לכולן בבית א' ויש לרקרק כן מכי' רב"ג גבי מתאביו דלא קאמר בגמרא אלא היכא דלית ליה אחיול"ק אשה ובנים.

קצ"ז הא דאין לו שותף בשדהו מברך שהחיינו כן כתבו הר"ף ורמב"ם והרשב"א והר"ם כתבו

דלא נהירא דצריך טיהא שותף עמו כיון שיש שיתוף לעולם בטובת הגשמים שהמטר יורד בשדות אחרות אף הוא מברך הטוב והמטיב לכך נראה בברכת

הכפרים

הכפרים וכו' וכראה דאפילו לרודהו היכא דאין יהודים
אחרים באותה מדינה סידרונאמי' פים להם סדות
אלא הוא דלא יברך הטוב אבל על גממי בורות היכא
דמסתפקין מהן ודאין יברך הטוב דא' דלא סבר ישרא
אהר בית ובור וקרי מהנה במתנות ורטי' פי' כהרשבא
והראש ז'

קצה

הרשב"א ז"ל בשיטת הרואה אלא אירי ואירי
דחזא מיתחא וכו' כונתו דללישנא מצינעא
דמטני אלא דתתא מיתחא הוה כ"ד מדקאמר אלא דחזר
בו מלישנא קמא מכל וכל וברכת גממים תלוי בראה
אבל שמינע לא חשיבא כמו שאר בשורות טובות ובפרט
במה שפירטי דשמע מישמע שביטרוהו טבאו גממים
בלילה וזה כמו ראה הוא ולא דמי לבשורות טובות דבתי'
וסמועה טובה מארץ מרחק אבל גבי גממים אין הדבר
תלוי אלא דאתו פורתא או טובא ממ' ככתפק הרשב"א
והכריח דמ"מ מרפרוך בפשיטותא לעיל דגממים כמו
הוינו בשורות טובות לא חזר בו מהאי אלא יש חילוק בין
פורתא בין טובא ואי שמע כמי דאתו טובא מברך הטוב
והמטיב אבל לתינופא בתרא דאי בעית איתא אין כאן
ספק בין שמינע לראה דכל עמנו לא כחית אלא
להשמיענו קצבו של דבר בין איכא שנתפול לאין שנתפוט'
שאלה קצט אמאי קטשמועות טובות ובשורות
למון רבוס **ת'** אפשר דאפי' באו

לו הרבה בבת א' או בזה אחר זה כגו בברכה אחת
שאלה ר' אי בעינן שימא דבר חשוב כרי

לברך: **תשובה** דינו כמתנה ואם
הרויח בעסקו כראה מברך אם הוא דיוח הרבה (ולא

בגזל) וכן אם הפסיד בעסקו אומר דיוח האמת'
שאלה רא' אם שמע מחוץ לעיר שכולד לו

הולך מברך שהחיונו **תשובה** פנים חדשות באו
לכאן:

שאלה רב' מתה אסתו וראתה הולך עשה
א' מהו מברך: **תשובה**

הפטר דמברך הטוב דהרי נחיות בראוריה מעשה ודוה:
שאלה רג' היכא דאיכא אחי שממעטין

בחלקו למה יאמר הטוב:
תשנ' אלו היה הוא יחודי בעולם היה יותר טוב:

שאלה רד' אם היה בעיר אחרת בשמת
אביו ואם יברך **תשנ'** אלו

בטרה שכבר ידע שאביו לא יעבור על ד'ת' להנחיל
לאחרים:

שאלה רה' אחי מברך תחלה הטוב או
דיון: **תשובה** על מה

שכתבשר ראשון מברך ראשון אם ח"ל מת אביו והכוח
מעות אומר דיון וא"כ הטוב וכן להפך ואם מטני

בני ארסכא' יקדים הטוב דאקרומי פורענותא ל'ת':
שאלה רז' קנה וחזר וקנה מהו **תשו'**
מברך בלא עס:

שאלה רז' מחליף כלים מהו: **תשובה**
סנייהם יברכו הטוב והמטיב אבל
מוכר עבד ולוקח שמח:

שאלה רח' קנה כלים חדשים ולא כשתמע
בהם ומכרם וחזר וקנאם מהו:

תשובה מברך דומיא דאחזקה: וכ"ע
אם צריך ברכת שהחיונו בשעת קנין וכשמשתמע הטוב

והמטיב דומיא דמלבוס' וכ"ע אם כשלובס הקא"פה
מברך פעטני מעיל כרב יאורה' וכמה תפל אותו טעם

שמביא ההגה דתבלה תחדם וכי על מחיטת בהמה הוא
דואג דקוף בהמה לשחיטה ואם מברך הטוב על מיתת

אביו איך לא יאמר תבלה.
שאלה רט' אמאי אין מברכין נותן ארך

אפוס על חמה ולבנה אם ישב
בבית אפול ל'יום' **תשובה** יאבד עולמו מפני

הפוטוס ועוד אין בה תפוכת גדי ארס' בתבתי
בחדושי ה'פע דדיוק למון שנעקרה ע"ז טבאו מלכים

כלחמו ונעקרו בחזק יד ובחרפה
שאלה רז' אם יש לברך חכס הרזים על א'.

תשובה עס כתבתי דתירתי
בעיני דאיכא טיכוי פרכופות ודעות והפלגת חכמה

ויש לצרד דהס לא היו יודעין דבר זה עים לברך חכס
הרזים והוא גילה להם ולפיכך העניטוהו מעום מורה

הלכה בפני רבו ולא דוקא רבו אלא גדול הדור ושם
כאמר דאין בזמן הזה דוים ולא חלק לו כינה דאין

הדיוטות אכן.
ריא' כתוב עוד עס דבשיטתאל אומ' חלק מפני שהס

חלק אלוה ממעל וחלק עמהם. עוד כתוב עס
שכסאומר פיון מדבר היתה או' ברוך א"א אמת' דיון

האמת וקורע. ע"ש דתירתי בעיני למימר ברוך נותן
ארך אפוס ובית גאוס.

ריב' ה"ג בגמ' הרואה קברו ישראל אומר ברוך
אשר יצר אתכם בדין וזן אתכם בדין וכלכל

אתכם בדין ואסף אתכם בדין ועתיד להקימכם בדין
משמיה דרב נחמן ויודע מקפר כולכס והוא עתיד

להחיותכם ולהקיס אתכם והכי חמשה (מכנסך) וכנגד
ע"כ אתה כוכר. **שיע'** על כמה קברות צריך לברך

וההולכים על קברי הכדיקים אמאי אין מברכין.
תשובה היה משמע דמירי בקברות שהס

מומן קדמון שאו אפשר לעמוד על מקפרס ואפשר היה
לו דבקברי כותים שאומר בוסה אומס והוא הכתוב

על האוכלוסא דאין גוי פחות משסוס רובא אלא שכבר
נהוג' ואפשר דלא נתקנה על יחיד דשמא לא הגיע זמנו

זהו דומיא דמרים מגדלח זאינו בדיו והרד' בז כתב
דעל קבר'ח' כמו מברך. וקסה תיבת אתכס למוכח.
אם ראה קברות ובתוך שלמים ראה אחרות מברך.
ואם ראה קבר אביו אחר ל' יום חומר ומברך ריון
האמת דומיא דבתי ישראל בחרבן.

שאלה ר"ג חבירו שחביב עליו יותר ושמח
בראיותו ולא כמסה לאהרן דעל
הראשונים מצטערים אם באלו כתב מחברו וכתב
מטוב מצבו. אפשר שישיע לאזינו ויברך הטוב
והמטוב. אם בא מרחוק להסתח על קבר אביו אפשר
שיברך שהחינו ודיון האמת. הא דכת' הרש"ב אל
דאין חילוק בין זכרים לנקבות זהו בביתו ואחותו ואינו
ואשתו אבל בכנסים אחרות מזהו לשנותם.

שאלה ר"ד הא דהרא"ב דע דמוסף עצמו ואחר
עמו מהו. **תשובה** גס
רש"י בפ' גוד הנסה פי' לא תאכל הכסף היינו אבר מן
החי ולא עם הכסף היינו בסר מן החי וזה כמו מקרא
כדרש לפניו ולאחרי אחריו כמו לפניו ולבני פניו.

שאלה רט"ו מהו זה שא"ר יהושע בביתא
ברין הוא סגנזור על עצמינו
על ליטא אשה לית דוכא ולית דייכא. **תשובה**
בפ' השולח אמר המשקיר עבדו אין לו תקנה לא
בבת חורין ולא בספחה דממונא הוא דהסקיר ואיכורא
איכא עליה ה"כ מאחר שגזרין עלינו גזירות כראה
כאלו הפקירנו ח"ו.

שאלה רי"ו מהו קלף זרובסקוטום וגויל.
תשובה אתן לך קימן
על תטעה הכי אמרו גויל הוא כל העור שלם וכותבין
בו בכד עשר זמן העור שלם חולקים אותו לשנים הכד
החוכין בקרא קלף והעמימי דוכוכוטום וכותבין בו מצד
חוץ ובקלף בכד סכלפי בכד וסימנין הכי תנין בחוץ
בפנים והכי תנין בפנים בחוץ.

ר"ז סומא פטור מכל המצוות דכתי' זלמרתם
ועסייתם ואפשר דדריש הכי כל שיטתו בלמירה
ישנו בעשיה וכל שאינו וכו' וסומא אינו בלמירה
דדברים שבכתב א"א רשאי לאמרם על פה וכן הכתוב
אומר והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו למען ולמד.

שאלה רי"ח אם מותר למלוח הקרבן
באכוק' אר **תשובה**
הסוק' אר הוא מלח גמור שמעמיד הדברים זמן רב ואל
תתמה שהוא מתוק מכל הדברים יש כיוצא הלא תראה
ברמנים מתוקים וחמוצים ולימונים וכאראנגאט
ושיריזאט וגו' וראש גס יש מלח מתוק ומלוח סוף דבר
המעמיד קרא מלח ברית עולם וקיימו שבעלי הקיימא
אומרים שכל יש בהם מלח ובקנה הזוק' אר שמביאים
ממכרים קרוב לשורטו הוא מלוח וכן בראשון והאומעני

פלא: וכן אמרתי שהנחש בראשו וזכינו הוא ארסי
והגוף טוב לרפואה ולמאכל חסוב וכן הקטואין
והדלושים וזאת היאך ימלחו הקרבן בזוק' אר והתורה
אמרה כי כל שאור וכל דבס' ל'ת מ'אל' כי קא מביעא
היכא דאין עס מלח או אחי עסה דבמלח תמלח ורחי ל'ת
דכל דבס: פטות הוא להקפות דהחומץ ג"כ מעמיד
דכל דבר חמוץ יש בו רבוי מלח אבל הוא עצמו אינו מלח
וראה כי ודוסי דנולעים והזוק' אר גופו של מלח:

שאלה ר"ט המהלך ע"ג הזרוע שרוחק
ומוכעו מלכתחו בשעתו מהו
תשובה כל הרוחק את הסעה שעה דוחקתו
ואם מתכוין חיוב:

שאלה ר"ך חבירו שראהו והלך מן העיר
ובתוך שלמים קבל ממנו כתב
אם יאמ' שהחינו כשיבא וכן מהיה המתים: או כשיבאו
אנשים שהודיעוהו משלמו: **תשובה** אפשר דמחי'
מתים לא יאמר דאין כאן כשכחתי כ"א אבל שהחינו
שהוא על ראיות הפנים ואמר.

רב"א נתקבל עדות עד מפי עד על
פלוגי ואח"כ בא איש'א

ואמ' כשעברתי דרך עס שהיה העד הראשון הוא אביו
הנערה א"ל כשתלך אתן פיטורי בתי סכבר לקחתי הגט
ממנו שלא רצה ליתנו ברבוננו ולקחתנו בעל כרחו ומת
אביו האשה והניח דלוסקמא ובתוכה ג' כתבים וכשבא
המוביל נתן הכתבים ונמצא בתוכם קבלת עדות
מאנשים רקים שאין בו ממש על המת וכנראה לכאורה
סכותר דברי העד הראשון ואינו כן עדות הראשון
קיים ואביו האשה היה עם הארץ ראוריותא וכשקבל
העדות יהוא חשב שזהו העיקר לפטור את בתו ולא
החשוב הדברים שאמר לעד הראשון בהשבו שהוא נער
זבעי שיטכח אותם או שלא יביע למקום האשה ומ"ס
שלקחתי הגט בעל כרחו בתחילה קראו פיטור סול
טו"ר זהו הכתב ששלח שקראו גט נמצא שהעדות
הראשון אינו בטל ואמר שלא רצה ליתנו מדעתו סכן
הוא אמת שהלך לו מן העיר ולא כתב גיטה כפי
ההכמה והוא לקחו בעל כרחו שמת וקבל עדות זה
שלפי דעתו זה מהירה. כבר הוכחתי בכתבים שכל מה
שהתירו חז"ל מלך נתנו לך מן התורה הכטבע בחזקת
מת והם אכדו ואח"כ אמרו דכלמן עד מפי עד וכו'
וכן חזקת בל מי שכתקע שמו שהוא מת ואשתו מתרת
מן התורה והם א"כרו שורוהתירו בעדות כל שהוא
ע"כ כל המהמיר בדבר אינו הלל מן המתמיהים

אמר המניח את העד ריק ופוחו או אם השדוהו
בעדות זה לא ימנה אדם להתיר ע"פ עדותו כי י'זכו'.
וכל כן כתב משהר"ק זכ"ס ותבין ב"ד קבלת עדות
כדי לדון כ' פיהו נזהרין כלל ליתנו ביד האשה או ביד
קרוביה

עם אמה אימה מוטלת עלת ללמדה מ"מ קפוא דתברך
האם ועוד ק' לטעם הא' דמי פטרו מלהוכיחו וא"ת
שאינו יכול להכותו מטום מכה כמו הגדול ליתא גדול
לגבי הכא היינו בן כ"ב שנה וכן ק' ויזכיר שעברו עליו
י"ב שנה ויוסרו למשפט כל ג' חדשים

שאלה רכ"ג מה הן המזנות שאדם דש
בעקביו **תשובה**

טועין הם האומרים שהעקב הוא תחתית הרגל אלא מה
שאחריו הוא דוק ותסבך עוד דע שאכזבנות הרגל הם
הרגל והפשוטות עשוו כמין כף קרני כף הרגל וכן ביד
האכזבנות הם היד והפשוט הוא כף היד והפרק סבין
היד לקו' ברו' הוא שיעור הרגל שאם מהלך האדם על
ארבעיהוה שיעור היד כשיעור הרגל ולא ילך באלכסון
ומדרון ברוך סברא את האדם בתחמה והולך אותה
קוממיות להבדילו משאר בעלי חיים והיה ראוי להכניס
טבח זה בכלל ההבדלות וכמו שיברכו אותו הכותים
ופי' שאדם דש בעקביו בפסקים וכתבים תמצאהו אס
העתיקו אותו התלמידים מהכונה מצעדיו גבר כשהולך
לדבר מזה טכאסביס לו כראמדין סכר פכיעות
איכא ומש' ע' למה לא נבראו כפסוס לארס וחזל אחרו
שלעתיד לבוא הק' בה עושה כפסוס לצדקיים **תשו'**
כדי שלא יחא קל לרבר עבירה ושיהיה לו סכר פכיעות
ובעוד שהולך לחטא רגליו יעכבוהו ויחזור ויכרו צערו
אזנו ותשליכהו ענתו גם בדרך כשהכל הולך

שאלה רכ"ד מהו לברך ברכה שלא הזכרה
בב"מ **תשובה** ברכת

ה' היא תעשור' הרא"ס פ"ק דקדושין גבי ברכת
הכבוד אשר קרע עובר במצי' אמו לא מצינו שמברכין
פוס ברכה שלא הזכרה במשנה או בתוספתא או בגמ'
כי אחרי קידור רב אשי ורבינא לא מצינו סנתחדשה
ברכה וב' פק דבתובות בברכת אשר נב אגוז הביא
בשם ה"ג וכתב דברכה זו תיקונה הגאונים ומכתבר
לברכה (תרתו) ז'ל משום דדברי ה"ב הן דברי קבלה
א"כ יהיב טעמא לבני אשכנז וליה לא סבירא ליה וטוב
לברך בלא מלכות' עלה ברעתי לו' שלא אכרו ברכה
שאונה צריכה אלא כשלא נזדמן לפניו ע"מ שהוא מברך
דכראה דמוציא דבריו לבטלה אבל אס הוא לפניו יברך
וטפור דמו ובזמן אב לכולס דלעת חדשה ודעת האומר
דספק ברכות להקל הוא שיאמר על הספק דהוי ספקא
דרבנן וכל המרבה לכפר בטבהו של מקום ה'ז משובח'
שאלה רכ"ה דינא דמלכותא דמציא היאך
האדם נידון בכל יום ויום

שאלה רכ"ו מה טובה של ברכה שפטרונו
מעטפו של זה **תשו'**

כתב זמ כיון שאם מת פטור האב מעטפו וטעם זה יס
בו רוח אבל ה"ל לברך ג"כ כשגדלה הבת שכתבו
ובמותיו מתים כשהם קטנים בעונו ולטעם הראשון
סעעס האב לפי שלא למדו אפשר מכיון שהבת מתגדלת
לכל

קרובה אס לא פיש בו כדאי כדי להתורה בו בפשוט
מטום דחיישן פן תלך האמה לכפר במקום שאינם
בעלי דעה ותבא להנשא בחשבם מכיון שנעשה ע"י ב"ר
שכל הכתוב עם די בו והותר להשיאה שאס לא כן לא
היו כותבין אותו ב"ר עיין בהרי"בם סי' תק"ח וטעם
כתב דיע' לנו לכתוב קבלת עדות א' אף כי אין בו דבר
מקפיק להתיר את האמה כדי שיהיה אצלנו שאס יבא
עדות אחר ויטרף עם זה להתירה ע"ש ועיין בתומת
ישראל סי' ע"א שהקשה דהוי חזי דבר מכל עד ואכן
קיימא לן דבר ולא חזי דבר ותיריך הוא ז'ל סני תירוצים
מה יבא ראשונה דמעיקרא זה המקבל ה"ב עדות על
שיהם נעשה הוא עד פלס ועל פיו של זה המקבל אנו
סומכין להתירה: זאת ועוד דהכא לא הוי אלא גילוי
מלתא בעלמא ע"ש ועיין בהרב בעל פני משה ח"א סט"ו
ומה שהוצרך לתירוץ סני נראה דתקשה בתירוץ הא'
דכ"מ כשלא היה המקבל ב"ר דכא' חשבי ליה או שלא היה
א' ממש אלא שקבלו הסני עדות פנים דאז הוי ג"כ
חזי דבר ולא דבר פלס מאז דלא סמכין עליה ולכך
הוצרך גם את הסני ודוק והבן: אס סני ישראלים היו
מרבדים או שואלים זה לזה או לגוי א' מה נעשה מפ'
וגוי אחר שמע דבריהם ויבא גם הוא בתובס והשוב
מבלי שפאלוהו דבר אע"פ שכתבון להסיר הספק ואשי'
מאל במה אתם מרבדים חסוב מקיח ל"ת ועיין רי"בם סי'
ס"ף ומהרי"ק דינו מ'לת סי' י"ב ומהרי"קם כתב שאס
הדבר ברור לא פלוג רבנן בין גוי מכיר ברת והודית
ויודע שישיאנה ע"פ בין מי שאינו מכיר: ספק מ'לת
אזלין לחומרא: גוי שבא לקהל וספר המאורע יס
להסתפק אס הוי מ'לת עיין מהרי"ב ח"ג סי' ב': כתב
רי"ב ח"א סו' דדוקא בעדים הולכים להקל משום עגון
ולא מקילין בגופו של עדות וכן כתב ח"ג סי' פ"ט וכן
דעת הרא"ס סי' לו' והר"בז חולק על זה סי' קכ"ט היבא
דאמר נהרג סתמא: כי היכי דאמרינן דמי לא פויליה
להוי גוי גופיה חשיב מ'לת ה"ה נמי כי פויליה על א'
והשוב להם הגוי על יהודי אחר בכלל דבריו חשיב מ'לת
גבי יהודי סני אע"פ ששאל על הא' כן דעת מהרי"קם
עיין רי"ב ס' ב' והרש"ס ס' פ': נראה מהפוסקים שאין
צריך להזכיר עם עירו ולא פוס הכר שהוא מעיר פ' אחר
שהזכיר עם אביו עיין הרא"ס כלל כ"א ס' ב' סו"ך לכו' י"ז
בס"ע ק"א: ועיין דין כ"ג ות שובת הר"ס אלסקאר סי'
ס"ז ועיין מהרי"ק שורם קט"ו:

שאלה רכ"ז מה טובה של ברכה שפטרונו
מעטפו של זה **תשו'**

כתב זמ כיון שאם מת פטור האב מעטפו וטעם זה יס
בו רוח אבל ה"ל לברך ג"כ כשגדלה הבת שכתבו
ובמותיו מתים כשהם קטנים בעונו ולטעם הראשון
סעעס האב לפי שלא למדו אפשר מכיון שהבת מתגדלת
לכל

לכל הרבנים הוא ויום הרין הגדול ויום לדרבים פשוטים
 ד"מ ברה וסבו לדין על מצות ציבית ולא ידונו על שאר
 מצות ובכל יום ע"מ תפלין ובכל רגע על הרהורים רעים
 ובעזה - משל למלך שהיה לו מנגן והרב את הכסף אמ'
 לא ועשו לו מאומה כי יש לי צורך בו כלרה יומא בידו
 וחתכה הרופא בזה המלך להרוג המנגן. **אמר**
 המלכה דע כי יש חוסן בזה למיתה שלא דוקא שימות
 אלא שתתלק ממנו ההשגחה האלהית לבד וישאר
 מעותקד אל מקרי הזמן כבהמות הסדה ובאופן זה
 פתלקה הסבת הרא"ב על שהשיב על רבונו אל בפ"ג
 מה"ל תשובה שכת' ואל א"ל לא כמו שהוא כומר שבשאת'
 רשעים כחתמין לחלתי למיתה שמור מתיס ואינו כן כי יש
 רשעים חיים הרבה אלא כחתמין לחלתי שלא ימלאו
 ימיהם שני הדור סנגזרה עליו ועיקר דבר זה כיבמות
 עכ"ל שאין לנו צרכים לזה כי דינו אל בהיותו חכם
 ופלוסוף אלהי וטבעי לא וכל להכחיש שה"ת מעמיד את
 בראויו על דר הטבע ולא על קו הרין הגמור דא"כ לא
 עבקה חיי לכל בריה אבל על האופן האמור וצדק חוקו
 ית' שלאדם שעינותיו מרובין על זכויותיו מיד הוא מת
 רכה בזה שימות על האופן האמור והיונו שתתלק
 ממנו ההשגחה אלהית וישאר אל הטבע שהוא מקרה
 הזמן שאם יפגע בו האריו יאכלנו ואם יאכל דבר המיוק
 שיוקמו ואם אין שלום בעצמיו ובר' וסודותיו שימותתה
 שאין כן ליראוי ה' ולחוסבו שמו דבהם כתי' רבלי חקריו
 ושמו וידע ה' ימי תמימים כשם שהם תמימים כך
 שנותיהם תמימים וכו' וכמו הם רבים אשר אין צורך
 להאריך ו'קל. ואבב ראיתי לגלות לך דעתי בהכמה
 לפי הנמצא כתוב בס' בקברת רבנו ור"מ ורבי יהודה
 דס"ל רכל אדם כחתם דינו ביו"ד הבטויים קחו לפי
 האמת וכברת ר' יוחנן שהוא בר פלוגתייהו הוא הוותם
 ככתבים לחלתי הסדויקים והרשעים. וכדי שיעלה
 זיווגם ופה כ"ל רצחך לחקור מקורת הפתקין אימתי
 הוא וכפי הנראה דברי רבנו ור"ו צדקו יחד כי הסדויקים
 והרשעים נבמר דינם לחלתי ביום ד"ה וככתבים
 וכחתמים בו ביום אבל אינו כמסר הפתק שלהם עד ויה"ך
 וזהו שאמרו רבין רכל אדם כחתם ג"ד ביו"הך דהיונו
 החתימה החתימת ומפורקת שהוא מקורת הפתקין
 שהוא מתעבת עד ויה"ך ושתו חתימות שנו כאן כי
 במירוי שדמוין למלכותא דרקיעא כשין מלכותא דארעא
 ועינינו הרואת במלכות ארום אשר יש להם תכסום
 מלכות ומשפט שלא די שהפוט וה"בד וגזרו גזרתם
 ויחתמהו כי כל עוד שלא כתפרקמה במקורת הפיתקא
 ליד בעלו המשפט וגזרתי דולויהו כחשבת כאילו איכה
 ואחר שהיא פמקרת אין הפתקין חזורים ריקם עד
 שתתקיים ספור גזרתם סנגזרה. אף הכא בב"ד
 הגדול של מעלה בצדויקים וברשעים אף שכתבים

וכחתמים לחלתי בר"ה מכו דינא עלאה אין הפתקין
 כמסרום עד ויה"ך והבטויים כמסרום תלוין ועומדין
 אולי וחזרו בהם בו"י תעד ויה"ך וג"ד נכתב וכחתם בו
 ביום הכפורים שהוא ויום מקורת הפתקין של הדיוק
 והרשע ולפיכך אמרו רכל אדם כחתם ג"ד ביו"הך לצדוק
 ולרשע נקראת החתימה מקורת הפתקין ולבטויים
 הכתיבה והחתימה ראשונה אשר היא מתקיימת
 במסורה ויום הנשענא רבה כמאמרם אל על ענין חיבוט
 הערבה ויש כמך לזה בזהר פ' פקודי ל"ה תא חויבומא
 דר"ה עלמא אחרן וכו' דינא קדישא קבה ויתוב וכו' ע"ס
 ובזה האופן דוק ותפכת כי כמאז דבריהם מכוונים
 אל כבנון א' ולא מפסיקן פלוגתא בהריוהו דרבנן ור"ת
 והבן אחר כתיבה אמר לי חד מרבנן רכבר כמאז כתוב
 בספרים ועל שםם ואמר.

שאלה רבן

כמאן מפליגן האירכא זה חוסם
 תחילת מעשין כמאן בר"ה ומי
 איכא ספקא קמיה דמחא וכן כמאן מפליגן
 אמרוי וקטרוי וכו'. **תשובה** התורה אמרה
 שאל אביך ויגדך לא תסור אפי' ואמרו לך על ימין
 שהוא שאל ובמקומו של דא היו נשמעים אליו נגד כל
 חכמי ישראל וכרתים עבוס לעשות פחמים לעשות בלי
 ברזל למילה. ואם זמות ידלפה.

שאלה רבין

דיין שהחתימותו חכרוו וחתם
 פ' הריון אל' דפי' אחרי
 רבים להטות מהו **תשובה** הולך רכיל מבלה
 סוד ואף אם יתקן דבריו וגילה דעתו ברבים דלא
 מדעתו חתם לא מצול ויחזר ויחתום שם.

שאלה רבנא

אם יברך על העכבים.

תשובה

דבר זה נשאל להרש"בא וההביל לשואל
 דאין לברך אלא על גמר פרו ויש לדקדק דהמאזל שאל
 אם ברך על הבוסר אם יש לחזור לברך על העכבים ומה
 השיב לו שאם אין אתה הולך אחר גמר הפרוי ויברך על
 הנץ וכו' כלומר לברך על כל שינוי אלא ודאי שאין לברך
 אלא פעם א' לבסוף. ואין מכריח סיבך בכוף מטעם
 דאם לא כן יבטל לברך ע"כ סיכווי או משום הא יברך
 בתחלה שהוא החידוש הא' וסוף דבריו יש בהם מן הקושי
 ג"כ שכתב וברבות אלו של רשות הן ולפי' די אם יברך
 על גמר הפרוי ע"כ משמע דמשום רשות כגו בגמר פרו
 דאם היו חובה ה"ל לברך בתחילה בשעת הנץ ואין
 יסתלקו דברי הכל שאם יברך על הנץ יבטל לברך על
 הבוסר וא"כ על העכבים. ועוד דמה הבל יש בזה
 מאחר שאנו רואין שינוי בברכות ההנאה שער שלא
 הגיע כפיל מברך בפ"ה א"כ העץ ועל התירוס בפ"ה
 דעל פנים חדשות הולך ומברך ראשתנו למעלותא
 ככ הטוס או פ"ה בקמח שהכל שלקו עב במ"מ שאור

פת המזוזה: ויש להליץ בערו דהתם סוכו ברכות אבל ברכה א' על פרו א' כמה פעמים אין ראוי: (ולאו ק' הוא):

שאלה רכ"ט

מיתה על א' מהם ובא חבירו וכמסר במקומו איזה מהם ערוף: **תשובה**, לא היה ראוי להטיבך ע"ז אבל מאחר שמצינו בהוריות כשנשאלו י"ב דברים שהטיבו ע"ד בורות לא אטיבך ויקם ע"ז כאמר ענה כסיל וכו': רב יהודה כי הוא בדיחא דעתיה או טיולי מומיה חללו של עולם הוא קאמר להו והילל הזקן ע"ט עם חסכה לא כמעט מעשות כן: מתוך דבריך ניכר שאתה פחמי אם קרית לא סכית או פוטה שבעולם קשה כמות אהבה מי כתלה במו הוי אומר קטן כתלה בגדול: הלא תענה מהכמכר אוהב את גופו יותר מחבירו שהניחו בפער צא מעלי:

שאלה רל

מי שאכל הפרי ולא בירך עליו שהחיינו אם יברך באכילה סוכה: **תשובה** אין לך צו אלא חדושו שלא כהגו לברך אלא בפעת אכילה וכיון דארחי ארחי:

שאלה רל"א

אם בירך על הניבדאס שהחיינו חזר ומברך על הסרי"זאס: **תשובה** זה הביאז הב"י בעס ת"ה ויש להקשות עליו דהיה דעכביס שחזרות או לבנות לא משום דתרי מיני נגעו בה אלא שאותם של היתר כיכרות הם ואין יעלו את האוסור ור"י סבר מתו סיכול לטחכס ולערב: וההוא דפועלי' נמי לא משום תרי מיני אלא דלא הוי ממה שאתה נותן לכלו של ב"ה ובגמ' היה עושה בגפן זה לא יאכל בגפן אחר: ועד שאנו למדן מכאן כלמוד מכלאים דתנן כל מין חטאים א' כל מין תאכוס וגרוברות א' ותורם מזה ע"ז וזה נראה ככותר למה שפסק ראס בגך על העכביס לא יברך על היון וכ"ט הוא ומה יין ועכביס דהאי שמא לחוד והאי ס"ל וכל א' קובע ברכה לעצמו כתב שאין לו שהחיינו ב"פ פעמים שחורות ולבנות דחד שמא אחד ברכה לכ"ט והסרי"זאס הכל ברכה א' ומין א' אלא שזה מתוק וזה חמוץ ועיין לעיל כי ר"ח ורכ"ח:

שאלה רל"ב

אם יברך שהחיינו על זין חדס **תשובה** הביא הב"י בעס אגור שמה ר"י מולן ככתפק יאמי או דלא שבקינן פשוטותיהו דרבנן משום פסיקיה דמהר"י מולן ועוד מכתבר טעמיהו כיון דאוסתנו למעלותא וכפיר ומשמח וקבע ברכה לעצמו גם על חדושו וברך דפניס חדשות ב'ל: מיני הגביס (פיראס ושחפין סירוא"ילאס ורמנוס) ותאכוס ועכביס ורכ"ב מין א': ומס' ע' אם יש לברך שהחיינו על פת חדס ממ' סגבי ויין יתבאר לך

שאלה רל"ג

פרי המתחדס משנה לשנה מהו **תשובה** ההגה

הביא דין זה משס ה"כ לפסוט וה"כ נכתפק בו ואפשר דע"כ לא נכתפק הב"י אלא לברך בכל פעם אבל בפעם הא' פסוטא ליה ומשום הכי לא הזכיר הה"גה סוברך ב"פ' ומה שהביא ההגה בעס ה"ר מנחם לא כן הוא שלא כתב הר' מנחם שהלחב"ק אין לה זמן קבוע לגדולו וזמן ועת יס לכל הבריות ומה שזכרין פרחוס חוץ לזמנס מחמת הגננים הוא שמברוחין את הארץ להוציא דבר שלא בעתו ומ"ט שאין אומרים עליו שהחיינו הוא מפני שמקיימין אותה בארץ בלחותה ואין עס היכר בין חדשה ליטנה או אפשר מפני שהיו אוכלים אותה במקומה כמו במקומות אלו' לפי זה אחרונ' שהוא דר' באילנו משנה לשנה אין לברך עליו שהחיינו ואין ללמוד מכאן שאין לברך על כל מיני ירקות

שאלה רל"ד

אם מותר לחתום הדברים שטועים בני אדם ומשתמעי לתרי אנפי **תשובה** אם לחדודי לתלמודים הוא דעבר ספיר דמי להבין משל ומלצה דח"ו ואי להטעות בהם בני אדם ולהטרוהם עו בר בבל תונו רזו הונאת דברים דאיכא בגבית דעת

שאלה רל"ה

הם מותר לכתוב תשובה קודם טעוין בה **תשו'** ליתא לררב פפי מררב כחמן דלמחזי כסיקרא לא חיישינן

שאלה רל"ו

איבעינא להו ברכת הפרי ושהחיינו איזה מהם קודם **תשובה** מריש הוה אמינא דערוף טפי להקדים שהחיינו לברכת הפרי ביון דאפילו עכשיו אם ברך שהחיינו על הראייה כלבר לא הפסיד ומוטב שלא להפסיק בין ברכת הפרי לאכילה שבתו וראה דיש להקדים ברכת הפרי כמו שמצינו בלולב וחטובה דאנו מברכין תחלה ברכת המזנה וה"כ שהחיינו והכי ערוף טפי דעולה לכאן ולכאן

שאלה רל"ז

אם יש לומר שיר של חול ברח' **תשובה** מההיא דמתקלקלו הלויים בשיר אין ראיה דאפשר שהקלקול הוא שלא אמרו סורה מל"ט

שאלה רל"ח

מי שברך על הגביסה ברח' פ"הא מהו **תשובה** אי אפשר דיבא דא"כ היה להם לתקנה לכתחילה שהיה ברכה וותר פרטית

שאלה רל"ט

למה לא הרגוהו אחיו של ראובן מדיון' כח שבא על פלגס **תשובה** ע"ז כאמר וישמע ישראל ואח"כ שליערב כיתנה תורת ישר' ולפיכך דנהו ברוך ישר' סכטור

שפסוקי ספסופים בבית דין של ישראל וזהו ויהיו בני ישראל
עם פנים לא היה נדרון בדין ישראל לא היו אלא זה : וזה
תורה כזה לנו מסה מורשה קהלת ועקב שהתורה כבר
כיתנה ליעקב ולפיכך יחוראובן ואל ימות ואל ולמה
לא שתפרסם כתיבתה עד הכה כדי שתכתן ברוב עם
הררית מלך ויהי בישראל מלך וגומר :

שאלה ר"מ הא דרואה כושי מברך מהו :
תשובה כראה דהוינו

א' סגולד כושי ואביו ואמו לבנוס אבל על בני כושים
כראה דאין לברך על הראשונה אנו מצטער' אבל אח"כ
מנהגו של עולם הוא דכושי ויליד כושי : ואם הם כושים
וילדו לבן כההוא מלך הערב אפשר לו ברוך הטוב :
עוד ש' ה' הרוחה אר"בל הרוחה את הברקנים וכו'
מתבני וכו' יש לדרקק דהא דמותיב לר"בל תיקמי ליה
מאי שנא רישא ומ"ס כיפא ז"ל רכ"ד דמקשה דטעמא
דרישא משום דהוי מכוער וכיפא משום כיעור ואיכא
במי חקרין אבר או בשר ואו' משנה הבריות ודין האמת
כמי וכתווי הראש יש חקרין שערות וכיעור ופסיוני ולא
דמי לקרח שאין שם כיעור וחגיגה הרי מהלכו משונה
והוי כמחוסר אבר ומכוער במהלכו ומוכה שחין הרי
בשרו כבשר המת וכאלו חסר ומאוס ובהקנים חסר
מבשרו במקום המכומר כערסום אבל לר"בל קשה
דאמאי לא קאמר דמברך ד"ה כמי ומשני דהוא איורי
ממני אמו ובריתא (אח"ר) והו"ל כבודי ארס ואין לברך
משנה הבריות שלא נשתנה מתחלה בריותו.

שאלה ר"מ אבא בר מרתא דהוא אבא
בר מנימוי כיצד יכתבו

בגמ' **תשובה** כבר כתבתי שהשם המפורסם
יותר וכתבו ראשון וכן מה שקורין פ' בעל פלונית אם
הוא ניכר וכן מר קשישא ומר יבוקא ודע שיש הפרס
היכא דאמר דמתקרי או דהוא דמתקרי הוא שם שאינו
ניכר והוא ניכר :

שאלה ר"מ מה ענין אבא פ' דמתקרי

אם הוא מדבר בערו
הו"ל דמתקרינא **תשובה** דע שקודם הראש
היו כותבין בלשון עדים איך פ' מגרס וכו' והראש ככלו
ולדרך הראשון נשאר דמתקרי ולא חסו לה אכסר משום
הא דמדה אבא איכו בר יסודה דהוא איכו' גמליאל :
ואפשר לפרס דמתקרי כמו כל הנקרא בשמי קרוי
שהוא שם הנקרא בלשון ליאת אדו ולא קי סי לייאמה
שהוא שלא לנכח .

שאלה ר"מ מי ששלח מעותיו ביד שליח

ושילם לבעל חובו ולא לקח
ממנו וכתחייב השליח לשלם טהב"ח אמר קוטרואי כינהו
מי בעיא אם ישבע המשלח שאינו חייב לב"ח כדי ליטול
מן השליח . ת' אפשר שע"כ אמר אין ארס נשבע וכוטל .

שאלה ר"מ ב"ד שנתנו מעות יתומים
קרוב לסכר והבדילו היתומים
ועדיין המעות הם מותר ועוד אם בוטל המתעבך כיסם
מה דינו **תשובה** יתמי דאכלו דלאו דידהו לזלו
בתר שבקיהו . ולפניה אפשר דאין לו עליו לא תרעומת
ולצאת ידי שמים ישלם .

ר"מ זוכרני טראיתי במדינות אוטליוח

גוי א' כבן כ"ה פנים שכולד
דבוק עם תאמו עד הטבור חזה כנגד חזה ושם נדבקו
והוא היה הולך ושלם כשאר בני ארס וראש הקטן מוטם
לכד א' ורגליו תלויות ומב עות עד ארכובותיו של גדול
ולא היה בו הרגשה כלל אלא כאבר שכתבטל חוסו
ונתקייס כך כמה פנים עם תאמו . נכתפסו ההורגו
מאי ואם מלין אותו ומתיבן הוא מתקייס מה שמתקייס
כ"ל שטבורו דבוק עם של תאמו והכבד של אחיו סולח
דס דרך שריון לכבד שלו ומשם כיוון כמו במעי אמו :
ואפשר לזכו כדון גוסס ומלין אותו וממעט חלק ורואה
ולכל דבר דינו כגוסס ואם יבדק משנה הבריות כתבתי
בפי' הש"ע דעל הגדול אין לברך ועל הקטן או דיין האמת
כי רוב גוססות למויתה ומברך על הגוסס אפשר דישא
והוא דקורע תוך כדי דיבור לא פליגא אפשר דלא מוירי
בגוסס ושם נאמר דעל בעל חטוורת יבדק ג"כ שם י"א
דרוקא ע"מ שהוא מצטער כתב ב"ד ק' מעל וקוף שאינו
מצטער וזה לא קשה דלא אמר הראב"ד דלא יבדק אלא
דיין האמת אבל משנה הבריות יבדק .

שאלה ר"מ מי שפסל בנעומוס חבלו

עשרת אלפים דינרים פיוכה
בהם אחר עשר ואם ירצה למכרם עכשו ותמו לו חמשה
אלפים ובעלי המס פני היה והעשיר סימכרס ושלם כפי
ערכו וימכור זכות והוא און' עמי היה : **תשובה**
דינו דמגזתא הכי דינו דזה נהנה זזה חסר זו מדת
כרוס וכשיגוע זמנו ופדע בסבול עשרת אלפים ועכשו
לא יפרע אלא בסבול ה' אלפים ויכפירו .

שאלה ר"מ כמה שיעור השמן שיתן בדי

של שבת כדי לברך להדליק
ואם כבה בתוך זמנו אם מותר בהנאה . **תשובה**
דבר שמצותו בלילה כל הלילה מצותו ואם איש עני הוא
ישכב באפלתו ולפחות יקח כשעור בעורה ולפניו וכו' כר
קדושה יש בו .

שאלה ר"מ יבא העם ולקחו סתי

תינוקות העומדים לימול הם
יש להם דין קדומה . **תשובה** אחי סגולד ראשון
כימול ראשון .

שאלה ר"מ בוורונה היו מראין ב'

אפרוחים שהיו דבוקים מן
הגד כנראה שהיו ב' הלמונים והיה להם ב' ראשים ו' ב'
נארוס

זוארים וד' רגלים ואוכלים הסני ראשים מהו **תשו'**
 ברוח היא משפת ימי בראשית ולמ"ד דארס כבדא כן
 אפשר שכל הבריות ג"כ כבדאו כן אם יחיו י"ב חדש
 ישחוט סני ראשון כאשר שלא יבא לרדי שהיה
שאלה ר"ן מי שבאה לו שמועה ורעה
 להחמיר ונהג אבלות אח"כ
 הודיעוהו שקרובתו היא מהו **תשובה** המתקפה
 על המת יותר מדאי על מת אחר הוא בוכה ויתאבל
 בתחילה שלא יבכה ע"מ אחר.
שאלה ר"נא העומדים בירושלם תו' אם
 יאמרו והביאו לירושלם עיר
קדש תשובה זו היא בואה ריקנית ועל אחינו
 ג"כ אכן מבקשים.
שאלה ר"ג מי שאמר הריני בתענית
 עד שאפנה פ' זה ובין על
 אוכלים והכנסן זכה את כדורו מהו שפלוט ופנה פרקו
 כההוא דרורמות באוכלים דתאמינו מובעיה לן.
תשובה וקלתי למהו ופנה או יבלע פחות
 חכמו עור.
שאלה ר"ד עומן פתחה להסוכי ביום
 מדרקין טמא יבש שקורין טאככבור :
 סוקאנקוד קקקוד מהו **תשובה** הכי אמרו כל
 דבר שאין בו עכס אינו מתקיים י"ב חדש מכלל דהא שיש
 לו מתקיים ואין ראיה מההוא דסמרו יין. ולאחתי חולי
 אומרים שמי הטלויא שקורין מירי אחי בערבי טובה לו
 ולאפה לפתות קערה מהם במלח וטוב לו להוציא ע'
 האל אח' ביקו כו הדברים יבעים לבוף ומה מיגע הבוף
 לברר האוכל מתוך פקולת טוב שיתגע בדוד ואם היו כל
 האוכלים מוצאים כך היה טוב לארס אלף טחך אוכל
 וטעם.

מיו
מיו
יסס
חלו
מת
יוח
לר
קו
טה
יל
פו
נו
ס
ח
:
ה
י
ז
ז
ז

שאלה ר"ד האומר לפועל לך והבא לי
 מים או עפר מהו יש לו דין
 מוכר או פועל. **תשובה** מההוא שמכרו ללקט
 מציאות משמע דים לו דין פועל מהו יש לרחות ראם אחר
 מהם וכול לחזור בו מאחר שכעשה ממנו של פועל דין
 מוכר יש לו כי לרבר המוכר את הפועל לעשות בשלו.
שאלה ר"נה שלחתי סיביאו לי אותו רב
 שקורים סאקקוד אמרתו
 מה רבו מעשך ה' הכי הוא ארוך כלטאה עם זנב
 וראשו כדב שקורין ג' ופאלו וס לו חוט הסדרה
 וקסקשים ודים ורגלים כארס בג' פרקים וחמש
 אכבעות עם פרקיהם וכמין כפרנים בקוף: אמרתו קוד
 ה' ליראיו שקבלו כל הסהור בים טמא בובעה מי יגיע
 לקורן וזכר כל הכבראים: כסף גדול כסתפקתי באותו
 דב' אחר שהתרתו אותו אמרתו ה' מה היה לי וימן ה' רב
 להטעות אותי למה תעשה כה לעבדך ליעקב ויאמר ה'

שאלה ר"ו מי שנסתפק בברכה כיזכר
 יעשה: **תשובה** יקח
 תינוק דלא חכים ולא טעם ולא כההוא דתפילין דיודע
 להבחין בין ויהרוב לויהרג ח"ו אלף תינוק שמתחיל
 לרברקור' עמו תיבה בתיבה ואם אין עמו תינוק יתענה
 כל ימיו

שאלה ר"ז בנות דרוקים בזמן שכהגו
 ללכת בדרכי ה' משם משמע
 שהיומהם נהגות בדיני ישראל ובוראוי שהיו נושאין
 מהם וברעתי להתיר במתקיהם ולזאת ידו כל ספק
 ניכבסונה דניודי ולא יהא עס חשש כלל: ואמר מהם
 סיקבל דברי חברות את במתיוכו נתן לוראיות ברורות
 של התר שאין להסויב אודיעם בזמנם דבררבן עבדין
 עובדא ובתר מותבינן תיובתא' (להלכה ולא למעשה)

שאלת ר"ח ממני למה אנו מתפלל
 ערבית עם טלוית ותפילין.
תשובה סעד גדול יש לי ובתחילה אני טוען כל
 הקורא ק"ס בלא תפילין כאלו מעוד עדות סקר בעצמו
 מי התיר זה בק"ס של ערבית הלא תעשה שאין מקבלין
 עדות בלילה אמר בס' משעביס כרות דלוקים מעידים
 (וכבר כתבתי בפסקי' שרב אלפס פ' א"ד כתיב להוקד)
 והא דהלכה זאין מורין כן הוינו להניחם לכתחילה
 בלילה אבל אם הם עליו והוא מעבד ער אחר שיתפלל
 מצוה קעביד ועיין בס' הקומץ גבי ועד מתו מניחין
 ותמצא כדברי. עוד ראה זה מצאתי כו' לרב נטרוחאי

ועסקתם

ושאלתם תפילין לאחר שקיפת החמה רבותי הכי עבדו כך ראינו מהם שמכיוון אותם קודם שקיפת החמה ומתפללין בהם מנחה ואם יש טעה שצריך לשמורם וכו' הוא מתפללין בהם

שאלה רנ"ט מה שהביא ב"ר דפ' קדש וכו' יבואך עושין קלף דק היה כראה

שצריך להגיה. **תשובה** אין צורך דקרו לט' כי יבואך ארוכה לפי שהיא דחוקה באמצע אבל והיה אם שמוע א עפי שהיא ארוכה יותר כיון שהיא מבחוץ ירחק לחוץ

שאלה ר"ס הא להביא הב"ר דמראמרוקן אם הברזל בשתייהם ואם

הזכיה הב"ר דכל הטועה ומזכיר מאורע שאר ימים בתפילה שלא בזמנה לא הוי הפסקה וקשה דהתם הלילה ראוי להבדיל בה ומה ראה לנו שמזכיר ד"מ ביום חול את יום השבת הזה או את חג המצות: **תשו'** בס' הלבנום מלבית זה דלא דמי ללא התפלל ע"ה מנחה שמתפלל ערבית שתיים ומזכיר רח בשתייהן דהתם כל היום ראוי להזכיר רח וכו' ע"פ ואבתי לא הוצרכתי דלמי שהתפלל והבדיל אין ראוי להתפלל הלילה עוד ולהבדיל אבל כל הלילה כשר למו שלא הברזל לכל ארס: ומה מאד קשה בעיני ספק זה דמי שמצא סקרו בתפילתו שנתעלה לו זה כראה הסך הב"ר דא"כ למה בשלו תפלת עכנו משום שמה ומצא סקרו בתפלתו וימצא ומה בכך ואני לא הייתי קומץ על הוראה זו דרברי יחיד הן והייתי חוזר ומתפלל בלא תוספת דאין לך תוספת גדול תקושייתי:

שאלה רס"ז מאי טעם דבמבטל ואופה בעינן שאפה כשיעור בשבת והזורע משהשליכס ע"ג קרקע מוחיוב: **תשובה** משתברא דבמבטל ואופה עדיין במרו בודי ארס שצריך להגיס בקררה ולחתות בגחלים אבל בזורע הכל בודי קמים:

שאלה רס"ז איבעיא להו חוטין הזורעין בקרקע שלא הסריסו אי כמנחין בכרא דמי או בטילי לבבו קרקע לעכו אונאה או לויטבע עליהן וכו': **תשובה** כפי מ"ס לעיל וממה שאכתוב דכל המחובר לקרקע שצריך לקרקע אלו בא דכ"ע ה"ה כקרקע והרי הוא כעובר במעי אמו ובזה יש לומר ג"כ טעם להא דלעיל דחטה בתוך העפר כעובר דהו"ל רח אמו אבל הבשר בתוך המים בקררה אינו כלום אם לא ע"י האור וא"ת עובר במעי אמו ממי אם לא ע"י חום טבעי ולחות שרשי כמנח בכרא דמי: לא אמרת כלום שהטיפה יש בה כל הכחות הכל' וכן החטה היא כמו הטיפה והארץ כמו הרחם:

שאלה רס"ח מי שאמר ברך אתה ה' אלהינו ולא הזכיר מלכות

מהו: **תשו'** מלכות שלמה היא כמו שמוע ישראל: **שאלה רס"ט** הסוכר את הפועל לעשות מלאכתו ונתן לו מלאכה קלה הימנה מהו: **תשובה** בשלו הוא רשאי: ופרעה גזר על הזכרים מלאכת הכספים אוכלוסי דמתחיל אל' עח

שאלה ע"ר הא דיסן עולה למכין עשרה כראה דהוינו כשפניו מגוליס ראה מצואה בעשפית

שאלה

ושאלתם תפילין לאחר שקיפת החמה רבותי הכי עבדו כך ראינו מהם שמכיוון אותם קודם שקיפת החמה ומתפללין בהם מנחה ואם יש טעה שצריך לשמורם וכו' הוא מתפללין בהם

שאלה רנ"ט מה שהביא ב"ר דפ' קדש וכו' יבואך עושין קלף דק היה כראה

שצריך להגיה. **תשובה** אין צורך דקרו לט' כי יבואך ארוכה לפי שהיא דחוקה באמצע אבל והיה אם שמוע א עפי שהיא ארוכה יותר כיון שהיא מבחוץ ירחק לחוץ

שאלה ר"ס הא להביא הב"ר דמראמרוקן אם הברזל בשתייהם ואם

הזכיה הב"ר דכל הטועה ומזכיר מאורע שאר ימים בתפילה שלא בזמנה לא הוי הפסקה וקשה דהתם הלילה ראוי להבדיל בה ומה ראה לנו שמזכיר ד"מ ביום חול את יום השבת הזה או את חג המצות: **תשו'** בס' הלבנום מלבית זה דלא דמי ללא התפלל ע"ה מנחה שמתפלל ערבית שתיים ומזכיר רח בשתייהן דהתם כל היום ראוי להזכיר רח וכו' ע"פ ואבתי לא הוצרכתי דלמי שהתפלל והבדיל אין ראוי להתפלל הלילה עוד ולהבדיל אבל כל הלילה כשר למו שלא הברזל לכל ארס: ומה מאד קשה בעיני ספק זה דמי שמצא סקרו בתפילתו שנתעלה לו זה כראה הסך הב"ר דא"כ למה בשלו תפלת עכנו משום שמה ומצא סקרו בתפלתו וימצא ומה בכך ואני לא הייתי קומץ על הוראה זו דרברי יחיד הן והייתי חוזר ומתפלל בלא תוספת דאין לך תוספת גדול תקושייתי:

שאלה רס"ז מאי טעם דבמבטל ואופה בעינן שאפה כשיעור בשבת והזורע משהשליכס ע"ג קרקע מוחיוב: **תשובה** משתברא דבמבטל ואופה עדיין במרו בודי ארס שצריך להגיס בקררה ולחתות בגחלים אבל בזורע הכל בודי קמים:

שאלה רס"ז איבעיא להו חוטין הזורעין בקרקע שלא הסריסו אי כמנחין בכרא דמי או בטילי לבבו קרקע לעכו אונאה או לויטבע עליהן וכו': **תשובה** כפי מ"ס לעיל וממה שאכתוב דכל המחובר לקרקע שצריך לקרקע אלו בא דכ"ע ה"ה כקרקע והרי הוא כעובר במעי אמו ובזה יש לומר ג"כ טעם להא דלעיל דחטה בתוך העפר כעובר דהו"ל רח אמו אבל הבשר בתוך המים בקררה אינו כלום אם לא ע"י האור וא"ת עובר במעי אמו ממי אם לא ע"י חום טבעי ולחות שרשי כמנח בכרא דמי: לא אמרת כלום שהטיפה יש בה כל הכחות הכל' וכן החטה היא כמו הטיפה והארץ כמו הרחם:

שאלה רס"ח מי שאמר ברך אתה ה' אלהינו ולא הזכיר מלכות

מהו: **תשו'** מלכות שלמה היא כמו שמוע ישראל: **שאלה רס"ט** הסוכר את הפועל לעשות מלאכתו ונתן לו מלאכה קלה הימנה מהו: **תשובה** בשלו הוא רשאי: ופרעה גזר על הזכרים מלאכת הכספים אוכלוסי דמתחיל אל' עח

שאלה ע"ר הא דיסן עולה למכין עשרה כראה דהוינו כשפניו מגוליס ראה מצואה בעשפית

שאלה

שאלה רעא הא דבעי לאגרוי באנפי עמרה ותרי רבנן חס הוא

עולה לחשבון **תשובה** מאי עמא דחתיים **שאלה רעב** הרופא לערב שמונה אלפים

מזר א' חס מותר: **תשו'** מה שבא בפירוש המשנה להרמ' בס' בעירובין הטעם בזה ואין כראה כן

שאלה רעג בני מעיין דקיס יבשים כמין חוטין של גידין מהו לתפור

בהם תוס' **תשובה** כל הבני מעיים מורכבים מ'ג מיני גידין מהם לאורך ולרוחב ולאכסון וכולם גידין גמורים הן וכן הטווי על העור:

שאלה רעד הרואה פני זקן בעפסית מהו **תשובה** ראוה מעלוותא

היא והא רואה בעפסית בכיסוי תלא רחמנא אפטר משום דכיון שהיא מכוסה מסתמא אין לה ריח של עיקר אבל לכל דבר ראוה אפטר דראוה מיקרוה והראוה וזרואה את ה' עי' אפסקלריא אמר המניח ואל' בר'ה

דף כ"א **שאלה ערה** חס גזרו טומאה על ידיו של תיכוכ **תשובה** מסיבא לאור העולם ה"ה כחתן שלם

שאלה רעז מה שמהגין לכתוב ע"ג האגרות ופג'ן חס יש בו ממש

ת' בלאו הכי כראה שיש איסור לבקש ולחפש מסתוריו של חבירו ומה לי לא תלך רכיל לאחרים או לעצמו

שאלה רעז כופר שבא לחטור בגנה של ה' א' או של שאר איתיות מהו

תשובה רבו להוכיח דאין כאן קפידא מההיא דחטרי לגנה של חית או ח' טטרי דבא בפוקים דבא

לכאית' עשה כדברי שניהם ולי אכתו לא אתברר רכיון דחית הו' לכי זיונין במה שמכרפון באמצע כל

הטווי קני אבל ד' מ' דלית' סיעשו לה חטורת מן החטורת ולחוף אין עס כלום ש' ע' מאי האו דתלו

לכרעיה דהיא דמתחילה אין הוה כוכר בין ה' א' לחית' **תשובה** ראיתי בספרי ספרד שרגל שמאל של

הה' א' היא דבוקה בקבת מקומות למעלה בגג הדלת בקוץ דק עד מאד אבל רגל שמאל של החית הוא דבוק למעלה בחטר עב כמו רגל ומין

שאלה רעה הא דנודר מן הבשר מותר

ברוטב היוינו מדין כדר אבל משום קחור לא חס ל ספירט

שאלה רעט בהבכת תוס' פ"ק דקדושין דף ד' ד"ה חמה העבריה

תוכיח ויל' וכו' **תשובה** כראה בפ' דבריהם ראו לאכתב אלא ובעל הוה מוקמינן ליה למעוטי חמה

דלאשה לא איכטוריק וז"ל חמה לי ומשכו אי לא כתיב אלא ובעל הוה אחינא כי יקח בכסף וא"כ ובעל

(וא"ת חמה לי פסוטה הוה אחינא קמ"ל בזוסיק ביאה כלו' אחר שקרא בכסף אבל באמה העבריה לא סייד בעל) ואכתו לא שמוע לן דאשה מקמיא בבואה אלא

מק"ו וכי עבדת ק' איכא לממר חמה העבריה תוכיח ואיכפריק ק' ונלא תיקום בבואה גרודא להכי איכפריק ה' דובעלה לומר סנקיית בבואה ורוק

שאלה רפ כר חנוכה שהחיתה ברלת והיא רפויה מתנועעת מהו **תשו'** אפטר דאף בזה הרואה אומר לזכרו הוא דארלקה מאחר

סאין הדלת קבועה: **שאלה רפא** הנטבע בים שמתא אחריו בטכות בעסקול דרבנן מאי

ת' היא גופה גזרה ואין כיוקום ונבזוג ג"ל מן התורה הנטבע אשתן מותרת דרוב טבועים למיתה וז' עדין

שאלה רפב מהו עכין המן ואיך היה נבלע באברים והיו טועמים מכל

טעם ופי' לחם שמלאכים נחמין בו **תשובה** בכל הארץ עס הבדוא ית' כח וסגולה להוציא פרי

למינו וכמשאל' עסלמה היה יודע מאיזה מקום מוצא הפלפלין וכן כל מין ומין והיה נוטע בירושלם עץ כל

פרי עור האידים העולים מן הארץ הם המסקים את כל פני האדמה וא"כ גזר השוית' סיעלו אידים מכל

כחות האדמה מכל העולם כולו סכולו בטביל בגזו ישראל ובבקר היתה סכבת הטל האידים הנכבדים

ובכן יהיו בהם כל מיני מטעמים והא עס אכנים טבנות ומרגלויות ומה שהיה נבלע באברים דע כי כל

הדברים הרחמניים הם בע' הז מולבסים בגוף עפרוי ומי סידע להפריד העפר והמים מן הפירות מה שישאר חוץ ויהיה נבלע באברים ולא יצטרך ליבואה לחוף כי

הזבל והעיפוש המתהוה מן היסודות הכבדים כסווסרו ויובדלו עי' מלאכה כמו הקומיא וכיונא בה לא יצטרך לשום דבר והמלאכ' נחמין מן המן הוא להם כמו הקטרת'

תם ונשלם ח"א מההלכות קטנות

אמר